Bombes centrífugues
Grups electro-bombes
L'ELECTRICITAT, S. A.
SABADELL
Agents de venda.
Metron. Pl. Catalunya, 9 i Bruch, 11

LA PUBLICITAT

ANY LIV.—NUM. 17.924.—PREU: 10 CENTIMS
BARCELONA, DIJOUS, 31 DE GENER DE 1932
TALLERS D'IMPRENTA: CARMEN BARBARA, 17 i 19. — TELEFON 1566S
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 589, 1.er, TELEFON 11680

CALORIFERS DE GOMA
(Botelles per a aigua calenta)
La millor fabricació
i la més econòmica
Cantrú Català - Corts Catalanes, 615
Sucursals: Ronda de Sant Pere, 12,
i Passeig de Gràcia, 127

La mort de les províncies

La pròxima instauració de l'autonomia catalana significarà la mort de les quatre províncies burocràtiques que el centralisme espanyol havia establert a Catalunya. Sobre això hi ha un complet acord entre tots els catalans. El que ha fet així odioses les províncies del 1822 i del 1833 és principalment llur caràcter d'organismes d'un règim unitari i assimilista, lligats i subordinats al Govern central. Les quatre províncies eren els quatre trossos del cos caigut de la nostra pàtria. Així la significació etimològica del mot *província* — terra vençuda, país de conquesta — tenia a casa nostra una plena realitat.

Aquest mot, que en el temps dels Austries havia pres a Espanya el mateix sentit que ara hi té el mot *regió*, en els nostres dies és aplicat gairebé exclusivament a les províncies oficials, fins al punt que quan alguna vegada que altra és aplicat encara als vells reialmes o principats de la Península, hom hi avantposa l'adjectiu *antiga*. Les antigues províncies són ara les regions. Avui cap català no diria, referint-se a Catalunya, *aquesta Província*, com deia i escrivia a cada pas, fa tres-cents anys, el gran patriota Pau Claris.

En tots dos sentits — el vell i el nou — ací la província és morta. Ja no representa ni una divisió de la superfície, com abans. No és damunt la terra, sinó sota terra, colgada, sepultada. Per l'esperit i pel nom, la província ha acabat la seva història fosca a la terra catalana. I jo mateix, que en uns editorials d'aquest diari publicats fa més de set anys, acceptava la creació, dins la Catalunya autònoma, de supercomarques diferents de les províncies burocràtiques, deia l'any 1930, en un acte celebrat al Camp de Tarragona, que en triomfar l'autonomia, podríem posar a les portes dels quatre Governs civils catalans aquest rètol joiós: "Han desaparegut de Catalunya les províncies".

* * *

No val, doncs, a presentar com un manteniment dissimulat de les províncies la divisió territorial de la Catalunya autònoma en demarcacions supracomarcals. Hom pot ésser partidari o contrari d'aquesta divisió; però una tal divisió és fonamentalment distinta de la divisió provincial del centralisme. La distinció fonamental subsistiria fins en el cas que els límits materials de les demarcacions supracomarcals catalanes coincidissin amb els de les províncies. Però prou clar he escrit que crec necessària una delimitació diferent, d'acord amb les característiques de la geografia i de l'economia i amb la voluntat dels nuclis comarcals catalans.

Tan desenraonat com el voler mantenir les delimitacions provincials seria el voler esborrar-los del tot. En part — s'ha demostrat complidament — tenen justificació natural, econòmica, històrica i administrativa. I aquesta part justificada és precisament la part acceptable en procedir-se a l'organització territorial de Catalunya.

El problema és aquest: ¿hi ha d'haver en la divisió territorial de Catalunya un primer graó d'amples demarcacions, o bé el primer graó l'han de constituir les demarcacions comarcals, forçosament petites?

Ja sé que la tradició del catalanisme és favorable a l'última solució. Però també és favorable al vot corporatiu i per estaments i a l'organització de les Corts en braços, coses que estan temps ha del tot descartades en la nostra política. En els problemes de l'organització interior de Catalunya, el catalanisme històric ha viscut una mica fora del món. Per altra banda, em sembla que la tendència exclusivament comarcalista ha estat deguda a una visió incompleta del problema: a l'antipatia, ben explicable, per les províncies oficials, s'afegia la simpatia per la vella divisió en vegueries i sots-vegueries, que hom creia del tot avinguda amb les anomenades comarques naturals. Però la vella divisió no correspon a les condicions de la vida moderna, ni fou tan natural com Antoni Aulèstia i altres pretenien.

El fet és que el graó de demarcacions per l'estil del que designem amb el nom de supercomarques, el trobem generalment en els Estats d'avui. Entre els països més comparables per l'extensió o pel nombre d'habitants amb Catalunya, citarem Bèlgica, amb 9 grans demarcacions; Holanda, amb 11; Noruega, amb 18; Irlanda, amb 4; Finlàndia, amb 8. Sota d'aquest primer graó divisori hi ha altres graons.

¿Hem d'establir, doncs, a Catalunya un sistema de divisió arcaic o extravagant?

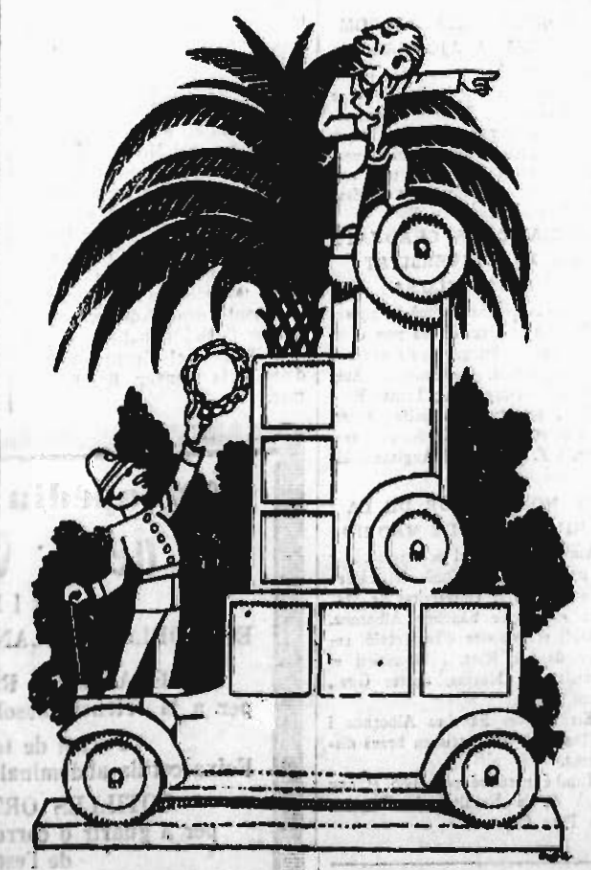
* * *

Cal tenir ben en compte que en parlar de "divisió territorial" s'empra una expressió entenedora, emprada també a l'Estatut de Catalunya, però que no ha d'ésser presa massa al peu de la lletra. Les demarcacions supracomarcals estarien formades per agrupaments de comarques veïnes i afins. I això no contradiu, ans bé completa, la sana tesi comarcal.

Si no hi hagués les demarcacions supracomarcals, si el primer graó divisori interior que trobéssim a partir de la unitat de Catalunya fos el d'una trentena o més de comarques, hauríem de centralitzar en el Govern de Barcelona un gran nombre de funcions, o hauríem d'atorgarne moltes als organismes comarcals. En el darrer cas — que és el que s'avé amb el criteri del catalanisme històric — tindríem un règim de fraccionament que seria una greu tara i que difícilment s'adaptaria a la naturalesa de certes funcions que exigeixen una major àrea. Els qui tenen por de cinc o sis o set Diputacions departamentals, veurien dues o tres dotzenes de Diputacions menors. Sens dubte les comarques hàn de tenir funcions i institucions pròpies; però han de tenir només les que pertoquen a l'estretor de llur territori. I si les províncies del centralisme espanyol en un segle s'han fet petites per a certes funcions, ¿què no direm de les vegueries i sots-vegueries catalanes de sis o set-cents anys enrera?

A. ROVIRA I VIRGILI

(La informació de la vaga dels taxistes va a la pàgina 2)

Projecte del monument que en substitució al de Pi Margall serà aviat erigit a honor i glòria del senyor Yachier

Agitació obrera a l'Alt Llobregat

Segueix la vaga a Berga i a Fígols i s'estén a Balsareny, Sallent i Bagà

La simultaneïtat amb què s'han produït els diversos conflictes socials que agiten algunes comarques catalanes, especialment la conca de l'Alt Llobregat, dóna motiu a suposar l'existència d'una acció pertorbadora realitzada segons un pla fixat per endavant. La mateixa intransigència que han demostrat certs elements afectats per la vaga de taxistes a Barcelona fa suspecte aquest conflicte promogut per la tossuderia del senyor Yachier.

Els interessats a crear un ambient de desconfiança hostil a la República aprofiten aquestes circumstàncies per fomentar la intranquil·litat dels recelosos i dels porucs. No volem desconèixer que les organitzacions obreres extremistes, amb les quals coincideixen potser d'altres d'un caràcter ben distint, s'il·lusionen amb la possibilitat d'esdeveniments que serien favorables als seus designis i posen tot el seu esforç a precipitar-los.

Tenim la seguretat, però, que el tacte i l'energia de les autoritats locals, i les previsions del govern de la República, superaran fàcilment qualsevol dificultat que pogués presentar-se sobretot comptant amb la serenitat i el civisme dels ciutadans.

El moviment de caràcter polític que abans d'ahir començaven els minaires de Fígols amb la declaració de la vaga revolucionària, pertorbant la vida normal d'aquella pacífica comarca amb l'intent d'impedir el trànsit de tots els vehicles per la carretera, va tenir ahir una continuació en altres pobles veïns.

Efectivament, amb el pretext de solidaritzar-se amb l'actitud dels minaires revolucionaris de Fígols i amb els obrers del ram tèxtil que mantenen la seva vaga al pla de Barcelona, certs elements barreja de comunistes i de la F. A. I. encarregats de les propagandes extremistes en aquella comarca obligaren les fàbriques a paralitzar els seus treballs, declarant la vaga general a Balsareny, Sallent i Bagà.

A Berga, l'atur fou total, i a Fígols, la presència de la força pública fou, el dia abans, suficient per a obligar els minaires més exaltats a fugir cap al camp, internant-se a la muntanya.

Les noves que durant tot el dia arribaven de l'Alt Llobregat confirmaven que la vaga anava estenent-se a altres poblacions. També es digué que a Manresa es preparava la declaració del mateix conflicte, però les notícies de la capital de la comarca de Bages foren tranquil·litzadores, sense que es produís, afortunadament, la vaga general.

A Súria tampoc no es treballà, però era mitja festa.

De Cardona i altres poblacions es tenia notícies que hi existia efervescència, havent-se observat concentracions de guàrdia civil per tots aquells indrets.

En resum, l'agitació social a la comarca industrial de l'Alt Llobregat és molt intensa i a gairebé tots els pobles s'observa un moviment anormal. Afortunadament, fins ara, els avalotadors no s'aparten de l'actitud expectant en què se situen des del primer moment.

ELS MINAIRES DE FIGOLS DESARMEN EL SOMETENT DE SERCHS I DESPRÉS FUGEN A LA MUNTANYA

Alguns vaguistes de Fígols, dimarts passat, a la tarda, es dirigiren en grups al poble de Serchs, on desarmaren els pocs sometents que hi havia. També s'incautaren de l'Economat i es repartiren els queviures emmagatzemats.

Fígols i Serchs estigueren materialment en poder dels vaguistes, ja que la guàrdia civil, veient que no es propassaven i que guardaven actitud pacífica, es replegà a l'edifici on té la caserna, on es reuniren a la tarda els reforços arribats.

A l'arribada dels reforços, els vaguistes es dirigiren a la part alta a dues hores de la població, on passaren tot el dia d'ahir.

DETENCIONS

A Fígols, la força pública procedí a la detenció de quatre agitadors de les mines pertanyents a la Unió d'Explosius.

Segons sembla, els esmentats obrers són els que dirigeixen, aparentment, el moviment vaguista revolucionari.

A BERGA LA VAGA SEGUEIX IGUAL

La vaga iniciada per solidaritat amb els minaires de Fígols seguia en el mateix estat.

Totes les fàbriques han paralitzat els seus treballs i no circulen els automòbils.

S'han concentrat nombroses forces de la guàrdia civil. Fins ara l'ordre és complet.

DECLARACIÓ DE VAGA A SALLENT, BALSARENY I BERGA

Ahir al matí es declarà la vaga general, per solidaritat amb els minaires de Fígols, a Sallent, Balsareny i Bagà.

A primeres hores del matí, gairebé a totes les fàbriques dels tres pobles citats havien entrat els obrers al treball. A la poca estona, però, circulà l'ordre d'anar a la vaga general, i fou abandonada la feina a totes les fàbriques. La indústria més important en aquesta comarca són les fàbriques de filats i teixits.

DECLARACIONS DEL GOVERNADOR

Ahir al migdia el governador digué als periodistes que els minaires de Fígols no són a la muntanya, com es diu, sinó a la boca de la mina, és a dir, que no han baixat a la colònia. Es mantenen en actitud pacífica.

Preguntat si tenien armes, contestà que la guàrdia civil n'havia recollit, però que és possible que els vaguistes en tinguin d'amagades.

Digué després el senyor Moles que a Sallent s'havia declarat la vaga general per vint-i-quatre hores, i suposa que és per solidaritat amb els vaguistes de Fígols.

Afegí que sembla que hi havia un pla general d'agitació en aquella zona, però tal vegada els de Fígols s'anticiparen, perquè en aquells pobles ha causat estranyesa que circulessin automòbils per les carreteres.

A preguntes d'un repòrter, continuà dient que a Fígols i a Berga s'havien practicat algunes detencions, però no sabia el nombre exacte.

Un altre periodista li preguntà si creia que aquests moviments vaguístics tenien alguna relació amb els fets de València, i contestà que es tracta d'un intent d'agitació no sols a Catalunya sinó a tot Espanya, contra el qual s'està atent i s'han rebut les instruccions pertinents del Govern, com ja es reflecteix en la nota del Consell de ministres.

Acabada l'entrevista amb el governador, els periodistes anaren al despatx del senyor Ugarte, el qual els digué que, segons notícies rebudes, a Sallent, Balsareny i Bagà s'havien declarat en vaga els obrers de les fàbriques de filats i teixits, per no haver aplicat els patrons les noves bases de treball.

* * *

Al vespre el senyor Moles digué que les notícies que tenia de les poblacions enclavades a la zona on s'ha produït agitació obrera eren de què hi havia tranquil·litat absoluta.

L'alcalde de Berga li havia notificat que estaven reunits ahir a la tarda patrons i obrers del ram tèxtil, de les petites fàbriques, per tal d'arribar a un acord en les diferències que tenien per qüestions de treball, i que s'esperava que en sortiria un acord.

De Fígols sabia que tampoc s'havia aconseguit l'acord i que els minaires no havien baixat per res al poblat, veient-se'ls passejar per dalt la muntanya a uns dos quilòmetres, sense molestar.

EL GOVERNADOR SURT AL PAS DELS RUMORS SOBRE COMPLOTS

La "setmana roja", que de diferents indrets de la Península s'anuncia que ha d'esclatar el dilluns que ve, i en la preparació de la qual semblen haver coincidit els elements comunistes i els de la F. A. I., ben secundats, segons on, per la propaganda monàrquica, ha tingut la seva repercussió a Barcelona, i més després dels fets que abans d'ahir es produïren al Bergadà, i que, com obeint un pla, s'estengueren pels voltants de Manresa, fets que el públic creu relacionats amb els que s'anuncien per a la setmana entrant.

El governador aprofità ahir la pregunta d'un repòrter per a sortir al pas de tots aquests suposats complots:

—D'aquests rumors en circulen tants cada dia, que no cal fer-ne cabal. Sapigueu que per a tot el que es presenti hi ha la preparació corresponent. Ja ho sé que hi ha interès per part d'alguns elements de donar la sensació d'intranquil·litat, però no aconseguiran res.

Els articles del doctor Pla i Armengol

Els idiomes en l'ensenyament

Madrid, 20. — El doctor Pla i Armengol continua en "El Socialista" els seus articles sobre l'Estatut de Catalunya i proposa sol·licitar del grup parlamentari socialista que procuri obtenir que l'Estat mantingui a Catalunya tots els graus de l'ensenyament i totes les ensenyances professionals en l'idioma espanyol i al mateix temps que el grup socialista, no solament respecti, sinó que procuri sol·licitar de l'Estat l'ajut a totes les ensenyances que en idioma català estableixin les corporacions públiques de la regió.

PUNT DE DIETARI

UNA ILLUSIO QUE SE'N VA

En determinades èpoques, potser no gaire llunyanes, els amics del cinema, entre els quals no deixo pas de comptar-me, es feren la il·lusió que el públic que es congriava entorn del setè art era més sensible, més intelligent i, sobretot, més educable que no el públic que freqüentava altres espectacles tradicionals. Més d'un cop, fonamentant-nos en l'adequació que descobríem entre les tendències de la nostra època i les possibilitats del cinema, vàrem preveure una era feliç en la qual l'"élite" es trobaria — finalment! — d'acord amb la massa.

I bé, senyors: després de les darreres experiències, podem declarar en veu alta que aquesta noble il·lusió és insostenible. El públic que omple els cinemes no és ni es mostra mai més intelligent, més sensible, més ambiciós que el públic que tenien els espectacles cars als nostres pares. No hi ha cap mena de diferència qualitativa entre les gentades que passaven cinc hores al vell i desaparegut teatre Odeón, tot menjant cacauets, i les gentades que suporten cinc setmanes "La mujer X", convertida en pellícula, o qualsevol altra antigalla semblant.

No és solament que la categoria dels dos públics és la mateixa dins l'escala de la sensibilitat; és que tots dos responen exactament a la mateixa mena d'excitants extra-artístics. Ni l'un ni l'altre sucumbeixen a la seducció de valors purament estètics; tots dos se'n van darrera la intriga, el sentimentalisme o la truculència. En una paraula, no es veu enlloc la naixença, que anys enrera ens semblava imminent, d'una sensibilitat cinematogràfica genuïna, típica, inconfusible.

Unes vegades per atzar, altres per fantasia, alguna per equivocació, les grans indústries produeixen algun film on els valors plàstics i dinàmics juguen amb puresa o gairebé amb puresa; fan veritable obra d'art. Què ocorre? Ocorre que el públic en general no en vol saber res i que una "élite" migradíssima s'extenua inútilment per desvetllar-lo. Exemples: "La caravana de l'Oregon", "Ombres blanques", "Aleluia!", "El món fa via", etc., etc.

Quin desengany per als ingenus! Havien cregut que el canvi d'espectacles duria una millora en els paladars i una revifalla en les intel·ligències. No sé si el que passa és exactament el contrari, però és indiscutible que no hi ha tal millora ni tal revifalla. El cretinisme muda de lloc, de llenguatge, de penombra, però roman incòlume. Probablement és immortal.

CARLES SOLDEVILA

L'hospitalització dels malalts

Hi ha plantejat un problema a Barcelona, des de fa molts anys, extraordinàriament greu. La manca de llits per als malalts que desitgen i necessiten hospitalitzar-se. Solament la gent que intervé en aquests afers, saben els treballs, contrarietats i disgustos que a cada moment els ocasiona l'estat actual de l'esmentat problema. Autoritats, Juntes Administradores, Cossos Facultatius es preocupen constantment en trobar una solució per a avui i per a l'esdevenidor, per tal de no presenciar diàriament aquella filera de malalts, que durant dies i més dies truquen a les portes dels benèfics establiments en busca d'un llit on deixarse caure. Es un espectacle depriment, descoratjador, que destroça l'ànima. Tots preguen amb veu tremolosa i els ulls plens de llàgrimes si hi ha una vacant per a poder entrar. N'hi ha que porten recomanacions de tota mena. Els metges de guàrdia, encarregats de controlar l'ingrés dels malalts, fan un esforç suprem per consolar el pacient, però sense aconseguir-ho. La frase tan repetida "germà, tampoc avui no hi ha llit, potser demà" no satisfà el necessitat. Hi ha malalt que li cal fer nou i deu viatges per aconseguir ingressar a l'Hospital.

Com a demostració de la manca d'Hospitals i llits que hi ha a casa nostra, posaré de relleu les següents dades: A París funcionen 32 hospitals; a Berlín, 30; a Londres, 26; a Hamburg, 10; a Francfort, 10; Zuric, amb 210.000 habitants, té el mateix nombre de llits que Barcelona.

Dels estudis que es porten fets resulta que a la nostra ciutat, per a resoldre totalment l'hospitalització dels malalts són necessaris 2.000 llits més.

Ultra el pobre que cau malalt, també el treballador que contrau una malaltia i que pels motius esmentats no pot ingressar en un establiment benèfic, i per tant es veu obligat a passar la malaltia al seu domicili, sol·licitant el metge de la Beneficència Municipal per manca de mitjans econòmics, és una causa que ens obliga als ciutadans de Barcelona a empènyer el problema benèfico-sanitari cap a la solució urgent d'ell.

Solament el metge del Cos Mèdic Municipal pot donar una referència verídica de les pèssimes condicions higièniques de la immensa majoria de les cases de la Barcelona vella, sobresortint les enclavades al barri de les Drassanes.

Imagineu-vos un pis on s'entaforen diverses famílies carregades de fills, on cada família ocupa una sola cambra reduïda. Aquesta cambra serveix de menjador, de cuina, de dormitori. El mateix hi dormen sis, que vuit, que més persones. Vull dir tota la família.

Al sol li és prohibida l'entrada. Tot és fosc. L'aire que s'hi respira és dens, espès i d'un tuf molestós, típic. La terra i les parets tot rellisca de tanta brutícia. Entremig d'aquesta porqueria trobem un ésser humà ajagut a terra damunt una màrfega pestilent o en un catre podrit. I si a tot això hi afegim la manca d'aparells d'exploració i laboratori, que impossibilita per tant els metges del Cos Mèdic Municipal de fer un bon diagnòstic i tractament, serà fàcil endevinar que, en aquestes condicions, la mortalitat augmenta considerablement.

L'Ajuntament de la Dictadura votà tres milions de pessetes per a la construcció d'un Hospital per a tuberculosos a la Rabassada, al lloc conegut pel Vista Rica. No es construí l'Hospital perquè la quantitat esmentada es destinà a altres afers. Això passa algunes vegades al nostre Ajuntament, per motius prou coneguts.

El pressupost municipal per a l'any 1932 aviat serà discutit. S'hi consigna igualment la quantitat de tres milions de pessetes per a un Hospital.

Al pressupost no s'hi especifica, com ja sabem, els detalls d'emplaçament ni la seva finalitat. Això a posteriori es resol per mitjà d'un projecte complementari.

Jo voldria cridar l'atenció de tot el Consistori perquè abans de resoldre el problema de l'hospitalització dels malalts d'especialitat es doni una solució definitiva a l'hospitalització dels malalts aguts.

Jo no vull parlar de les disponibilitats econòmiques de l'Ajuntament de Barcelona. Em sembla, però, que l'estat de la Hisenda municipal no és gens envejable. Es per això, que si l'Ajuntament ha de resoldre escalonadament els problemes benèfico-sanitaris de la ciutat, hauria de començar per les coses que per la seva índole especial són més urgents.

L'hospitalització dels malalts és un fet a totes les poblacions de la importància de la nostra. Barcelona, per humanitat i per dignitat, ha també de reaccionar.

M. TOST I PUNYET

Convergències patriòtiques

Bofill i Mates, en el seu excellent discurs de dissabte a la Generalitat, després de la crítica ponderada i noble de l'actuació del Govern de Catalunya, assenyalava una norma que cal que arribi arreu i arreu sigui escoltada.

Deia el cap de la minoria nostra que potser serà indispensable una doble solidaritat, patriòtica i liberal, si volem l'assoliment del nostre Estatut. Aquestes paraules enclouen una lliçó justa per a l'esdevenidor immediat de la política catalana. Hi ha catalans que han pecat ara, com tan sovint, d'una candidesa inefable. Perquè han vist un camí obert a la llibertat individual, nacional i social, l'han proclamada triomfant, i ja no s'han preocupat sinó de gaudir de la victòria. Comencen tot just ara a presentir la inestabilitat de la seva posició i la necessitat de corregir-la. I per aquesta correcció només hi ha un instrument adequat, la coordinació d'esforços.

Catalunya no té encara el seu Estatut, ni sap si aquest li serà donat sense mutilacions. S'imposa, doncs, una acció ferma i decidida per obtenir-los. La llibertat d'un poble no serà mai l'obra d'un partit, ni d'una tendència determinada, ni d'una generació; és obra sempre de tot un poble i obra lenta i llarga.

Gràcies al nostre esforç i als esforços dels nostres predecessors, avui tenim la victòria en marxa. No la malbaratéssim. Els instants que vivim són decisius i cal que la unanimitat catalana, que comencem de desvetllar, sigui un fet en allò que a tots ens interessa i que duri tant com el període d'interinitat que passem.

Però tenim un altre problema greu, el de la instauració en la nostra vida política del sentit liberal, amb totes les seves conseqüències. I d'això en som ben lluny. A l'extrema dreta i a l'extrema esquerra, vous apassionades s'alcen demanant una política sectària. Des de la tirania cesarista, amagada, sovint, sota la capa d'una falsa religiositat, a la tirania d'una burocràcia oligàrquica eixida d'un moviment proletari, passant per aquella "política de realitats" que és la fórmula més hàbil que ha trobat la pluto-cràcia per a anunciar el seu desig de domini absolut, tots els règims violents tenen entusiastes a casa nostra, i és prou gran la força de llurs partidaris per a fer necessària una convergència liberal. Tots els partits, tots els homes que considerem la llibertat com l'atmosfera que ha de respirar per viure el món civilitzat, i que volem, per tant, la llibertat organitzada i jerarquitzada, emparadora dels febles, endegadora enèrgica de les activitats de tothom i instrument, per damunt de tot, de cultura i d'espiritualitat, ens trobem davant del deure ineludible de defensar aquests principis.

I aquesta convergència liberal té un escull gravíssim en la preocupació tan catalana de creure que en política no hi ha terme mitjà entre la lluita brava i fins rancuniosa, i el flirteig enervador d'enamoriscats indolents. Aquella posició més justa que fa coetànies la convivència i àdhuc — i és el cas nostre — l'articulació, en allò que hi ha de comú entre diversos idearis i l'afirmació clara i rotunda de les diferències entre partits amb la tasca subsegüent de proselitisme, aquí sembla menystinguda ben sovint. Els homes liberals de Catalunya no hem de voler que el defecte ens pugui ésser imputable. Des dels que propugnem en política pel triomf de les pures essències liberals fins a aquells que tirant més enllà són però, prou europeus per a dir-se social-demòcrates, un paral·lelisme d'actuació s'imposa. Es la solidaritat d'aquella zona temperada on viuen, on han viscut sempre els homes cultes, els esperits selectes que volen que la democràcia no sigui una davallada, sinó una ascensió.

A molts de les nostres comarques aquests corrents tenen una expressió tangible: hi ha símptomes que han conflueix en llur extensió arreu de Catalunya. Que la tendència s'accentuï aviat, i amb la que meneixi tots els patriotes, salvaran Catalunya, i ens posarem en camí d'obtenir un lloc honorable en la història.

JOAN DE GARGANTA

L'AVIACIO

Inauguració d'una línia aèria

Londres, 20. — Un avió quatrimotor ha sortit de l'aeròdrom de Croydon cap a El Cap, inaugurant la nova línia aèria.

Al cap de poca estona sortí una avioneta tripulada per l'aviador Tuchet; aquest pilot espera avançar l'avió postal en el seu viatge a El Cap. — Fabra.

EL CONFLICTE DELS TAXIS

No ha estat reprès el treball pels taxistes de la Confederació, malgrat del compromís contret amb l'alcalde. En intentar sortir els "David" es repetiren les coaccions

No se sap ben bé a què obeeix l'actitud dels vaguistes. L'Alcaldia amenaça ara amb aplicar sancions als que no reprenguin el treball. -- Disgust contra el regidor senyor Vachier

En la darrera hora d'ahir donàvem les notes del governador i de l'Alcaldia anunciant la represa del treball per part dels taxistes de la Confederació.

Però és el cert que ahir la vaga continuà i que els súbdits d'En Vàchier, desentenent-se de totes les ordres que se'ls donà i passant per alt el compromís contret pels individus de la seva Junta, han continuat en llur actitud de rebeldia, amb l'agravant que la jornada d'ahir es caracteritzà per un seguit de coaccions, no ja solament contra la "David", sinó contra els mateixos adherits de la Confederació que volien reprendre el treball.

La situació a què s'ha arribat en aquest conflicte posa de relleu el grau d'incapacitat administrativa del conglomerat polític que governa l'Ajuntament; perquè l'actitud d'indisciplina en què ara s'han collocat els taxistes de la Confederació no és altra cosa que el fruit de les avinences que han existit entre ells i el regidor Vàchier en el descabdellament de tot aquest afer.

Es lògic que després dels encoratjaments a collocar-se en una situació de rebeldia, com han estat rebent, els taxistes de la Confederació es considerin enganyats per les autoritats municipals. La indignació que hi havia entre els associats era molt grossa i no seria d'estranyar que hom veiés un moviment de protesta contra el delegat municipal de Circulació, al qual s'acusa d'haver portat a uns centenars d'industrials modestos incalculables perjudicis i dels que ara tot just comencen d'adonar-se'n.

ELEMENTS PERTORBADORS COACCIONEN ELS TAXISTES DE LA CONFEDERACIO PERQUE NO REPRENGUIN EL TREBALL

Cal reconèixer que aquest malestar que s'ha produït entre els membres de la Confederació taxista ha estat ben aprofitat per determinats elements pertorbadors que s'han infiltrat entre ells i que ahir, almenys, aconseguiren evitar que sortissin els cotxes per a prestar servei.

La finalitat que es proposen aquests elements no es pas gaire clara; però de moment sembla que intenten mantenir un estat de neguit en la ciutat; la coincidència d'aquesta resistència dels taxistes a tornar al treball; la forma de coaccionar com feren ahir; l'haver intentat trobar ajut en un ram de transports urbans i altres detalls, que a ben segur no s'han escapat a les autoritats; tot plegat, coincidint amb la frenètica ofensiva que contra la República han iniciat aquests dies els monàrquics de comú acord amb la coalició anarco-comunista, són coincidències massa visibles perquè hom no hi faci la suposició obligada.

Aquest és el resultat de la política del senyor Vàchier, tolerada per la passivitat d'un alcalde que ha necessitat anar dies per a recordar el que la defensa de la ciutat l'obligava a fer als primers moments de plantejar-se un conflicte desproporcionat a la raó que podia motivar-lo i avalat pel partit que tenint la majoria consistorial oblida les normes més elementals de govern en desemparar la ciutat com ho ha fet, car a no cap alta cosa equival el fet de deixar-la en mans d'un arrauxat, com ens en donen proves els lamentables episodis que al volt de la qüestió taxista s'han vingut registrant.

AHIR NOMES SORTIREN ELS "DAVID", PERO FOREN OBJECTE DE COACCIONS

Malgrat de les promeses fetes pels dirigents de la Confederació, hom no veié sortir cap dels seus cotxes. En canvi al matí, reñats per l'acord recaigut la nit abans, sortiren sense protecció els "David" en les condicions qu eels hi foren imposades, o sigui traient el fanal suplementari on duien el distintiu.

Però a poca distància del garatge els esperaven alguns grups que feren objecte de tota mena d'insults als conductors i els llançaren pedres.

En vista de les coaccions persistents, aquests es retiraren i donaren compte a l'autoritat governativa del que passava. El servei aleshores es va reprendre com els dies anteriors, o sigui portant cada cotxe "David" un altre a darrera amb policia per a evitar les coaccions.

El servei es prestava demanant-los per telèfon, però tot i no cessar, la ciutat es ressentí de la manca de taxis; de totes maneres sembla que els barcelonins ho sofreixen amb molta filosofia.

ELS TAXIS DE LA CONFEDERACIO NO SORTIREN

L'ordre de reprendre el treball, rebut satisfactòriament per la majoria de taxistes de la Confederació, no ho fou en canvi per una minoria que s'imposà amb crits, coaccions i amenaces.

En veritat hem de dir que el més durament atacat era En Vàchier, al qual s'acusava d'haver-los enganyat i altres coses per l'estil.

UNA GROTESCA VERSIO DEL SECRETARI D'EN VACHIER SOBRE COACCIONS PER PART DE LA "DAVID"

Ahir al migdia va ésser al Govern civil el secretari del senyor Vàchier. Era la una, i quan se li preguntà perquè no sortien els taxistes de la Confederació, va dir molt seriosament:

—Almenys els de la Junta surten encara que hagin de deixar-hi la pell, perquè els socis no accepten l'acord.

I en fer-li observar que ni els de la Junta havien sortit, exclamà:

—Es degut a les coaccions que "ens" han fet els de can David, que han vingut a apedregar-nos.

Els periodistes, en sentir això, esclafiren a riure i entraren al despatx del governador fent xirinola d'una versió tan grotesca.

DETINGUTS PER COACCIONS

Com hem dit abans, ahir al matí al passeig de Gràcia, davant la Diagonal, es registraren alguns incidents per haver estat apedregats alguns dels autos de la casa David, que havien sortit a prestar servei.

Grups situats allí apedregaren els autos de la casa Davit, i causaren alguns desperfectes en els vehicles.

La policia practicà la detenció de tres individus que se suposa formaven part dels dits grups; foren conduits els dits subjectes a la Jefatura Superior de Policia com a autors d'un delicte de coaccions.

Una secció de guàrdies d'assalt vigilà els voltants de la "David".

Al carrer de Roger de Flor un auto de la casa David fou apedregat per dos vaguistes, i li trencaren els vidres.

Degut a la ràpida intervenció dels agents de l'autoritat es va poder detenir els autors, que són: Antoni Oller Martínez i Josep Casadella Barrera, els quals ingressaren als calabossos del jutjat.

¿EN VACHIER ENTRE ELS COACCIONADORS?

A títol d'informació recollim el següent solt d'un diari d'anit passada:

"Un cotxe David, que portava només el distintiu a la portella, passà per davant d'un garatge dels vaguistes.

Li foren tirades algunes pedres.

Entre un grup de vaguistes hi havia el regidor senyor Vàchier.

El xofer agredit es queixà al regidor, i aquest contestà que no estava al seu abast l'evitar el fet.

Aleshores el xofer, junt amb d'altres, anà al Govern Civil a exposar el fet al senyor Moles."

ELS EMPRESARIS DEMANEN AUGMENT DE SERVEI TRAMVIARI A LA NIT

Una comissió d'empresaris ha visitat el governador, per demanar-li que gestioni de la Companyia de Tramvies que, mentre duri la vaga dels taxis, sigui ampliat el servei de nit.

LA NOTA DE LA CONFEDERACIÓ D'ENTITATS TAXISTES DE REINTEGRAR-SE AL TREBALL I QUE NO HA ESTAT ATESA

La Confederació d'Entitats Taxistes, entitat cooperadora de l'Ajuntament, d'acord amb la nota publicada a la premsa d'avui per l'Alcaldia, comunica als seus associats que havent estat donada l'ordre de reintegrar-se al treball, considerarà acte d'indisciplina el no fer-ho i per tant les entitats confederades i la Junta de la Confederació no es faran de cap manera solidàries d'aquesta actitud.

AL CAP DE TRES DIES L'ALCALDIA AMENAÇA TREURE L'ENERGIA CONTRA ELS PERTORBADORS D'UN SERVEI PUBLIC

L'Ajuntament fa avinent a tots els industrials taxistes que si per tot el dia d'avui no es reintegren al treball perdran la llicència municipal de circulació i el carnet de conductor d'autotaxis.

ELS ABUSOS QUE HA COMES EN VACHIER EN LA QUESTIO DELS TAXIS, SEGONS "EL DILUVIO"

Dèiem ahir que entre els mateixos taxistes de la Confederació hi ha un evident disgust contra en Vachier, per la manera com ha volgut reglamentar el cotxe únic i la forma en què han estat proveïts els taxistes del material que se'ls exigia, s'hi feien certs comentaris en, els quals el prestigi de l'esmentat regidor no quedava en gaire bon lloc.

El nostre col·lega "El Diluvio" no dissimula la impressió que li han produit les continuades atacagiades d'en Vàchier, de les quals s'ha fet solidari el partit de l'Esquerra, que governa l'Ajuntament:

"Lo que viene ocurriendo con el asunto de los taxis no tiene explicación.

Nuestro Ayuntamiento, confundiendo la autonomía con el despotismo, trató, saltando por encima de todos los principios, de privar a una casa mercantil que tiene registrada una marca, de privarle su uso.

Si el señor Vachier, concejal de nuestro Ayuntamiento, tiene algún resentimiento a ventilar con la casa David, no debe utilizar el Ayuntamiento para sus propósitos.

Obstinar-se en desconocer el derecho que asiste a una Sociedad para usar una marca registrada, perturbando con ello la vida de la ciudad, no es tolerable.

El Ayuntamiento tomó un acuerdo que debía saber que no podía llevar a la práctica, y lo mejor que puede hacer es revocarlo y colocarse dentro de la ley.

Toda otra cosa es perjudicar a todos los taxistas y, lo que más importa, a la ciudad.

Igual respeto nos merecen los taxistas de la Federación que los de la casa David, como nos lo merecería cualquier otra Empresa que tuviera derecho a ello, pues los monopolios resultan siempre lesivos para los intereses públicos.

El señor Vachier ha tomado en el asunto de los taxis, con el beneplácito del Ayuntamiento, iniciativas muy poco felices y que requieren ser examinadas detenidamente.

Entre los taxistas reina gran disgusto por habérseles exigido por una placa que dice "Lliure" y por una bombilla verde y su entronque con el taxímetro la suma de 13 pesetas y pico, cantidad a todas luces exagerada y que, multiplicada por el número de taxis en circulación, suma unos miles de duros.

Y ahora preguntamos:

¿Quién se encargó de adquirir estos utensilios? ¿Cuál es su verdadero valor? ¿Qué destino se dió al sobrante, caso de haberlo?

Estos y otros extremos debe aclarar nuestro Ayuntamiento para satisfacción de todos."

DECLARACIONS DEL GOVERNADOR

Al migdia, el senyor Moles manifestà als periodistes que diversos escamots s'havien dedicat a atropellar els cotxes David, els quals, complint l'estipulat entre ell i l'alcalde, havien sortit a prestar servei, sense el distintiu lluminós.

Afegí que l'havia visitat una comissió de taxistes David, els quals se li queixaren de les agressions de què eren objecte.

En vista d'això, disposà que fos restablert el servei de protecció dels cotxes David a càrrec de la policia i cos de seguretat, perquè no està disposat a què es reprodueixin aquests fets.

Referint-se als taxistes de la Confederació, digué el senyor Moles que havia telefonat a l'alcalde per tal que li digués si sortirien després del convingut anit passada.

Aleshores un periodista li digué que s'esperava una comissió de la Confederació per tal que la rebés i demanar-li permís per a celebrar una assemblea, puix que abans de tornar al treball volen canviar impressions.

El governador digué que no autoritzava cap més assemblea perquè l'assumpte està prou discutit i és prou clar.

Acabà dient que els xofers David havien complert el que van oferir i que la seva missió seria respectar la llibertat de treball.

* * *

Al vespre, com és natural, la conversa tornà a recaure sobre la mateixa qüestió del dia.

Digué el senyor Moles que se li havien apropat elements de la Confederació d'Entitats Taxistes per a dir-li que si no sortien, és per les coaccions que se'ls havien fet.

Els he brindat — continuà — exactament la mateixa assistència que he donat als de la casa David, perquè puguin sortir.

—¿A què obeeix aquesta resistència? — se li preguntà.

—Pel que es veu, hi ha un grup que difereix de la solució i tracta de promoure pertorbacions.

Però és inútil que insisteixin, perquè és una qüestió arranjada — va respondre.

En advertir-li que l'Alcaldia anunciava que retiraria les patents als taxis que no reprenguessin el treball, digué que en efecte el doctor Aiguader estava molt molestat de la informalitat que representava no haver atès la paraula que li fou donada per part dels representants de la Confederació d'Entitats Taxistes.

Les patates a cinquanta cèntims el quilo

EL GOVERNADOR DE GIRONA VA DENUNCIAR LES MANIOBRES DELS ACAPARADORS

El governador civil de Girona, senyor Ametlla, va ésser assabentat que a Camprodon i pobles propers certs negociants es dediquen a acaparar la collita de patates, per tal de provocar-ne la puja. Davant d'això, el senyor Ametlla s'ha adreçat al seu col·lega a Barcelona, perquè aquest interessi de la Junta de Subsistències l'adopció de mesures coercitives de les esmentades maniobres.

Informació universitària

MANIFESTACIONS DE VIOLENCIA

Trencadissa de vidres

Poques vegades haviem escrit unes ratlles amb més recança que avui. Evidentment, les lamentacions i els planys no són pas coses agradoses de fer. I heus ací que és ben bé això el que venim obligats a fer, tot examinant l'ocorregut ahir a la Universitat.

Abans que tot, bo serà que exposem els fets: la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics té installada als claustres de les Facultats de Dret i Filosofia una cartellera-vitrina o faulló d'anuncis. En ella, hom fixà un retall d'"El Debate" fortament ofensiu per a la F. U. E. amb motiu d'uns fets ocorreguts a la Universitat de Sevilla. Eduard Nicol, membre de la Junta de l'Associació d'Alumnes de la Facultat de Filosofia (F. U. E.) s'acostà a la cartellera i ventant un cop de puny als vidres, en sembrà les llambordes de trosseta.

No cal dir el seguit de discussions i baralles que aquest fet provocà. Hi hagué un brogit i un rebombori de mil dimonis.

Això fou al matí. Però és que això té un segon episodi, talment com els films de "cow-boys". A la tarda, quan començaren d'entrar els primers estudiants, van poder veure les vitrines que la F. U. E. té a les Facultats de Dret i Filosofia amb els vidres completament esmicolats. No va passar res més. No obstant, contemplant les miques de vidres de per tot arreu, que lluïen sinistrament sota la pluja i les bombetes elèctriques, vam constatar que, amb l'ocorregut, havien succeït prou i massa coses, no pas pels fets en ells mateixos, sinó per llur significació. Perquè cal veure que tot plegat té unes arrels molt més fondes del que pot semblar al primer cop d'ull i pot tenir, també, unes conseqüències refastes per tal com tot això ha d'esser causa de discussió i de recel entre els estudiants catalans en un moment en què, com en cap altra época, cal, més que mai, formar el "front únic" d'universitaris.

Nosaltres, que davant els refrecs de les diverses Associacions hem mantingut en tot moment una neutralitat que per tothom ha estat reconeguda, podoem parlar d'aquests afers amb un desapassionament total i perfecte. No som — excuseu-nos els mots — ni "fueistes" ni "antifueistes". Lloem i emaltim tot el que es faci — vingui d'allà on sigui — a profit de la nostra cultura i de la Universitat en les seves múltiples manifestacions; no podem, però, admetre — hem de blasmar-ho — tot el que reporti un desprestigi o signifiqui un atac per a la nostra Universitat, sense tenir en compte per a res d'on això pugui provenir.

Així, si se'ns preguntés el nostre parer sobre el que ahir passà a la Universitat, començaríem per dir que ningú, exceptuant el ciutadà que clavà el retall d'"El Debate" dins la vitrina de la F. d'E. Catòlics, pot aprovar aquest fet. Ni el diari, ni el procediment de ferir la F. U. E. d'ací, que res no té a veure amb la de Sevilla, pot semblar oportú a cap persona vivent.

Seguirlem dient — sempre si ens ho preguntessin — que és cosa totalment inconscient haver trencat els vidres de la cartellera esmentada pel fet d'haver-hi el retall al·ludit.

La Federació d'Estudiants Catòlics, per la seva actuació, per la seva història neta i fructífera, mereix un tracte ben diferent, siguin quines siguin les coses que faci. No comprenem com Eduard Nicol, estudiant que tenim en gran estima i l'autoritat del qual dintre la Universitat és sota molts punts remarcable, s'hagi deixat endur per un impuls tan poc afortunat.

La F. U. E. deurà, naturalment, manifestar-se.

Per la seva part, la F. d'E. Catòlics, també ho haurà de fer, perquè després del que va passar a la tarda, han quedat tants a tants, i s'ha perdut un poderós argument en què basar-se.

Ja veieu si estàvem encertats dient, en començar, que ens haviem de plànyer d'aquest enfilall de fets ridículs en la seva petitesa i poca alçada de sostre.

De la lluita, infructuosa, que se sostè entre les diverses agrupacions d'estudiants, n'haurem de parlar, ben a desgrat nostre, un dia o altre.

CARLES SENTIS

ELS ESTUDIANTS DE SEVILLA VISITAREN AHIR LES DIFERENTS DEPENDÈNCIES DE L'HOSPITAL CLINIC

Ahir al matí, els estudiants de Medicina de Sevilla que es troben a Barcelona en excursió científica, estigueren a la Facultat de Medicina i a l'Hospital Clínic, amb l'objecte de visitar-los. Els acompanyaven el seu catedràtic, doctor Cortés, i els professors auxiliars doctors En Cristòfol Pera i N'Eloi Domínguez.

Allí foren rebuts pel rector de la Universitat, doctor Serra Hunter; el secretari general, doctor Sòria; el degà de la Facultat, doctor En Joaquim Trias; el secretari, doctor Bellido; els catedràtics doctors Saforcada, Nubiola, Casadesús, Ferrer Cagigal i Salvat Navarro; el president de la Junta de l'Hospital, En Francesc Puig i Alfonso, amb l'administrador, N'Enric Burgos, i tots els estudiants de la Facultat.

Visitants i catedràtics passaren immediatament a la sala d'operacions del doctor N'Antoni Trias, on presenciaren, realitzades pel dit doctor, diverses intervencions quirúrgiques. Després es traslladaren a la sala de terapèutica física, on els foren ensenyats, pel professor encarregat de la sala, doctor Càrulla, els diversos aparells de què està dotada i donà als visitants detallades explicacions sobre l'organització i funcionament de la sala, la qual cosa produí en tots una gran admiració.

Després recorregueren el Museu d'Anatomia Patològica del doctor Ferrer Cagigal, que qualificaren els visitants d'únic a Espanya i potser de l'estranger, i el Laboratori d'Higiene i Fisiologia, a càrrec del doctor Salvat Navarro, que meresqué també, per la seva perfecta organització científica, els més grans elogis dels alumnes i professors de Sevilla.

Finalment es traslladaren tots al Paranimf de la Facultat, on se celebrà l'acte de donar la benvinguda als visitants. Ocuparen la presidència el rector de la Universitat; el degà de la Facultat, doctor Trias Pujol; el catedràtic de Sevilla, doctor Cortés; els professors auxiliars doctors Pera i Domínguez; el senyor Puig i Alfonso; el president de l'Associació d'Estudiants de Medicina de Barcelona, senyor Forcadell, i el de l'Associació de Sevilla, En Manuel Parejo.

El degà, doctor Trias, donà, en nom de la Facultat, la benvinguda als estudiants i professors sevillans.

—Per mitjà de vosaltres — acabà dient el doctor Trias — permeteu que envii a la vostra Universitat la més efusiva abraçada de la Universitat de Barcelona i que us expressi el desig que la vostra estada aquí us sigui molt grata.

El doctor Cortés contestà a les paraules del doctor Trias amb altres també molt afectuoses. Recordà la seva vida d'escolar a Barcelona i també el temps que exercí de professor de la Facultat, a la qual dedicà els més sentits records.

Tancà el seu discurs dient que portava per a la Universitat de Barcelona una pregona salutació i una forta abraçada de la Universitat de Sevilla.

A continuació expressaren també paraules de mútua i afectuosa salutació els estudiants senyors Forcadell, de Barcelona, i Parejo, de Sevilla.

Acabà l'acte el rector de la Universitat, doctor Serra Hunter, posant de relleu la importància que sempre revesteixen aquests viatges d'estudi, puix que ultra aixecar l'esperit científic d'Espanya, ens acosten més a tots, i d'aquest acostament neix i es conserva una compenetració espiritual que es fa indestructible.

—Tingueu present també — seguí dient el rector — que tots vosaltres representeu la cultura, a més de representar la Universitat germana. I dic germana — recalcà el doctor Serra Hunter — perquè prengueu d'aquesta paraula tot el que ella significa, i vegeu el que amb tota sinceritat vull dir.

Tots els oradors foren molt aplaudits.

Abans d'abandonar el local foren obsequiats els estudiants i professors de Sevilla amb un vermut d'honor, organitzat per l'Associació d'Estudiants de Medicina.

Avui visitaran l'Hospital de Sant Pau, i demà, divendres, sortiran els expedicionaris cap a París i després a Brusselles.

LA CONFERENCIA DE POMPEU FABRA AJORNADA

A darrera hora de la tarda d'ahir se'ns comunicà des de Palestra que la conferència de Pompeu Fabra sobre "La Universitat Catalana", que estava anunciada per a avui al vespre, ha estat ajornada per uns quants dies. Oportunament s'avisarà la data en què tindrà lloc.

ASSOCIACIÓ DE GRADUATS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

En junta general ordinària, aquesta Associació elegí el seu nou Consell Directiu, integrat pels senyors H. Puig i Sais, president; E. Ruiz Ponseti, vice-president; Tomàs Roig i Llop, secretari; O. Saltor Soler, vice-secretari; F. Puig Sureda, tresorer, i F. Masponç i Anglasell, bibliotecari.

EL NOU RECTOR DE LA UNIVERSITAT DE MADRID

Amb el cerimonial de costum, ahir al matí es possessionà del càrrec de rector de la Universitat de Madrid el senyor Sánchez Albornoz. Presidí el ministre d'Instrucció, senyor de los Ríos, i hi assistí el ministre de Marina, doctor Giral, últim rector.

Els senyors Sánchez Albornoz i de los Ríos pronunciaren breus discursos.

També prengué possessió el nou degà de la Facultat de Ciències, En Pere Carrasco.

ENVIEU LES NOTES EN CATALA!

La dona, la moda i la llar

LA MARE I EL FILL

Antecedents familiars

En certes ocasions, els antecedents familiars poden ésser tan interessants com els personals. El metge, davant de certes malalties, necessita saber d'una manera exacta l'estat de salut de tots els familiars de l'infant. Sovint un malentès interès familiar porta a callar certes malalties i fa dir que tots els parents estan bons, encara que no sigui veritat. Altres vegades una lamentable negligència fa ometre malalties dels parents que hom jutja indiferents, d'una manera equivocada.

Cal tenir present que el metge sap guardar en secret les coses que confessa la família i que moltes vegades una dada aparentment insignificant pot donar la clau d'una malaltia de diagnòstic difícil.

Es precís, doncs, respondre amb tota franquesa a les preguntes que fa el metge, no pas amb aires de tafanería, sinó en bé de la criatura malalta que li confieu.

Recordeu que són interessantíssimes, no les dades exclusivament dels pares, sinó les dels avis i de tots els oncles i ties, i que en els casos de malalties possiblement hereditàries (especialment les nervioses) tenen interès fins les dels parents més llunyans, i que en els casos de malalties contagioses (especialment la tuberculosi) cal donar valor a les dades d'aquelles persones, parentes o no, que hagin conviscut un moment o altre amb l'infant malalt.

Davant del metge no us amagueu mai d'una sífilis per vella i guarida que sigui, d'un gastament de la mare, d'una tuberculosi, per tancada que la suposeu, d'una tos de l'avi més remot o del veí més llunyà, d'un alcoholisme o de qualsevol mal nerviós que hagi afectat a qualsevol dels avis o dels oncles de l'infant.

Dient la veritat de tot, enumerant fins les coses que semblen insignificants, afavorireu la tasca del metge i facilitareu per tant el guariment del vostre fill.

M. G.

EL LLENGUATGE EN ELS INFANTS

L'infant, en ingressar a l'escola, està en període d'evolució. Es quan s'esforça per arribar a dir totes les paraules que bé o malament es proposa dir.

El mestre, la primordial preocupació del qual ha d'esser la de posar-se al nivell del nen, és a dir, ha de fer-se i sentir-se nen, ha de procurar en primer lloc, com a part més interessant de la seva missió a l'escola, enriquir el vocabulari del nen, no atormentar la seva memòria amb paraules que per a ell no tinguin sentit i que constitueixin amb el temps un memorisme, sinó que ell des vegi útils i necessàries a la seva conversa corrent, és a dir, han d'esser per a l'infant paraules d'una significació clara i concreta.

Sens dubte, que allò que "parlant s'aprén a parlar" és exacte.

Com més paraules adquireixi l'infant més culte esdevindrà. El mestre ha de procurar a l'escola, com a mitjà principal, que el nen enraoni bé. Per a això seran altament interessants les converses que ell tingui amb els infants, les quals li permetran corregir les paraules emprades sense precisió i encaminar les torçades idees que puguin adquirir.

El nen moltes vegades pronuncia malament no per defecte natural, sinó per manca de correcció.

Hi ha pares a qui fent-los gràcia els defectes de pronunciació de l'infant, no l'esmenen i àdhuc no tenen el talent de dir-los ells bé, la paraula, sinó que ells mateixos la repeteixen com la diu el nen. Això és una equivocació i és on precisament el mestre ha de tenir més compte; les faltes de pronunciació o la incorrecció i manca de propietat són faltes considerables sempre.

En l'infant revelin la poca cura dels pares i poc interès dels mestres, en l'home la seva incultura i manca de voluntat per corregir-los.

El nen ha d'esser llançat des de petit a parlar entre els companys i els que el voiten amb desembarás. Això ho obtindrem llegint molt i fent-los explicar i comentar la lectura, no imposant a l'escola un silenci absolut, sempre perniciós, conversant amb ells, quan petits, i establint concursos i conferències entre els més grandets.

Quant més s'acostumi el nen a parlar, millor escriurà; traslladar les seves idees al paper no li costarà cap treball, puix que el llenguatge escrit és la conseqüència immediata del llenguatge oral.

MARIA CONCEPCIO JULI

ACCIO FEMENINA

Avui, dimecres, dia 20, a dos quarts de vuit del vespre, al local social, Clarís, 33, primer, tindrà lloc la novena lliçó del curs d'Educació Política que té organitzat aquesta entitat a càrrec de l'advocat senyor Josep M.ª Casases, que dissertarà sobre el tema: "Els sistemes del sufragi."

Informació militar

JURA DE LA BANDERA

Aquest matí, com oportunament anunciàvem, s'ha celebrat a les casernes, amb la deguda solemnitat, l'acte de la prometença de fidelitat a la bandera pels reclutes de la primera crida de la lleva de 1931, que s'incorporaren a files a darrers de novembre passat, pertanyents als regiments d'infanteria números 10 i 34, idem de cavalleria números 9 i 10; idem d'artilleria primer de muntanya, setè lleuger i segon a peu, quart batalló de sapadors minadors i forces de la segona Comandància d'Intendència; idem de Sanitat Militar, grup d'informació i parc d'artilleria; remunta d'Hospitalet, aviació i secció mòbil d'evacuació veterinària.

Amb els reclutes formaren les tropes veteranes, habillats tots amb el vestit de gala.

Les músiques o bandes amenitzaren l'acte, que presidiren: a la caserna d'Hostafrancs, el general Batet; a la de Sant Ferran, el general Molero; a la de les Drassanes, el coronel d'enginyers senyor Anselm Otero Cossio; a la del Pare, el coronel d'Intendència senyor Francesc Giménez i el cap dels serveis de Sanitat Militar senyor Josep Castellví; a la de Girona, el tinent coronel de cavalleria senyor Carles Caballero, i a la dels Docks, el tinent coronel d'artilleria senyor Rafel Jàimez.

Carnet de l'excursionista

UNA CONFERENCIA

L'Agrupació Excursionista La Pinxa ha organitzat per a demà divendres, a dos quarts d'onze de la nit, al seu estatge social, carrer de Lladó, 7, pral., una conferència amb projeccions a càrrec del soci del Grup Excursionista Catalunya En Josep Oller, sobre el tema "Tres itineraris d'excursions del Pirineu i la Cerdanya".

Al dit acte queden invitades totes les entitats excursionistes.

EL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

Sollicitat per la majoria dels associats, a la primera entitat excursionista terrassenca, els propers divendres dies 22 i 29, a les deu de la nit, el zelós missioner i entusiàstic excursionista mossèn Jaume Oliveres, prevere, donarà en aquell Centre dues interessants conferències. Al primer dels esmentats dies descabdellarà el suggestiu tema "Recorrent la Vall d'Ordesa".

La dissertació corresponent al dia 29 versarà sobre "Una excursió a l'entorn del Mont-Perdut", la qual conferència constituirà un complement de l'anterior. Ambdues dissertacions seran illustrades amb una magnífica i extensa col·lecció de vistes diapositives d'aquells bells indrets pirenencs.

Es d'esperar que, com les vetllades anteriors, del present curs, un nombrós auditori acudirà a la sala d'actes del Centre Excursionista de Terrassa, per tal d'escoltar les interessants peroracions de mossèn Jaume Oliveres, prevere.

"Ortopèdia Moderna"
Fill de B. Carcassona
TALLER I DESPATX
ESCUDELLERS BLANCS, 8 – Telèfon 10016
BRAGUERS REGULADORS
per a la retenció absoluta de la trencadura
Faixes de totes menes
Faixa cotilla abdominal Models moderna
COTILLES ORTOPEDIQUES
per a guarir o corregir les desviacions de l'esquena
Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia
Casa fundada en 1875

REVISTA DE PREMSA

LA VERITAT SOBRE EL PACTE DE SANT SEBASTIA

Manuel Carrasco i Formiguera publica les següents interessants manifestacions a Diari de Mataró:

Potser no hi ha precedents en la història del país, d'un acte que hagi estat objecte de tan apassionats i contradictoris comentaris com el famós Pacte de Sant Sebastià.

I, en canvi, en això, com en tot, hi ha una realitat, una veritat objectiva que pot i ha de prevaler per damunt de totes les interpretacions tendencioses.

Per molts es fa el retret que una convenció de tanta importància, i que tant havia d'influir en els fets que prepararen l'advenïment de la República, els concurrents no prenguessin la precaució de formalitzar una acta o un document escrit que servís de testimoni perdurable de's acords presos.

Cal no oblidar el caràcter clandestí de la reunió, la qual, si bé havia estat anunciada, i fins celebrada públicament, tenia un abast exclusivament revolucionari que feia del tot impossible que els punts realment convinguts i tractats poguessin deixar cap rastre escrit. Perquè avui ja pot dir-se, sense escrúpol, que a Sant Sebastià va anar-s'hi per a planejar concretament actes revolucionaris que havien de portar-se a cap en un terme relativament breu, no podíem, per tant, caure en la imprevisió imperdonable de deixar rastre escrit que pogués constituir prova documental contra els conjurats en el cas molt possible de caure en poder de la política monàrquica, que vigilava estretament tots els participants de la reunió.

Malgrat de tot això puc vanar-me de disposar avui d'un text autèntic dels punts tractats a Sant Sebastià, i, sense perjudici de contestar compliadament al senyor Maura en la conferència que tinc anunciada per al proper dissabte, no vull deixar de correspondre a l'amable invitació de "Diari de Mataró", i vull aprofitar-la per retreure els textos autèntics que, en referència al Pacte de Sant Sebastià, consten en el fullet que vaig publicar el passat mes de juny, i que són, en primer terme, les notes oficioses de la reunió, la primera redactada pel senyor Prieto, el text del qual és el següent:

"Al domicili social d'Unió Republicana, sota la presidència del senyor Fernando Sosiain, s'han reunit, aquesta tarda, els senyors Lerroux i Azaña, per l'Aliança Republicana; Martí Domingo, Albornoz i Galarza, del Partit Republicà Radical-Socialista; Alcalà Zamora i Miguel Maura, de la Dreta Liberal Republicana; Manuel Carrasco i Formiguera, per Acció Catalana; Macià Mallol i Bosch, per Acció Republicana de Catalunya; Jaume Aiguader, per Estat Català; Jaume Casares Quiroga, per la Federació Republicana Gallega; entitats que, juntament amb el Partit Federal Espanyol, el qual, per esperar acords del seu pròxim Congrés, no pot evitar cap delegació, integren la totalitat d'elements republicans del país.

A la reunió assistiren també, convidats amb caràcter personal, els senyors Felipe Sánchez Roman, Eduardo Ortega Gasset, Indalecio Prieto, i no hi pogué concórrer el senyor Gregorio Marañon, absent a França, del qual fou llegida una entusiasta carta d'adhesió com a resposta al convit que amb el mateix caràcter li havia estat fet.

Examinada l'actual situació política, tots els concurrents arribaren, en l'exposició de llurs peculiaris punts de vista, a una perfecta coincidència, la qual quedà inequivocadament confirmada en la unanimitat amb què es prengueren diverses resolucions adoptades.

La mateixa unanimitat hi hagué en apreciar la conveniència de gestionar ràpidament i amb fermesa l'adhesió de més organitzacions polítiques i obreres en l'acte previ d'avui no han estat representades, amb la finalitat concreta de sumar llur poderós auxili a l'acció que sense defalliments pretenen emprendre conjuntament les forces adverses a l'actual règim polític."

La segona nota fou redactada pels delegats catalans d'acord amb els representants dels partits espanyols, i els seus termes estan continguts en les declaracions oficials apareguades a LA PUBLICITAT del dia 19 d'agost de 1930, fetes en arribar de Sant Sebastià, i en les quals és explicat concretament el que fou el famós Pacte en relació a Catalunya. Diuen així:

"Els delegats dels partits republicans catalans assistents a la reunió celebrada abans d'ahir a Sant Sebastià resolgueren explicar, amb l'autorització dels altres reunits, que llur participació en els importants acords presos en la reunió esmentada fou precedida per l'unànime i explícit reconeixement, per part de totes les forces republicanes espanyoles, de la realitat viva del problema de Catalunya i del compromís formal contret per tots els presents respecte a la solució de la qüestió catalana a base del principi d'autodeterminació concretada en el projecte d'Estatut o Constitució autònoma proposada lliurement pel poble de Catalunya, i acceptada per la voluntat de la majoria dels catalans expressada en referèndum votat per sufragi universal.

I finalment hi ha la versió dels punts concrets pel Pacte que consten en el meu fullet, i que, amb l'abstenció del senyor Maura (que no va concórrer al dinar), foren acceptats amb molt lleugeres modificacions per tots els altres participants del Pacte reunits en l'àpat celebrat per o commemorar el seu primer aniversari. Aquests tres punts, amb el text ja modificat d'acord amb les indicacions del que és avui magistrat suprem de la República diuen:

1. — Els reunits a Sant Sebastià reconegueren unànimement la realitat del problema de Catalunya, i convingueren, per tant, que el triomf de la revolució suposava el reconeixement de la personalitat de Catalunya i el compromís del Govern de donar solució jurídica al problema català.

2. — La solució del problema havia de tenir per base i fonament (el president corregí aquesta paraula, per "cimiento") la voluntat de Catalunya, expressada amb un projecte d'Estatut o Constitució autònoma, proposat lliurement pel poble de Catalunya, i acceptat per la majoria dels catalans, mitjançant un referèndum o sufragi universal.

3. — L'Estatut proposat i votat per Catalunya havia de sotmetre's, en la part referent a la vida de relació de les regions autònomes amb el Poder Central, a l'aprovació sobirana de les Corts Constituents."

Això és el que va passar a Sant Sebastià, molt diferent del que diu el senyor Maura, i per molt que aquest senyor s'exalti. Catalunya i els catalans han d'ésser quelcom de seriós perquè llur llibertat no pugui patir dels desafiaments de cap valent.

Per avui prou, que ja n'anirem parlant en calgui i com més convingui.

M. CARRASCO I FORMIGUERA"

Veus liberals d'Espanya

No són solament els representats d'Avila que ens defensen a l'Assemblea convocada a Burgos contra nosaltres, ni les declaracions de polítics responsables contra els exabruptes de Don Miguel Maura.

"Con motivo del último discurso político de don Miguel Maura, la cuestión catalanista ha vuelto a cobrar realces apasionados. Maura se ha empleado a fondo con el Estatuto y los estatuistas, y no ha dejado titere con cabeza, como se suele decir. Don Francisco Maciá, "ipso facto", ha contestado, en diversas declaraciones, a los ataques del político derechista, impugnando lo que él considera enconadas y tendenciosas manifestaciones, y tratando de fijar la verdadera actitud y las aspiraciones concretas de los catalanes.

Nosotros enjuiciamos este último duelo con la misma serena reflexión que en distintas ocasiones pusimos al abordar el problema del regionalismo catalán. Creemos que esa región tiene un perfecto derecho a que se atiendan sus peticiones —las que sean legítimas y cordiales: populares y no de grupo sectario o capilla separatista— y por eso estimamos extemporáneo e injusto todo ataque que niegue rotundamente los caminos de comprensión. El señor Maura ha dicho en su discurso que la Constitución está aprobada por la Cámara soberana, y no hay por que volver a ella. Luego entonces si en esa Constitución se concede un margen de posibilidades federativas a la nación, no existe motivo alguno para oponerse a los deseos de Cataluña, si esos deseos se circunscriben a una federación más o menos amplia, como en estos últimos tiempos han declarado las principales figuras del catalanismo.

Por otra parte, don Miguel Maura no ha desvirtuado lo acordado en el Pacto de San Sebastián. Ha criticado, eso sí, la posición que, en la histórica reunión, adoptaron en un principio los representantes catalanes, así como la que en definitiva decidieron mantener, en vista de la oposición de los demás sectores políticos; pero no ha demostrado la falsedad de lo que Cataluña considera ahora como compromiso ineludible. Y si ese compromiso existe, si entonces se prometió, hay que conceder en el presente, máxime cuando es la Constitución la que sirve de árbitro en la pugna.

Queda, pues, en pie el Estatuto, al que el Parlamento se encargará de podar todo lo que tenga de pretencioso o erróneo. Muy en breve tendrá lugar su discusión. Es, por tanto, doblemente urgente afrontar esta situación y arrancarle todos los detalles de claridad que el caso requiere.

¿El Estatuto catalán es expresión verídica de la voluntad popular de aquella región? ¿Se consignan en él auténticas aspiraciones de mejoramiento, sin fraccionar la personalidad histórica de la nación, ni apesadumbrar a ésta con extraordinarias cargas que agraven su difícil situación actual? Si esto se resuelve en una respuesta afirmativa, no hallamos el inconveniente para que el Estatuto catalán no se conceda. Esta ha sido siempre, y es ahora, nuestra modesta y leal opinión. Pero si Cataluña, un poco confusa hasta aquí al explanar sus reivindicaciones, pretende otra cosa; si ese Estatuto ha de ser la línea divisoria entre una nacionalidad de embozado cuño y el resto de España; si invocando medidas democráticas, se trata de hallar una espita por donde desahogar antiguos anhelos extremistas, entonces que el Parlamento dicte su sanción irrevocable y justa. Esa sanción, por negativa que sea, merecerá nuestro aplauso."

Es, almenys, una posició serena. No podem exigir gaire més d'una gent que ha de fer concessions materials i ideològiques.

I, a Burgos mateix, el dia de començar l'assemblea, que els iniciadors pretenien que fos anticatalana, *República* deia:

"Cuando estas líneas estén en la platina, se estará celebrando — con las risotadas de la otra vez — la carnavalada que los elementos cavernícolas, los "beunzas" de Burgos acompañados de algún otro de provincias limítrofes y dirigidos por los "Crispines" de nuestra Diputación y Ayuntamiento, han decidido llevar a cabo para oponerse — según reza la convocatoria — al Estatuto catalán.

Daremos cuenta de nuestro comentario cuando sea el caso.

Hoy queremos tan solo gritar a todos los vientos nuestra disconformidad y nuestra repulsa con tales manejos, pues no queremos ni participar por el silencio con esa marcarada que nos está poniendo en ridículo ante la opinión republicana y sensata de España.

Parece que esta vez la reunión de caretas va a engrosar sus adeptos con los maceros de nuestro — hasta hace unos años — glorioso Ayuntamiento.

Celebramos la feliz idea de ese alcaldillo de cocina que tenemos la desgracia de tener que soportar.

Nos ha dicho — nosotros no lo creemos del todo — que el Sr. García Lozana ha comprado unos cuantos trajes flamantes a algunos pobres de solemnidad con la obligación de asistir al acto, por si escaseara el público. Como ven nuestros lectores, es otra idea genial.

La Diputación de Madrid — que también está en España y en Castilla por más señas — se ha opuesto terminantemente a que se tome en consideración el acto y la asistencia al mismo y ha tenido la gallardía de decir a los organizadores que no se explica el por qué de esta asamblea.

Nosotros pensamos mandarle nuestros números anteriores y los que sigan, para que se lo expliquen todo y acaben de conocer a nuestros eternos martingalistas con maceros y todo."

Palau de la Generalitat

Els darrers acords del Consell de Govern

El Consell de Govern de la Generalitat de Catalunya, en la darrera sessió celebrada, amb assistència dels comissaris de Girona i Lleida, adoptà, entre altres, els acords següents:

Que en el successiu tots els organismes que depenguin directament de la Generalitat, i no estiguin regits per un Patronat especial, abans de fer cap adquisició, hauran de fer la proposta al conseller respectiu, el qual la sotmetrà al Consell.

Ordenar a tots els organismes i oficines que depenguin de la Generalitat, que trametin al conseller de Governació, una relació per duplicat de tot el personal administratiu, tècnic, docent o subaltern, tant si és de plantilla com temporer, interí o eventual, amb indicació dels càrrecs que ocupen i dels sous o emoluments que percebin.

Que el Consell s'ha fet càrrec dels acords presos per la Diputació provisional de la Generalitat en sessió del dia 16, als quals donarà oportunament el tràmit que calgui.

Fer seva la proposta relativa al conflicte vitivinícola presentada a l'assemblea, trametent-ne una còpia al Consell d'Agricultura i una altra a cada un dels diputats per Catalunya a les Corts de la República, per tal que defensin els interessos catalans oportunament.

Aprovar el dictament presentat pel conseller de Justícia i Dret, relatiu a les responsabilitats provinents de les obres de la Granja de Caldes, i passar-lo a la Comissió de Responsabilitats que sigui nomenada, d'acord amb la resolució presa per la Diputació provisional en sessió del dia 16 d'aquest mes, i en cas que l'esmentada Comissió no fos nomenada, que passi a la Comissió de Justícia.

Encarregar a la Secció d'Hisenda que ultimi la confecció de l'inventari del patrimoni de la Generalitat, en el qual seran consignats tots els béns, mobles i immobles que posseeix, amb llur vaoració feta per funcionaris competents.

Que tots els nomenaments de Professors per a tots els organismes que depenguin de la Generalitat, es facin, d'ara endavant, per concurs o oposició.

Govern Civil

LA TELEFONICA VOL COBRAR ALS ABONATS PEL TEMPS QUE NO FUNCIONAVEN ELS APARELLS DURANT LA VAGA

Ahir al migdia visità el governador civil una Comissió de l'Agremiació de Propietaris de Cafès, que sol·licitaren del senyor Moles la seva intervenció en les diferències que sostenen els afiliats a la dita Societat amb la Companyia Telefònica, per creure que no han d'abonar els rebuts corresponents a l'ús del telèfon durant la vaga telefònica, ja que els dits aparells no funcionaren durant aquells dies.

CONSTITUCIO DEL JURAT MIXT DEL PORT

Digué el governador que quedarà constituït el Jurat Mixt del Port.

Patrons i obrers han designat president el degà dels jutges.

Féu notar el governador que des d'ara es comptarà amb un organisme competent per a resoldre les qüestions que es plantegin al port.

MIL PESSETES
produeixen bonica renda vitalícia
Garanties davant notari
Detalls a Tallers, 62 - 3

ELS TRIBUNALS

VISTA D'UNA CAUSA PER LESIONS PRODUIDES A UN PASSATGER DE TAXI, QUE DESPERTA MOLT D'INTERES

A la Secció primera tingué lloc la vista d'una causa per lesions contra Vicents Cristòbal, qui conduint un taxi pel carrer de Girona en direcció descendent i pel costat contrari, topà contra un camió parat a la voravia esquerra.

A conseqüència de la topada el passatger del taxi, el nostre company de "El Diario de Barcelona" Valentí Moragues Roger, fou llançat per la part de davant del vehicle i trencà el vidre del parabrises, del qual se n'incrustaren a la cara diversos trossos, que li causaren greus lesions, les qual requeriren quatre mesos d'assistència facultativa i diverses intervencions quirúrgiques per a salvar-li la vista.

El fiscal, en les seves conclusions provisionals, sol·licita per al processat tres mesos de presó i indemnització de 18.000 pessetes al senyor Moragues.

L'acusador privat, senyor Saltor, demana la mateixa pena i eleva a 25.000 pessetes la indemnització.

El defensor, senyor Vila San Juan, sol·licita l'absolució.

La sessió fou dedicada a la desfilada de testimonis, i avui acabarà la vista.

DETENCIO D'UN RECLAMAT

Al carrer del Roser es barallaren dos individus, i un d'ells, anomenat Eulogi Saldanya, per a defensar-se, causà, amb una palanqueta, lesions lleus al seu contrincant.

El fet que usés la palanqueta motivà que passés a disposició del Jutjat de guàrdia per tenir eines per al robatori. De més a més, es va veure que estava reclamat pel mateix delicte per un Jutjat de Saragossa.

HAN ESTAT ALLIBERATS ELS DETINGUTS A LES SUPOSADES SOCIETATS DE CREDIT

El Jutjat de l'Hospital ha posat en llibertat, després de rebre'ls declaració, els sis detinguts amb motiu de les estafes que se suposen comeses per les Societats Espanyola de Crèdit i General de Crèdit.

El Jutjat continua les diligències per tal de veure si són delictius els actes comesos pels dits individus, i procedir en conseqüència.

DILIGENCIES DEL JUTJAT DE GUARDIA

El Jutjat de Llotja, secretaria del senyor Brusés, durant la seva darrera guàrdia, que acabà ahir a les onze, instruí 47 diligències, i ingressaren als calabossos vuit detinguts.

El substituí en la guàrdia el Jutjat de la Universitat, secretaria del senyor Codornin.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Incident: Antònia Estalrich contra Lluís Pérez del Molino.

Executiu: Cooperativa de fabricants de paper d'Espanya contra Josep Miquel.

Sala segona.—Pobresa: Enric Ràfols contra Lluís García i advocat de l'Estat.

Menor quantia: Pere Gomis contra Francesc Gomis.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—No té assenyalaments.

Secció segona. — Oesi. — Un oral per falsificació de bitllets falsos contra Rodolf Batllori.

Un altre oral per robatori contra Manuel Mira.

Secció tercera.—Llotja.—Un oral per lesions contra Martí Colomer.

Un altre oral, també per lesions, contra Manuel Macià.

Secció quarta.—Sant Feliu.—Un oral per danys contra Lluís Margarit.

Un altre oral, també per danys, contra Gabriel Raich.

Informació política

PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

A ACCIO CATALANA REPUBLICANA
de Barcelona
Corts Catalanes, 589, pral.
Organitzada per la
Secció Universitària d'A. C. R.
CONFERENCIA
a càrrec del senyor
N. Massó i Valentí
sobre el tema
Les futures Escoles i Universitats catalanes
Avui, dijous, a les set de la tarda

A PALAMOS
Organitzada per
Agrupació Catalanista
CONFERENCIA
a càrrec del senyor
L. Massot i Balaguer
sobre el tema
Democràcia i Cultura
Demà, divendres, a les deu del vespre, al
CINEMA ECONOMIO

El nucli femení d'Acció Catalana Republicana

Abans d'ahir al vespre, tingué lloc la reunió de senyores que havia estat convocada per a iniciar l'actuació femenina dins del Partit Catalanista Republicà i determinar la forma en què aquesta actuació s'hauria de realitzar.

Hi van assistir quaranta-dues. Això prova que l'interès de les dones per les activitats de la política, i especialment per la ideologia del nostre Partit, és ben intens, i que podem esperar obres profitoses d'aquest nucli en formació.

Es va acordar, tenint en compte la igualtat de drets entre l'home i la dona, no constituir una organització femenina a part i adherida al Partit, sinó que les dones entrin a formar part d'Acció Catalana Republicana com a afiliats iguals als altres, agermanades als homes i collaborant amb ells en l'actuació política, situades al mateix pla.

No obstant, caldrà, de moment, mantenir en contacte i unió tot el nucli femení, el qual obrarà alguna vegada amb una certa independència, només amb l'objecte de desvetllar i atraure l'atenció de les dones envers el compliment dels deures polítics.

Per a establir el contacte directe entre el nou element femení i els dirigents masculins, foren delegades les senyoretes Dolors Soler i Anna Murià, les quals han estat adscrites al Secretariat del Partit.

Es va acordar també que algunes senyores formin part de les Ponències ja existents, de les quals les més adients a les qualitats femenines i que, per tant, mereixeran especial atenció de part d'aquest nucli, són: Cultura, Problemes socials, Agricultura i Acció Social Agrària, Associacions i Premsa i Sanitat i beneficència. El nomenament de les diferents senyores que ingressaran a aquestes ponències es farà en la vinent reunió, que tindrà lloc el dimarts, dia 26, a les set del vespre.

També es procedirà en la segona reunió, a formar el grup d'oradores i a concretar definitivament l'actuació a seguir.

Totes les que tinguin interès per les activitats polítiques i vulguin informar-se sobre l'actuació d'aquest nucli, poden dirigir-se, de set a nou del vespre, a les oficines d'Acció Catalana Republicana, on seran ateses pel Secretariat femení.

Assemblea del P. C. R. a les comarques de Girona

Per a diumenge vinent està convocada a Girona una magna assemblea d'entitats i representacions municipals del Partit Catalanista Republicà a les comarques gironines.

La reunió tindrà lloc a l'estatge social d'Acció Catalana d'aquella ciutat, a les onze del matí, per continuar-la a la tarda, si ho reclamen els molts assumptes que figuren a l'ordre del dia.

L'anunci de l'assemblea ha desvetllat gran interès entre els adherits al Partit i s'espera que d'aquesta en sortiran acords que assoliran un positiu relleu d'eficàcia per a l'espandiment i organització a les comarques de Girona d'una força que sigui instrument valuós en les futures lluites ciutadanes en pro dels ideals de catalanitat, liberalisme i democràcia republicanes.

Les ponències d'Acció Catalana Republicana

Per a avui, dijous, a les set del vespre, hi ha convocades les ponències d'Associacions i Premsa i Sanitat i Beneficència.

Ateneu Gracienc d'Acció Catalana

El mestre Pompeu Fabra ha acceptat la presidència del Jurat del Concurs de lectura i ortografia catalanes per a nois i noies graciencs menors de 14 anys, que té en pla d'organització la Comissió de Cultura de l'Ateneu Gracienc d'Acció Catalana.

La data de celebració del Concurs ha estat fixada, en principi, per a les darreries del mes d'abril vinent. Hom recomana als infants de la barriada que intensifiquin l'estudi de la nostra llengua, parlada i escrita, per tal de poder optar a algun dels molts i bons premis del Concurs.

A TARRAGONA
Organitzada per la
Joventut Catalanista Republicana
CONFERENCIA
a càrrec del senyor
L. Massot i Balaguer
sobre el tema
Els Municipis i l'ensenyament popular
Diumenge, 24 de gener a les onze del matí

Casal Catalanista Republicà del Poblet
Passatge Font, núm. 16
(davant la Sagrada Família)
INAUGURACIO OFICIAL DE L'ENTITAT
en la qual prendran part
Jaume Mestres Fosses
J. Coll i Mas
Domènec Pallerola
Martí Esteve i Quau
Jaume Bofill i Mates
Dissabte, dia 23 de gener, a les deu del vespre

Una conferència de Rovira i Virgili sobre la Constitució catalana

Antoni Rovira i Virgili dissertarà sobre el tema "La Constitució interior de Catalunya" dissabte que ve, dia 23, a les set de la tarda, al saló de conferències de la Llibreria Catalònia.

Vista l'aglomeració ocorreguda en les darreres sessions i la limitada capacitat del local, l'accés serà per rigorosa invitació, que podran recollir a la Llibreria Catalònia els seus clients.

Els Srs. Carner i Marcellí Domingo al Vendrell

El Centre Republicà Nacionalista del Vendrell ens manifesta que el dia 24 aniran a l'esmentada vila els ministres d'Agricultura i Finances del Govern de la República, els nostres amics senyors Marcellí Domingo i Jaume Carner.

A l'arribada es celebrarà a la Casa de la Vila una recepció d'Ajuntaments i entitats polítiques del Districte, i seguidament En Marcellí Domingo donarà a la sala del Tívoli una conferència d'orientació política.

A la una, al saló del Centre Industrial tindrà lloc un banquet a obsequi dels ilustres hostes que recentment votaren per la representació a les Corts i que han estat enlairats als llocs més preeminents de l'Estat espanyol. Per assistir a l'acte poden demanar-se els tiquets corresponents, que seran despatxats a la secretaria del Centre al preu de 15.50 pessetes.

Una nota del Partit Republicà Radical Socialista

Hem rebut una atenta lletra a nom de Partit Republicà Radical Socialista de la "Región Catalana" pregantnos la inserció d'una crida a la dona espanyola: Però com que l'esmentada crida ens ha arribat escrita en castellà, es veiem obligats, lamentant-ho, a no publicar-la.

El Casal Català de Palma de Mallorca

Un grup de catalans residents a Palma de Mallorca ens comunica que realitzen els oportuns treballs per tal de constituir a l'esmentada ciutat un Casal Català. De moment, s'ha fet una crida per una reunió preparatòria que se celebrarà diumenge vinent, a les quatre de la tarda, al carrer Estudi General, núm. 7.

El senyor Ventosa donarà conferències per diferents indrets d'Espanya

El senyor Ventosa anuncia per a molt aviat unes conferències a celebrar respectivament a València, Sevilla, Bilbao, Barcelona i Palma de Mallorca.

A València tractarà dels problemes monetaris i bancaris.

A Sevilla, de la qüestió agrària.

A Bilbao, del moment polític actual.

A la nostra ciutat és de presumir que es referirà a política catalana, puix que donarà la conferència com a individu de la Lliga Regionalista.

"España Católica"

Dissabte vinent, dia 23, sortirà el primer número de "España Católica", setmanari que, com el seu nom indica, defensarà íntegrament els principis catòlics i, naturalment, espanyolistes.

Noticiari

Després de la conferència donada a Unió Democràtica de Catalunya pel senyor Carrasco, aquell agrupament polític ha ofert la seva tribuna al senyor Josep Carbonell, el qual dissertarà sobre el tema "Política cultural".

La conferència del senyor Carbonell serà donda dissabte vinent, a les deu de la vetlla, a l'estatge d'U. D. de C. (Rivadeneyra, 4, pral.).

— El partit Republicà Democràtic Federal de Barcelona farà diumenge vinent, a les deu del matí, al Palau de la Metal·lúrgia de l'Exposició, un míting en el qual prendran part Abel Velilla, Emili Nabro, Eduard Barriobero, Angel Samblancat, Josep A. Balbontín, Francesc Corbella, Ramon Franco, Francesc Gómez Hidalgo, Salvador Sediles, August Vivero i d'altres.

— D'acord al que disposen els vigents Estatuts de l'Ateneu Emporda nès, es convoca a la Junta general que tindrà lloc avui, dijous, a les deu de la vetlla, per tractar de diversos assumptes interessants.

— A l'Ateneu Enciclopèdic Popular demà, a les vuit del vespre, l'escriptor Gonçal de Reparaz donarà la seva anunciada conferència sobre "L'aptitud colonitzadora d'Espanya en descobrir-se Amèrica".

— Avui, dijous, a les deu de la vetlla, tindrà lloc a l'Ateneu Republicà de Gràcia (Sant Marc, 25) una conferència pública a càrrec de Na Maria Dolors Bargalló sobre "L'emancipació de la dona".

— La comissió organitzadora de la conferència del senyor Solà Cañizares, "La dona catòlica i la República" de diumenge dia 24 al cinema Victòria, a les onze del matí, adverteix que l'entrada serà per invitació i que aquestes poden recollir-se al carrer de Lluria, núm. 50, baixos) a qualsevol hora del dia.

OBITUARI

La senyora Na Carme Monplet i Xamaní, vídua Ribot, morí el dia 10 de gener de 1932, a l'edat de 65 anys, havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica (A. C. S.).

Els qui la ploren: fills Carme, Antònia, Josep Maria i Francesc (S. J.), absent; fills polítics Raimon Escudero i Maria Teresa Gimènez, néts Josep Maria, Agustí, Francesc i O. Assumpció, germana, germana política, nebots, cosins i la família tota, en recordar a llurs amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen que la tinguin present en llurs oracions i que se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de la seva ànima, se celebraran avui, dijous, dia 21, a les deu del matí, a l'església de Sant Josep Oriol, pel qual favor els quedaran altament agraïts.

El dol es dóna per acomiadat.

No es convida particularment.

Ramon Planella i Piera

A l'edat de setanta-un anys ha mort a Sarrià el senyor Ramon Planella i Piera, voltat de l'afecte dels seus. L'enterrament, que tingué lloc ahir al migdia, fou una manifestació de dol, que va palesar l'afecte que pel finat i la seva família senten aquells que hi han estat més en contacte.

A la família Planella i, en particular, als nostres bons amics Josep M.ª i Vicents, patriotes, vagi l'expressió del nostre condol.

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguda

JARABE MERCK
Vols 5-ptas. en todas las farmacias.
TOS-BRONQUITIS
COQUELUCHE

VIDA RELIGIOSA

Sants d'avui. — Sant Fruitós, bisbe de Tarragona, i els seus diaques Auguri i Eulogi, màrtirs, i Santa Agnès, verge i màrtir; al Bisbat de Solsona, Sant Fruitós, màrtir.

Sants de demà.—Sant Vicents, diaca i màrtir; Sant Atanasi, monjo i màrtir, i el Beat Francesc Gil de Frederic, màrtir, fill de Tortosa.

Quaranta Hores.—Avui: Església paroquial de Sant Pere de les Puelles.

Hores d'exposició.—Avui: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

Demà: A la mateixa església i a les mateixes hores.

Comunió reparadora.—Avui: Església de Betlem.

Demà: Església dels Agonitzants.

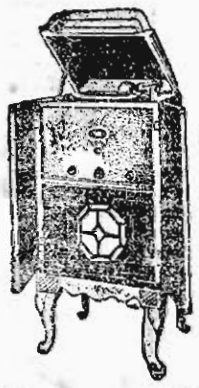
Cort de Maria.—Avui: Nostra Dona al Peu de la Creu, a la Catedral, privilegiada.

Demà: Nostra Dona del Consol, a Sant Agustí, privilegiada.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de Nostra Dona de la Pietat.

Demà: Torn de l'Esperit Sant.

LLEVADORA
cirurgiana, estatge embarassades. — Preus mòdics. — Consulta de 2 a 4
Tallers, núm. 21 i 23, 1.er 2.ª
Telèfon 21068.

Ràdio-Phono
CLIMO

Preu: 900 Ptes.
Ramon Climent
Consell de Cent, núm. 266
(Junt a E. Granados)
Telèfon 23058

CARNAVAL 1932

EL COMITE OFICIAL

El Comitè Pro Carnaval ha rebut premis en metàl·lic i objectes d'art, per a ésser oferts als concursos de la Rua, dé les entitats i cases següents: Societat d'Atracció de Forasters, Foment d'Obres i Construcctricitat, Construccions i Serveis S. A., cions S. A., Catalana de Gas i Elec-Material i Obres S. A., Majestic Hotel Anglaterra, Obres F. Marimon, Unió Elèctrica de Catalunya S. A., Confiteria Romeu, i A. Sanromà.

El Comitè, tan aviat com tingui coneixement de les contestacions que espera, publicarà la relació dels premis que oferirà per als concursos.

Contestant a preguntes que diàriament es vénen fent a la Secretaria del Comitè, referent a l'alçària de les carrosses, aquest ha d'insistir que no podran excedir de cinc metres.

EL BALL D'"EUREKA"

Segueixen els treballs d'organització del ball de disfresses anomenat del Cinema, que "Eureka" celebrarà el vinent dissabte, dia 23, a la platea del Teatre del Bosc.

Darrerament s'han rebut adhesions de les firmes "Cinaes", "M. G. M.", "Paramount" i "U. F. A.".

Els deu premis que s'atorgaran han quedat exposats al carrer de Salmeron, 135, i és el primer d'ells un mobiliari per a menjador.

Assistiran a la festa representacions de les cases productores, artistes de la pantalla que actualment són a la nostra ciutat i representants de la premsa.

Hi haurà una instal·lació de reflectors disposats per a la desfilada de les disfresses durant la festa.

MES BALLS

La Comissió de Festes del Centre de Lleida i ses Comarques fa avinent a tots els associats que des del dia 21 del corrent, de tres a cinc de la tarda, es reservaran llotges i localitats per al ball de disfresses que tindrà lloc el dia 9 de febrer al Teatre Català Romea.

Prega que es facin les comandes amb urgència, ja que degut al reduit nombre de llotges i localitats, quedaran aviat esgotades.

Les malalties de
L'ESTÓMAC i BUDELLS
COLOR D'ESTÓMAC
DISPEPSIA
AGROR I VOMITS
INAPETENCIA
FLATULÈNCIES
DIARREES
LLAGA DE L'ESTÓMAC, etc.
se curen positivament amb
L'Elixir Estomacal SAIZ DE CARLOS
Poderós tònic digestiu que sempre triomfa.
De venda: Principals farmacies del món.

SUBSCRIVIU-VOS A
LA PUBLICITAT

INFORMACIO DE LA CIUTAT

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	2'50
Península Ibèrica, trimestre	7'50
Amèrica llatina "	8'50
Altres països "	25'—

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set d'ahir:

A tota la Península Ibèrica, migdia de França i Europa central continua el règim de núvols i boires baixes, degut a l'anticiclo que envaeix la gran part del continent d'Europa.

Entre la illa de Sardenya i la costa de Marsella plou degut a un mínimum barométric que s'ha format al sud de les Balears i la influència del qual es fa sentir també a les costes de llevant d'Espanya.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

La nuvolositat és gairebé general de núvols baixos i boires; aquestes són fortes a Vic, Vallès i Bages.

Cap al Pireneu torna a fer fred; en canvi cap a la plana les temperatures han experimentat un lleuger augment.

La màxima d'ahir tingué lloc a Barcelona i Girona amb 15 graus, i la mínima d'avui al Ilac Estangento amb 8 graus sota zero.

DINAMIC CLUB

En la reunió general ordinària, celebrada el dia 16 del que som, quedà constituïda la nova Junta directiva de la següent manera:

President, Ernest Colomer; vicepresident, Francesc Sierra; secretari, Miquel Munner; vice-secretari, Josep Gravalosa; tresorer, Josep Casanova; comptador, Lluís Garcia; vocal de Cultura, Ignasi Vidal; vocal d'Esports, Josep Carreres; vocal d'Excursionisme, Carles Noguera; vocal de Beneficència, Damià Pou; vocal d'Esbarjo, Miquel Perelló.

ASSEMBLEA GENERAL A L'ORFEO GRACIENC

Es fa avinent als socis de l'Orfeó Gracienc, per al cas no probable de no haver rebut al temps degut la convocatòria, que el dissabte, dia 23 del mes que som, a dos quarts de deu del vespre, tindrà lloc la reglamentària assemblea general ordinària de socis.

EL COL·LEGI D'ARQUITECTES DE BARCELONA celebrarà eleccions per al nomenament de membres de la Junta de Govern avui, dijous, dia 21, des de les 10 a les 17, al seu estatge social, Corts Catalanes, 563, i prega als col·legiats l'assistència al dit acte.

ELS MARCS TAMBE SERVEIXEN PER ESTAFAR

Manuela Garcia López presentà al Jutjat una denúncia contra un individu que li proposà un negoci, i amb enganys li va fer donar 3.500 pessetes.

A l'hora de demanar-li els diners, perquè el negoci no es veia enlloc, li lliurà uns bitllets del Banc d'Alemanya, dient-li que valien més de deu mil pessetes, i que es considerayen liquidats, però que després s'assabentà que no tenien cap valor.

La Mútua Industrial i Comercial de Barcelona-Incendis recorda als seus associats que el dilluns vinent, dia 25, a dos quarts de deu del vespre, i al seu local social (Rambla dels Estudis, 12, pral.), tindrà lloc la reglamentària Junta general de senyors socis, en la que es tractarà la següent ordre del dia:

Lectura i aprovació de l'acta anterior.

Aprovació de comptes i de la Memòria.

Informes formulats i resolucions preses per la Directiva sobre proposicions rebudes dels senyors socis.

Lectura i discussió de proposicions presentades.

Assumptes generals.

Elecció de càrrecs vacants.

Per si algun soci no hagués rebut la convocatòria particular que a tots s'ha repartit, es prega se serveixi passar per la Secretaria, on, de vuit a nou del vespre, se'l complaura.

L'AGREMIACIO DE CAFES, TAVERNES I SIMILARS DE BARCELONA

La nova Junta directiva de l'esmentada Agremiació per a l'exercici de l'any 1932 ha quedat constituïda de la manera següent:

President, Bartomeu Amigó i Ferreres; vice-president, Joan Money; vocal primer, Amadeu Vives; tresorer, Raimond Tort; comptador, Llorenç Queralt; secretari, Joan Navarro; vice-secretari, Marian Lluch; oidors de comptes, Joan Masó i Gabriel Agramunt; bibliotecari, Joan Rovira; vocals, Joan Ferrer, Jaume Santamaria, Joan Gramunt, Salvador Vinyeta i Josep Rosell.

President honorari: Josep Ayats Surribas.

PER JUGAR ALS PROHIBITS

A la casa núm. 70 del carrer del Gall fou sorpresa per la policia una partida de joc prohibit.

Foren detinguts 21 individus i se'ls ocuparen 2.500 pessetes i les cartes.

Posats els detinguts a disposició del cap superior de Policia, seran alliberats quan facin efectiva la multa que cal ha estat imposada

També ha estat multada l'estadanta del pis.

ARTRITISME - REUMA
ARTERIO-ESCLEROSI
i les malalties del FETGE i RONYO es guareixen amb
TISANA DE ANETO

ELS PAGAMENTS A HISENDA

El delegat d'Hisenda ha disposat els següents pagaments per a avui:

Companyia F. C. Alcantarilla a Lorca, 290'79 pessetes; Ferrocarrils Catalans, 10'59; Ildefons Herrero, 5.000 pessetes.

DOS FERITS EN FER EXPLOSIO UNA LLANTIA

Al dispensari d'Hostafrancs foren assistits Vicents Alcalde i Gregori Verlier, habitants al carrer de Santa Elena, que en fer explosió una llàntia de benzina sofriren cremades de pronòstic reservat a diverses parts del cos.

JOIES VERITABLE OCASIO
Per a compres a bon preu aneu a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

LLADRE DETINGUT

En anar a prendre el vapor de Mallorca, Antònia Pacheco se li apropà un individu que li prengué violentament el portamonedes.

En demanar auxili la víctima, el lladre l'amenaçà perquè callés, però com que no pogué aconseguir-ho tractà de fer-se escàpol abandonant el portamonedes.

El lladre, anomenat Antoni Martínez i conegut de la policia, fou detingut.

COMPRA UNES ESPARDENYES I FUIG

En una espardenyeria del carrer de Sans, 107, es presentà un individu demanant unes espardenyes, i quan les tingué posades es féu escàpol.

Els dependents l'empaitaren i aconseguiren detenir-lo. Es diu Damià Rodríguez, de 20 anys.

ACCIDENT DEL TREBALL

Al carrer del Call, núms. 13 i 15, se'ls trencà un vidre de grans dimensions que portaven Miquel Bullvé, de 41 anys, Lluís Torres, de 31, i Manuel Sagristà, de 23.

Foren agafats per trossos del vidre que els produiren lesions a les mans, de les quals hagueren d'ésser assistits al dispensari de les Cases Consistorials, on qualificaren de pronòstic reservat las lesions del segon i lleus les dels altres dos.

ATRACAMENT FRUSTRAT

En sortir del seu domicili del carrer de Baluard el capataç del moll Ginès Fernàndez, portant 300 pessetes per pagar jornals, se li apropà un individu pistola en mà i li exigí els diners que portava.

Genis no accedí i demanà auxili, i per aquest procediment aconseguí que l'atracador fugís.

En formular la denúncia corresponent, sembla que facilità el nom del que volia atracar-lo, el qual pertany al Sindicat Lliure de Transports.

L'ESTAFADA DE LES MISSES

Al moll de Barcelona s'aproparen a Joaquim Cortina dos desconeguts, que pel procediment de les misses li timaren dues mil pessetes que portava.

Li feren creure que posaven els diners en un maletí que contenia una petita caixa de cabals, que fou l'únic que li valgué les dues mil pessetes lliurades.

MARGES I RELLEUS
ROSSEND OLIVELLA
Boters, 19 i 21 - Telèfon 12342

EL CINEMA

LA MODA EN BLANC I NEGRE

VESTITS D'INFANTS

Travis Bauton, el modista de la Paramount, posa en guàrdia les mares que ja comencen de preocupar-se dels vestits de primavera dels seus infants contra la tendència encara massa corrent de cosir a les costures un "no" (no corris, no et moguis, no saltis, no t'ajupis, etc.). "No s'ha de vestir mai un infant per prohibir-li després moure's. Els infants s'han de sentir sempre lliures de moure's sense pensar en els vestits que porten. Els vestits no s'han d'imposar mai a l'infant i aquest no ha de sentir-se mai preocupat per ells. Ha passat ja aquell temps en què les nenes, carregades de cintes i randes, estaven constantment sota l'ull vigilant de les mares i les tietes. Avui solament els nens i nenes que van vestits senzillament vesteixen d'acord amb la moda."

En el vestuari que ha dirigit per a sis petits artistes aquesta simplicitat ha estat la nota característica.

La petita Mitzi Green i Ruby Parsley reberen uns vestidets que cauen rectes des dels muscles, mentre que Anita Louise, que té dotze anys, fou equipada amb un vestit d'una sola peça amb faldilla plissada.

Billy Seay i Philippe de Lacy porten pantalons curts, i Donald Smith, que té nou mesos, fou vestit amb una granota.

"Per als vestits dels nens i nenes molt petits, fil de mocador, piquer i gingham són del millor gust, diu Bauton, perquè es renten molt fàcilment i són gèneres forts, duradors i reformables.

Quant als colors, Bauton adverteix a les mares que no es resisteixin tant a vestir els infants de colors vius. Als nenets els agraden els tons cridaners, i com que els vestits són tan petits que la taca de color no serà mai excessiva, podeu acceptar sense dificultat els vermells, blaus, verds i grocs més purs.

MAQUILLATGE

El coloret s'ha d'aplicar a la part de dalt dels pòmuls, a l'àrea sortint sota els ulls — però ha d'ésser una simple ombra en aquest indret, i després mesclar-se, avall, amb un to més clar de vermell. Cal tenir en compte la forma de la cara. Marilyn Miller, per exemple, la té rodona i s'aplica el coloret amb un moviment de dalt a baix, mentre que Loretta Young, que la té allargada, empra un moviment circular.

TIVOLI
AVUI I CADA DIA
GRAN EXIT
El film de la intriga desconcertant

Primera producció sonora del màgic creador FRITZ LANG

Avui al Fantasio
podreu admirar l'exhibició de fastuosos models de la famosa modista Mme. Cécile, de París, amb

per les cèlebres estrelles de la pantalla americana BERNICE CLAIRE, l'actriu de la veu divina, i WALTER PIDGEON
Una opereta de gran espectacle, enterament en technicolor, en un marc de presentació exquisidament luxós
ESPECTACLE SENSACIONAL I UNIC!
Producció First National

I si s'han de veure les orelles, posar-n'hi una mica als lòbuls.

Claudette Colbert usa, com a darrera eina de maquillatge, un neteja pipes molt suau, amb el qual treu les partícules de pólvors dels indrets on no han d'ésser, a les celles, sota els ulls, al voltant dels llavis i sobretot el passa pel canal del llavi superior, sota el nas, que marca el petit arc del llavi traient-ne tots els pólvors i formant d'aquesta manera una ombra que, en aprofundir l'arc, dibuixa la boca amb una línia més pura.

Segons Elissa Laudi, és una equivocació fer-se la boca més petita del que és. Ella la té, naturalment, petita i se la maquilla per fer-se-la més grossa. Irene Dunne s'unta els llavis amb una crema per evitar que se li tallin. Lil Dagover usa molt d'oli (escollint-ne un que no faci sortir pèl) per tenir la cara lliure d'arrugues. A més, cada matí pren una cullerada d'oli d'oliva. Dolores del Río, que no ha tingut mai una taca a la cara, a més de les cremes i altres cosmètics, beu cada dia quatre gots de llei; diu que és el seu secret de bellesa i que el practica d'ençà que era criatura a Mèxic.

HOPE SINCLAIR

NOTES OFICIOSES

"BÉSAME OTRA VEZ"

En aquesta producció, tota saturada d'una música francament alegre i d'elegant factura i presentada amb molt de luxe, s'hi aprecia la manera de concebre la vida parisenca, tota llum, esplendor, bullici. Una de les escenes més atractivoles de la cinta és la juga al taller de modes, durant la qual les oficiales, sota la direcció de l'espòs de la directora, organitzen una festa semipagana que provoca la rialla de l'espectador.

"Bésame otra vez" està interpretada per Walter Pidgeon i Bernice Claire, dues primeres figures de l'elenc de la famosa marca americana First National. Aquesta pel·lícula s'estrena avui al saló Fantasio.

ELS DIVENDRES DE MODA AL CINEMA URQUINAONA

L'empresa d'aquest elegant saló, accedint als insistents precs que li han fet moltes famílies, ha accedit a establir "Divendres de moda" augment el programa amb una atracció a base d'una de les primeres estrelles de les nostres varietats.

Demà, divendres, tindrà lloc la inauguració d'aquestes sessions, i per a actuar-hi ha estat contractat el popular Alady, un dels artistes que té més admiradors entre el nostre públic.

TOTS, DONES I HOMES, GRANS I PETITS, caldrà que vegin aquest film, que és la vida d'un mateix. LA PEL·LICULA QUE VOS HEU FET

JOHN BOLES, LOIS WILSON, GENEVIENE TOBIN, RAYMOND HACKETT, BETTE DAVIS i ZASU PITTS
SEMILLA
SENSACIONAL ESTRENA DISSABTE, 23 DE GENER
— a —
Fémina
Es una pel·lícula UNIVERSAL
ENVIEU LES NOTES EN CATALA

LLIBRERIA CATALONIA
RONDA DE SANT PERE, 3
Dissabte, dia 23, a les set de la tarda, conferència a càrrec d'A. Rovira i Virgili
La constitució interior de Catalunya
Les invitacions poden recollir-se des d'avui, al nostre establiment.

†

Na Ra'imunda Salvadó i Bernat

VIDUA DE FRANCESC SERRET I PALAU

morí el dia 5 del corrent, a l'edat de 87 anys després de rebuts els Sants Sagraments

(A. C. S.)

Les seves filles Antònia i Gertrudis, germana Rosa, fill polític Josep Serrat i Parés, nebots, cosins i parents tots, en recordar a llurs amics i coneguts tan greu pèrdua els preguen que la tinguin present en llurs oracions i que se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de la seva ànima, tindran lloc demà, divendres, a les deu, a l'església parroquial de Sant Josep Oriol, pel qual favor els quedaran eternament agraïts.

Les misses després de l'ofici i tot seguit la del perdó

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT

L'Ilm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Segorb s'ha dignat concedir indulgències en la forma acostumada.

TEMPORADA 1931
CAPITOL
Un film de G. W. Pabst
CUATRO DE INFANTERIA
Un èxit rotund
TEMPORADA 1932
CAPITOL
Un film de G. W. Pabst
CARBON!
Un èxit rotund
SELECCIONS FILMOFONO
distribuïdes per
FEBRER I BLAY

Liniment de Sloan

LES LLETRES

MERIDIANS
por
FOCIUS

●

** Ruegg.—*Alguns dels nostres lectors coneixen la sentència de mort dictada per les autoritats del Kuomintang contra el professor suís Ruegg. Alguns intellectuals francesos pertanyents a la Internacional de Treballadors de l'Ensenyament han lliurat la següent nota a l'ambaixador de Xina a París:*

"Nosaltres, professors i intellectuals francesos, hem sabut amb indignació la condemna a mort pronunciada per les autoritats del Kuomingtan contra el secretari de l'organització internacional dels Sindicats del Pacífic, a Xang-Hai, el ciutadà suís Ruegg. Aixequem la nostra ferma protesta contra aquesta condemna. La nostra indignació és tant més viva en quant no ignorem que la vostra condemna ha estat duta sense l'ombra d'un procés regular i després d'una detenció acompanyada d'espantoses tortures. Condemnem igualment els botxins xinesos i els imperialistes blancs que, havent detingut Ruegg en el terreny de la concessió, hagi estat lliurat contra llur pròpia legalitat a les autoritats del Kuomingtan. Sabem també que l'advocat de l'acusat, Fisher, no ha estat informat del desenrotllament del procés sinó després d'haver estat pronunciat el judici. Nosaltres, que en llur majoria som membres o simpatitzants dels Sindicats unitaris de l'ensenyament francès i membres o amics de la Internacional de Treballadors de l'Ensenyament, l'obra sindical de la qual en els països del Pacífic coneixem bé, proclamem altament el dret dels treballadors manuals i intellectuals, de tota raça i de tot color, a organitzar-se sindicalment i el dret de les organitzacions sindicals a gaudir d'una plena llibertat a les colònies i demi-colònies com també a les metròpolis imperialistes. Per la premsa obrera i per les nostres organitzacions hem estat informats ben sovint de les execucions sumàries que han colpit centenars d'estudiants, instructors i professors xinesos a les províncies de Xina encara sotmesos al poder del Kuomingtan i dels generals. Declarem que tots els cops portats als militants del moviment obrer xinès—intellectuals o manuals—els sentim com a nostres. Ens declarem solidaris de totes les víctimes de la contrarevolució xinesa. Compartim els dols i les esperances de la Xina revolucionària. Som amb Ruegg. Tenim el ferm propòsit de posar-ho tot en joc per a impedir l'execució de la inigua condemna portada contra ell, i en general per a fer recular el terror blanc a Xina."

"Estels"

Rebem, pregant-nos-en la publicació, la nota següent:

"Hom fa avinent a tots els qui sentin desig de veure publicada llur producció novella, en una revista seva, feta a base de petites aportacions mensuals, que es dirigeixin a l'organitzador, el qual viu al carrer de l'Argenteria, núm. 6, segon, segona, on els seran donades tota mena de dades."

"La naturalesa en la novella"

Dissabte que ve, dia 23, a les deu del vespre, En Prudenci Bertrana, guanyador del Premi Creixells d'enguany, donarà, a l'estatge social del Casal Català Martinenc, Mallorca, 510, una conferència literària sobre el tema "La naturalesa en la novella".

A aquest acte, que serà públic, queden particularment convidades totes les entitats culturals martinenques.

L'esperanto com a mitjà de cultura

De l'Institut Zamenhof rebem la nota següent:

"Sabuda és la importància que per a les relacions internacionals va adquirint l'idioma esperanto, més encara d'ençà que alguns govern d'Europa comencen a concedir-li ajut oficial. Es fàcil també observar com d'ençà que a Austria funciona, sota l'alt patronat de l'Estat, el Museu Internacional d'Esperanto, amb la seva biblioteca composta de més de sis mil volums editats en l'idioma internacional, són nombroses les persones de relleu que s'interessen per tal que l'adopció de l'esperanto sigui aviat un fet, ja que a mesura que les distàncies s'escurcen al món, més s'observa la falta d'un idioma auxiliar, comú i neutral que possibiliti la fàcil intercomprensió dels humans en el caos lingüístic mundial.

L'esperanto és un mitjà poderosíssim de cultura, ja que existent esperantistes a tot el món i tenint aquests a la correspondència internacional, és fàcil posar-se en contacte amb la literatura dels més apartats països, podent-se llegir llibres i revistes dels més diversos centres de cultura.

Es per aquest motiu que l'Institut Zamenhof, entitat exclusivament educativa, té establert un curs gratuit d'esperanto per correspondència, sensillíssim i breu, a l'objecte d'enlairar tant com sigui possible el nivell intellectual humà, ja que l'esperanto és per igual útil a les persones de tots els països, de totes les professions i de totes les idees.

Els que s'interessin per aquest aspecte cultural de l'Esperanto poden demanar informes gratuits, adjuntant segell per a la resposta, al secretari de l'Institut Zamenhof (Sitges, 8, tercer - Barcelona)."

NOTES BIBLIOGRAFIQUES

Pau Vila: "Resum de Geografia de Catalunya" (V)

(COL.LECCIO POPULAR BARCINO. VOL. 69)

En el volum cinquè del seu "Resum de Geografia de Catalunya" el professor Pau Vila continua l'estudi de l'aspecte humà de la nostra geografia. El primer volum d'aquest "resum", d'una gran experiència geogràfica, era dedicat a estudiar l'aspecte físic de la nostra terra. En els quatre següents són estudiats els treballs que hi ha fet el primer actor d'aquest escenari: el català, l'estudi de l'activitat del qual serà completat en els dos volums que encara manquen per a acabar l'obra. En el volum que acaba d'aparèixer, el professor Vau Vila començà l'estudi de les diverses explotacions i conreus que s'esdevenen a la depressió central catalana. L'explotació minera i forestal, els conreus de camps i horts, la ramaderia i la indústria són objecte de classificació i comentari per part de l'eminent geògraf que ha visitat i coneix pam a pam la nostra terra.

Si el veritable amor és coneixença, no hi ha cap dubte que l'estudi d'aquest bell i aciençat resum geogràfic contribuirà a envigorir la nostra consciència de catalans patriotes.

"Les cent millors poesies líriques de la llengua catalana"

(COL.LECCIO POPULAR BARCINO. VOL. 70)

L'Editorial Barcino ha tingut la bona idea de publicar una edició popular del seu famós recull de poesies líriques (tria de J. M. Capdevila) aparegut fa uns quants anys dins la collecció "Els Nostres Clàssics". Aquesta nova edició és evidentment popular pel que fa al preu (3 pessetes), extremadament econòmic. També se'n farà per les seves condicions de presentació que responen a un criteri tan exigent com si hagués estat feta expressament per a una selecció de lectors. La sobrietat amb què són presentats els volums de la Collecció Popular Barcino no ha desdit mai del bon gust que presideix aquesta collecció.

Aquest bell aplec de poesies ens produeix d'antuvi, en fullejar-lo, l'amable impressió d'una represa d'antigues relacions agradables. Tots els que han estudiat i han seguit, ni que sigui lleugerament, la història de la lírica catalana, trobaran en aquesta antologia molts de ressons bellament suggeridors, des de l'"Així com cell que desitja vianda", d'Ausias Marc, fins al "Cant espiritual", de Maragall.

Saludem engrescats i entendrits els vells amics: la famosa "Oda" d'Aribau, "La mort de l'escolà", "L'any mil", "La relíquia", "Les vistes al mar"; la tendresa i la força de Verdaguer, la impetuositat massissa de Guimerà, el clacissisme, lleument empallegat, de Costa i Llobera, la llisa netedat d'Alcover, la inspirada espontaneïtat de Maragall.

Hom podrà discutir el criteri amb què és feta la selecció; però creiem que mentre ens doni una imatge de les distintes modalitats de la nostra lírica i ens ofereixi un recull de composicions verament antològiques, coses que fa indubtablement, acompleix la seva missió.

J. Mª MAÇO-RIBERA

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Llibre d'Homenatge a Francesc Flos i Calcat

S'han rebut nombroses subscripcions per a l'edició del Llibre d'homenatge al malaguanyat mestre senyor Francesc Flos i Calcat, fundador del "Collegi de Sant Jordi".

Aquest llibre s'espera que es podrà posar a la venda dintre de pocs dies.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, editora del llibre, prega als que encara no hagin tramès llur subscripció, tenint intenció de fer-ho, que la trametin el més aviat possible a les seves oficines (Arcs, 1, pral.).

"La Revista"

Hán sortit els quaderns de 1931, segon semestre

La Revista, l'admirable publicació que dirigeix, fa disset anys, el poeta López-Picó ha estat posada a la venda. Conté el sumari següent:

Terra i llibertat, per R. Rucabado; *El centenari de Hegel*, per Tomàs Carreres i Artau; *E. A. Koriljow. La culpable*, per Adrià Gual; *Contes per a infants*, per Jeroni Moragues; *Artur Rimbaud*, per Carles Riba; *Quart llibre de rimes*, per a Esclasans; *La música dins de l'ànima*, per Tomàs Roig i Llop; *Moralitats i pretextos*, per J. M. López-Picó; *Antoni López*; *Lauro de Bosis*; *Guerau i Maria*, per Alfons Maseres; *Thomas Alva Edison*; *Claudi Planes*; *Exemple*; *Poemes*, per Joan Teixidor; *Europa*; *Turment*, per A. Rosich Catalan; *Pierre Paris: La nit de Sant Joan*, per Manuel Valldeperes; *Poemes*, per J. M. Rovira Artigues; *Volves grises*, per Ramon Xuriguera; *Francesc Armengol*; *Friedich Gundolf*; *Anotació amb motiu del tercer centenari de Guillem de Castro*; *H·HP* (Poemes), per P. Prat Gaballí; *Aportacions: Crítica italiana* (trad. d'A. Esclasans); *Poemes*, per Joan Pardellans; *De l'epistolari de Holderlin* (trad. d'Elvira Augusta Lewi); *En la mort de dos músics: Vincent d'Indy i Max Delmas*; *Victor Berard*; *De l'epistolari de Rilke: Lletres a un jove poeta* (trad. d'Elvira Augusta Lewi.); *En el cinquè centenari de la naixença de François Villon*; *Una pàgina del diari íntim de Maine de Biran*; *Josep Maçó Ventós*; *Crida*; *Nota de l'editor.*

En parlarem amb l'atenció que el grup editor d'aquesta important manifestació intellectual es mereix.

LA PUBLICITAT no dubta de recomanar-la als seus lectors.

Informació catalana

* Diccionari de la llengua catalana:

Segueixen rebent-se a la Llibreria Catalònia les subscripcions al Diccionari general de la llengua catalana, *de Pompeu Fabra. Es tracta de l'obra cabdal de la nostra llengua i és de primera necessitat per tothom que vulgui parlar i escriure correctament el català.*

Cursos i conferències

—Prosseguint la seva actuació cultural, l'Associació de Químics Tèxtils celebrarà demà, dijous, dia 21, a les set de la tarda, al seu local social, una sessió científica extraordinària en la qual el senyor C. C. Bernard, director de "La Seda de Barcelona", dissertarà sobre algunes de les causes dels defectes dels barrets de tintura en els teixits de seda artificial, tema aquest de moltíssima importància des del punt de vista de la química tèxtil i al qual l'entitat de referència ha dedicat ja diverses de les seves sessions científiques.

—La Secció de Cultura de l'Ateneu Catalanista "Pàtria Lliure", recomençarà avui, dimecres, dia 20, a les deu de la vetlla, en el seu estatge social, Ronda de la Universitat, 1, primer, primera, la seva tanda de conferències interrompudes darrerament. Aquesta anirà a càrrec del professor de la Universitat, doctor Josep Mª Balcells, que descabdellarà el tema "Problemes de l'ensenyament a Catalunya".

— A l'Ateneu Enciclopèdic Popular avui, dijous, a les vuit de la nit, Gonçal de Reparaz donarà l'anunciada conferència sobre "L'aptitud colonitzadora d'Espanya en descobrir-se Amèrica".

— L'Agrupació Cultural Icària ha organitzat un curset de Dibuix industrial, a càrrec del professor senyor Tadeu Guinovert. D'ací a uns dies començaran les classes, que seran donades al local de l'A. C. I. (Passeig del Triomf, 50, P. N.). Mentrestant hom pot encara inscriure's, essent la matrícula completament gratuita.

— El Casal Lleidatà, Avinguda del Portal de l'Angel, 6, pral., ha organitzat un cicle de conferències a càrrec dels senyors Lluís Companys, R. Sostres, Humbert Torres, M. Tarragó Romeu, Josep Estadella, J. Ermengol de Llano, J. Martí Esteve, Epifani Bellí, Jaume Utrillo i d'altres.

Demà, dijous, dia 21, a dos quarts d'onze de la nit, tindrà lloc la que pertoca a Víctor Colomer, amb el tema "La crisi econòmica mundial i les perspectives que ofereix".

Hom invita tots els lleidatans i en general tots els admiradors de la cultura catalana.

Municipi

ELS OBRERS I FUNCIONARIS DE L'AJUNTAMENT

L'Associació Instructiva d'Obrers i Funcionaris de l'Ajuntament convoca tots els Delegats de les diferents seccions que componen la dita Associació a l'Assemblea que tindrà lloc el vinent dia 22 de l'actual, a les cinc de la tarda de primera convocatòria, i a dos quarts de sis de segona, a l'estatge social (Bellafila, 3, pral.), a l'objecte de donar compliment a l'article 15, apartar primer, dels Reglaments per què es regeix.

SANCIONS A UNES CASES EDITORIALS

L'Alcaldia s'ha vist obligada a imposar sancions a les cases editorials de dues revistes, per haver fixat cartells a la via pública, contravenint amb això les disposicions de l'acord municipal. Cal recordar que els cartells només poden fixar-se en les condicions que té acordades l'Ajuntament, i es fa excepció única per als de caràcter urgent, social o polític, els quals podran fixar-se només a les tanques de les obres en construcció, l'explotació de les quals correspon a l'Ajuntament, també segons acord municipal. L'Alcaldia torna a recordar que no pot permetre extralimitació de cap mena, car l'únic objecte que persegueix és que Barcelona no aparegui als ulls de la gent com una ciutat poc acurada i irrespectuosa envers els seus monuments i edificis i indiferent als acords de la seva Corporació municipal.

MULTES A INDUSTRIALS

El tinent d'alcalde del districte primer, senyor Josep Jover, ha imposat una multa de 150 pessetes a l'industrial senyor Joan Casals, domiciliat al carrer Ample, 54, per vendre llet aigualida.

ADJUDICACIO D'UNA PARCEL.LA

Es fa avinent que, per al dimarts dia 24, a les dotze, està assenyalada la signatura de l'escriptura d'adjudicació a la Catalana de Gas i Electricitat d'una parcella del carrer de Venus, 17, l'autorització de la qual correspon al notari senyor Berlín.

La Música

UNA RESPOSTA

Tanmateix, si el senyor Bargunyó, en sortir al pas, després del nostre article, sobre l'obra del senyor Llongueres, hagués estat almenys tan clar i explícit com nosaltres vam intentar d'ésser, avui sabríem quins són els mestres de música que han realitzat una obra per a l'educació dels infants que s'aparelli amb la de l'esmentat mestre. Però, si no hem llegit malament, el senyor Bargunyó, en aquest punt, es limita d'una manera molt humil i discreta a assenyalar-se ell mateix entre el grup de mestres en nom del qual es considera autoritzat de parlar.

Per això nosaltres, que en previsió de qualsevol resposta vam voler ésser circumspectes, podem refermar una altra vegada les nostres afirmacions. Les quals són d'una manera exacta i cenyida:

Primera: Que el senyor Llongueres ha sentit vivament la inquietud de remoure i donar vida a l'ensenyament musical dels infants. Segona: Que el senyor Llongueres, portat per aquesta inquietud, ha dut a casa nostra aires de renovació i ha representat sempre una mena de ferment, un dels pocs que hagin remogut la inèrcia inveterada dels nostres costums d'ensenyament. Tercera: Que el mestre Llongueres ha resolt l'obra, tan vulgar com cregui el mestre Bargunyó, de fer cantar i dansar i jugar els nostres infants, cosa que nosaltres, confessem aquesta debilitat, considerem del més gran interès. Quarta: Que el mestre Llongueres, en aquesta obra, i en tota mena d'acció educativa, ha demostrat sempre unes aptituds innegables.

Fins ací veurà el senyor Bargunyó que ens limitem a unes afirmacions que pot fer tothom. Però això és pensat a posta perquè ens plauria d'establir uns termes unànimes de coincidència en relació al senyor Llongueres i a la seva obra. No ens hem endinsat en altres aspectes de l'obra del senyor Llongueres, no precisament perquè els considerés-sim més discutibles, sinó perquè ens ha semblat que fugien de la nostra especial competència, però el nostre allunyament del camp musical no és tan absolut que no sapiguem, per exemple, que el mètode Dalcroze, que el senyor Llongueres sembla seguir d'una manera especial, no consisteix en una sèrie de trucs per a organitzar espectacles, sinó que és un mètode integral d'ensenyament i d'educació musical que té uns fonaments científics molt racionals i no abandona cap aspecte de l'educació musical més exigent. L'espectacle o esplai al qual aspira també el senyor Bargunyó es produeix en el mètode Dalcroze d'una manera natural, i aquesta és potser una demostració de les seves virtuts.

I a part d'això, nosaltres creiem saber una mica de pedagogia, i per aquest motiu al final del nostre article ens permetiem cridar l'atenció sobre la necessitat que l'ensenyament musical fos una cosa viva dins l'escola. Precisament aquests seccionaments que assenyala el senyor Bargunyó: pràctiques fonamentals, pràctiques suplementàries, esplais, són fills dels conceptes que anomenàvem escolàstics, els quals convé que siguin desterrats de l'ensenyament. En l'ensenyament dels infants tot és fonamental si es resol en l'única cosa fonamental, és a dir, l'activitat, la realització viva. Tot consisteix a trobar aquella activitat en la qual l'infant es produeixi tot sencer i a base de la qual faci les adquisicions que han d'ésser carn de la seva carn. Si per l'ensenyament musical aquesta activitat és el joc, o la dansa, o les realitzacions rítmiques que ha inventat En Dalcroze, ¿per què no acceptar-la definitivament i persistir encastellats en uns conceptes que a la llum de les lleis pedagògiques han d'ésser fatalment ineficaços?

I per acabar aquestes ratlles, hem de dir al senyor Bargunyó que, evidentment, el nostre article anterior era un vot, i precisament per la nostra situació especial hem volgut que aquest vot fos patent i públic. Es un vot que estem disposats a refermar sempre que convingui, però no és, com es pot suposar, un vot exclusiu. La constatació que hem cregut convenient de fer a favor del senyor Llongueres no exclou, per la nostra banda, cap altra mena de constatació.

ALEXANDRE GALI

NOTES OFICIOSES

TERCERA SESSIO DE MUSICA DEL LYCEUM CLUB

Lyceum Club ha organitzat per a avui, dijous, a les set de la vetlla, al Cercle Artístic, un concert Schubert.

Pilar Rufí cantarà els més célebres "lieders", i el notable pianista Pere Vallribera tocarà una de les més belles obres per a piano, la "Sonata en la".

Abans del concert, l'escriptora i música Maria Carratalà dissertarà sobre la vida i l'obra de Schubert.

UN CONCERT DE L'ORFEO DE CEGUETES DE SANTA LLUCIA

El vinent diumenge, dia 24, a les cinc de la tarda, tindrà lloc a la sala de festes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria un concert a càrrec de l'Orfeó de ceguetes i de la Secció Instrumental de la Casa de Família per a cegues.

La Secció Permanent de Propaganda Autonomista, organitzadora del concert, es complau a pregar als socis del Centre que vulguin assistir-hi amb llurs famílies, no solament per sentiment humanitari, sinó pel valor artístic que ha assolit aquest orfeó. Per a molts els serà desconegut, però per als que tingueren ocasió d'escoltar-lo al Palau de la Música Catalana, aaben ja que es tracta d'un orfeó que fa honor a la nostra música popular i que forma un conjunt admirable.

L'assistència al concert serà completament gratuita per als socis i llurs famílies.

LES ARTS

AMICS DE L'ART VELL

Aquesta entitat que amb tanta cura vetlla per la conservació dels nostres monuments arqueològics, s'ha dirigit al President de la Generalitat i als governadors civils de Barcelona, Tarragona, Girona i Lleida, pregant-los que vulguin donar les ordres oportunes encaminades a evitar la destrucció de les restes artístiques de l'antiguitat, per modestes que semblin; i que en els casos que pogués existir algun motiu que aboni la destrucció, no sigui aquesta realitzada sense el corresponent informe tècnic dimanant de la superioritat.

GRAN SUBHASTA D'ANTIGUITATS
Obres mestres d'art espanyol, flamenc i francès
AVUI, SIS TARDA
SALA PARES

CONFERENCIES SOBRE PESSEBRES :: :: ::

Demà, divendres, a les deu de la nit, al Centre Excursionista de Catalunya tindrà lloc una conversa sobre pessebres, a càrrec del senyor J. Barrillon, president del Club Excursionista de Gràcia.

Aquesta sessió serà illustrada amb projeccions entre les quals figuraran preferentment les de pessebres d'enguany.

*

La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat i l'Associació Bonanova conviden a la conferència amb projeccions que, a càrrec del senyor Joaquim Renart tindrà lloc avui, dijous, a l'estatge social, Ronda de la Universitat, 33, entresol primera, a dos quarts de vuit del vespre. El tema a tractar és "Les figures de pessebre".

LA MASIA CATALANA

Avui, dijous, a les deu de la nit, tindrà lloc al local de l'A. E. Tagananent (Hospital, 110), el fall del Jurat i la inauguració del II Concurs de dibuixos a la ploma dedicat a la Masia Catalana

AQUARELLES DE JOSEP CIVIL A LA SALA BUSQUETS :: :: ::

A la Sala Busquets s'ha inaugurat una interessant exposició d'aquarelles del conegut artista Josep Civil, produïdes totes elles del passat estiueig

GRAN SUBHASTA D'ANTIGUITATS A LA SALA PARES :: :: :: ::

Avui, a les sis de la tarda, a la Sala Parés, es continuarà la subhasta iniciada en dies anteriors i destinada a vendre una gran col·lecció d'antiguitats. Ultra peces molt notables de pintura espanyola i flamenca, es vendran peces de mobiliari selecte, ceràmica, miniatures, ventalls i pintura moderna. Són molts els aficionats que assisteixen a aquesta subhasta que tanta sensació ha produït.

GRAN SUBHASTA D'ANTIGUITATS
Obres mestres d'art espanyol, flamenc i francès
AVUI, SIS TARDA
SALA PARES

EL TEATRE

ROMEA. — "Flors i papallones", comèdia en tres actes, de Lambert Escaler

Amb "Flors i papallones", Lambert Escaler ha escrit una d'aquestes comèdies d'enamorats que, al través d'una trama ingènua, acaben amb una quants casaments — tants com actrius surten a escena—, més o menys previsibles: desenllaç feliç que ha fet, durant anys, les delícies dels nostres avis, i que, pel que veiem, segueix fent les del públic d'avui.

Al costat d'alguns personatges tradicionals o consubstancials a aquesta mena de comèdies — el pretendent ingenu i tímid, el pretendent calavera, trapella i simpàtic, el pretendent madur, però de bona posició, la vídua revinguda i enamoradissa — l'autor n'ha sabut veure d'altres d'una manera més personal: tal aquell fotògraf atabalat, que somnia de fer-se ric amb el teatre, o aquella angleseta — sens dubte el més enginyós de la comèdia — que, a base d'un català esquelxat i pintoresc, dóna la sensació de parlar anglès.

Els episodis promoguts per la intervenció d'aquests personatges, són els que produeixen una certa sorpresa, i el que donen novetat a la comèdia. Per la importància que prenen aquests episodis — i que fins fan oblidar la trama principal—; per la mateixa abundància del diàleg — diàleg fàcil, fresc i, de vegades, enginyós—; pels dots d'observació del pintoresc que aquests diàlegs revelen, l'obra té més de sainet pròpiament que de comèdia.

Es natural que tot plegat no té gaire importància, i que molts potser voldrien que la vena satírica que hi ha en un autor com Lambert Escaler, fos aplicada a aspectes més vius dels homes i de la societat d'avui dia. Però potser la bonhomia que hi ha en el seu temperament, que el frena de dir veritats cuents o desagradables, el fa refugiar en aquests conflictes convencionals, de clixé, i en els seus personatges enamoradissos i d'un ridícul sense complicacions. De tota manera, sobretot després d'haver vist en la mateixa escena certes monstruoses xamfaines de marquesos i gitanos, hom troba aquesta obra equilibrada, ben escrita, fresca i entretinguda de dalt a baix.

Altrament, "Flors i papallones" és presentada amb gust, i ben interpretada. Batlle i Amigó hi han fet un decorat realista i poètic, viu i ben entonat de color. Pius Daví es caracteritza amb un lloable encert, i dóna al seu paper molt de verisme. Aymeric se'ns presenta amb la naturalitat i els seus habituals encerts de dicció que fan ressaltar les intencions de l'autor. Gimbernat hi té un dels papers més còmics per la interpretació que en fa: el tupé, el barret, la boca desdentegada, els riures nerviosos i tots els seus moviments desllorigats, resulten d'un efecte còmic molt plaent. També Amorós, en unes breus intervencions, diu amb molta intenció algunes rèpliques.

Maria Vila hi té poc lluïment. Hi fa el paper de la noia de la qual tots s'enamoren. I el fa, és clar, amb naturalitat i simpatia. Però d'esma. Maria Vila hi treballa sempre, d'esma. Sembla que no vegi mai ben bé com és el seu personatge. Però, de sobte, hi ha situacions, hi ha diàlegs, que, com un llampec, provoquen la seva inspiració. Aleshores troba accents delicats o patètics, gemega o exulta. Hi ha obres que la inspiren d'un cap a l'altre, com li esdevenia amb "L'hostal de la glòria". N'hi ha que no la inspiren mai, com "Flors i papallones". En aquests casos és, encara, una bona actriu. Però no és Maria Vila.

La senyora Morató és una bona comedianta, delicada i simpàtica. Però, de vegades, sembla treballar amb timidesa. Així li esdevé ara — almenys al dia de l'estrena — amb la interpretació d'aquesta angleseta original i voluntariosa, que és, a despit de la brevetat, el millor paper de la comèdia. La senyora Morató capeix les intencions de l'autor i fins, si l'espectador s'hi fixa, els hi fa capir. Però li manca, perquè tothom se n'adoni i perquè el personatge prengui relleu, exagerar una mica, estilitzar-lo més, fer-lo amb més nervi i amb més traç. Tothom ha vist angleses estrafolàries. Però la senyora Morató fa de tal manera el seu paper que sembla no haver-ne vist mai cap. Ni pels moviments, ni per la caracterització, ni apenes per la dicció, sembla ésser anglesa.

En fi els senyors P. Cabrer, Ventayols, E. Cabrer, Martí, Carratalà, i senyores Ferrándiz, Lozano i Guard, completen l'excellent programa.

DOMENEC GUANSE

NOTES OFICIOSES

CONFERENCIA

Avui, dijous, a les deu de la nit, donarà una conferència al local social de la Unió Cooperatista Barcelonesa, carrer d'Urgell, 176 i 178, En Ramon Vinyes, el qual dissertarà sobre "El teatre i els nostres temps".

VIDA SOCIAL

LA VAGA DELS FILADORS

—*—

EL DIA D'AHIR

El conflicte de les filatures continuà ahir en el mateix estat que els dies anteriors, sense registrarse cap incident.

REUNIO DE PATRONS

A la reunió celebrada a l'estatge de la Federació de Fabricants de Filats i Teixits de Catalunya es van discutir les contrabases presentades pel spatrons de les seccions de filats.

Aquesta reunió va palesar un esperit de transigència per part dels patrons que fa esperar l'arranjament del conflicte en un termini breu.

Jurat Mixt Professional d'Obrers del Port

Ahir va quedar constituït el Jurat Mixt Professional d'Obrers del Port, que és el que ha de tenir cura, d'ara endavant, dels conflictes que se suscitin entre obrers i patrons del Port. Presideix el dit Jurat el jutge degà senyor Josep Garcia Amorós.

Sindicat Provincial d'Obrers i Empleats d'Autoòmnibus (U. G. T.)

Per mitjà de la present nota s'avisa tots els associats de la província que durant el mes que som rebran el carnet d'inscripció i reglamentació del Sindicat per a llur coneixement. Els que no hi han ingressat i volen fer-ho abans no es tanqui el termini voluntari poden sol·licitar-ho per escrit al secretari general del Sindicat, Nou de Sant Francesc, 11 i 13, pral., Casa del Poble.

Els obrers i empleats de la secció de Barcelona poden passar per la secretaria número 4 de la Casa del Poble, on se'ls informarà degudament.

Conflicte resolt

En assemblea celebrada al Cinema Catalunya, els obrers de la fàbrica Godó acordaren donar per acabada la vaga i reintegrar-se, en conseqüència, al treball.

Associació Professional d'Auxiliars pràctics i delineants de Barcelona

Aprovats els estatuts d'aquesta entitat, es convoca tots els auxiliars pràctics i delineants a la reunió general de constitució que se celebrarà demà, divendres, a les deu de la nit, al domicili de l'Associació Independent d'Empleats de Banca i Borsa, Porta-Ferrissa, 22, pral.

El Dot de la Modista se sortejarà dissabte vinent, dia 23, a "L'Ocell de Foc"

El vinent dissabte, dia 23, tindrà lloc a "L'Ocell de Foc", el sorteig del "Dot de la Modista". Per a donar a aquest acte tot el relleu i la importància que es mereix, la comissió ha organitzat un magnífic ball, al qual queden invitades totes les modistes barcelonines.

La senyoreta Pepeta Cubells, reina de les modistes d'enguany, acompanyada de la seva cort d'amor, serà la qui treurà de la urna el nom de la candidata premiada.

A jutjar pel gran interès que l'anunci d'aquesta festa ha desvetllat entre les nostres modistes i les que no ho són, fa esperar que aquesta festa serà una de les més simpàtiques que han tingut lloc enguany.

Un atracament a la carretera de Montcada

Ahir, a primeres hores de la tarda, en passar un auto particular per la carretera de Ribes, indret conegut per Coll de Montcada, van sortir al pas del vehicle quatre individus, que, pistola en mà, van amenaçar amb disparar contra els seus ocupants si no aturaven el cotxe.

El conductor aturà el vehicle, i aleshores els atracadors el voltaren i van exigir als seus ocupants el lliurament de tot el que portessin a sobre de valor.

Els ocupants de l'auto els lliuraren les joies i els diners que duien i tot seguit els atracadors fugiren i van desaparèixer d'aquells llocs.

Se suposa que a pocs metres del lloc en què van cometre l'atracament, els esperava un auto, el qual van utilitzar per fugir.

Els perjudicats van reprendre la marxa i en arribar al fielat de Montcada, establert a les immediacions del Coll de Montcada, van donar compte als funcionaris del que els havia ocorregut.

Aleshores, des d'allí, hom telefonà a la Jefatura Superior de Policia, donant compte del succeït, i d'aquest Centre sortí un auto ocupat per agents afectes a la Brigada d'Investigació Social, els quals van donar una batuda per aquells llocs, sense poder detenir els atracadors.

La quantitat sostreta als ocupants de l'auto en joies i diners, és d'alguna importància.

INFORMACIO DE MADRID

El Correu de Madrid

LA CONFERENCIA DE VENTOSA. — Ventosa ha donat al Circol Mercantil una conferència pulcra com solen ésser totes les seves. Era dificilíssim per a un ministre del darrer Govern de la Monarquia parlar tan aviat en públic, i sobre tema de tanta de transcendència, sense provocar reaccions massa fortes. No és poc. Pot apuntar un primer resultat polític: que no és home mort en l'opinió pública, per molt que la convalescència serà llarga forçosament.

El discurs va tenir un defecte fonamental que tothom ha advertit, i fou que totes les raons que administrà oblidaven un fet que les atenyia totes: el fet de la Revolució. Si l'oblidéssim, gairebé tot el parlament de Ventosa estaria bé. Però, qui l'oblida? Per això la resposta del ministre d'Hisenda fou fàcil i, a més, justa. La Revolució portà al Poder, socialistes i homes d'extrema esquerre, que no tenien força ficticia al carrer, sinó positiva, i, ultra positiva, exaltada, i no tenien més remei, per convicció pròpia i per la representació que tenien, que endegar els desigs de transformacions fondes, radicalíssimes. No ho han estat tant, ni de molt, com haurien pogut ésser, com podien fer témer les guspires primeres d'aquella exaltació. Per això les conseqüències, si han afectat l'economia i l'hisenda nacionals, no ha estat en la mesura catastròfica que hom, mantes vegades, preveia, i, altres tantes, tingué la sort de veure esvaïda. Ventosa no ho presentà al seu discurs. La seva acusació, doncs, si no tenia dificultats per la dialèctica, restava destruïda pel sol fet d'haver oblidat la premissa principal.

I una altra premissa encara, que és la situació en què deixaren Espanya els darrers governs de la Monarquia, òdhuc aquell del qual Ventosa fou part, i, no per l'obra positiva que féu, sinó per la que no rectificà de la Dictadura anterior. Potser no pogué rectificar-la, i no costaria gens de convèncer-nos, però cal tenir-la present, quan es parla de desencerts de la República, que aquesta no va trobar, certament, l'Estat com un bany de roses.

Per això l'efecte que ha causat la conferència, a les organitzacions fatalment republicanes, ha estat advers, tant com egradós a aquelles altres que juguen amb la interpretació del concepte "acatament a la República".

ELS AVALOTS DE BILBAO. — La impressió produïda a tot Espanya, pels avalots sagnants de Bilbao, ha estat enorme. Si el Govern no té prou encert o prou fortuna per ofegar la indignació amb l'aigua de la prudència, ja tindrem oberta, altra vegada, la passió anticlerical acerbada, que el Govern, sens dubte de cap mena, procurarà amansir. La rèplica de les esquerres a Bilbao fou immediata, i prou ha costat que no s'estengués a tot Espanya. Però, ¿es podrà estar el Govern, vista la pressió de l'esquerra, de la gent seva, de dur a la "Gaceta" disposicions que, sense exageració sigui dit, anava torejant?

Plouen aquests fets sobre una situació social, altra vegada, prou delicada per rabejarla impunement. L'atur forçós augmenta, a certes regions d'Andalusia, totjust acabin les collites del temps, es plantejaran els problemes com estaven setmanes enrera, i a tot el camp, en general, es torna a pèrdre la paciència. Per totes aquestes raons una acció enèrgica de Govern s'imposa, i bé hauria estat profitós haver-me separat l'avalot religiós al carrer.

AGRE

PELS MINISTERIS

Ministeri de la Governació

Sancions pels successos de Bilbao. — El ministre ha rebut l'informe del senyor Calviño sobre els fets d'Arnedo

Madrid, 20. — El ministre de la Governació en rebre aquesta tarda els periodistes, els ha manifestat que acabava de rebre l'informe del governador senyor Calviño sobre els fets descabdellats a Bilbao. En vista d'aquest informe, i que està provat que des de l'interior del convent de les Reparadores es féu foc contra els grups, ha estat ordenada la clausura del dit convent per temps il·limitat. La policia practicà un escorcoll al collegi del Sagrat Cor i detingué sis individus aliens al collegi. Es feren passar per parents d'alguns internats. Fou trobada una caixa amb cartutxos d'escopeta. A la superiora del collegi li ha estat imposada una multa de 10.000 pessetes. Els individus allí detinguts romandran a la presó fins que d'una manera clara indiquin la causa de llur estada al dit local.

Un periodista ha preguntat al senyor Casares Quiroga si havia rebut l'informe del senyor alviño referent als fets d'Arnedo. El ministre respongué que, tanmateix, l'havia rebut aquest matí i afegí que d'aquest en donaria compte al moment oportú.

Ministeri d'Hisenda

L'estampillat dels bitllets

Madrid, 20. — El ministre de Finances ha manifestat als periodistes que l'havia visitat una comissió d'obreres del monopoli de llumins per a queixar-se de la quantitat de treball i del poc nombre de dies de feina.

El senyor Carner els ha promès resoldre aquest problema.

Ha acabat dient que fins al 31 de maig s'ha prorrogat l'estampillat dels bitllets del Banc d'Espanya.

Ministeri de Justicia

La posta en pràctica de l'article 26

Madrid, 20. — El ministre de Justicia, parlant amb els periodistes i referint-se a les lleis pendents de discussió en la Constitució, la relació de les quals ha publicat a la Premsa, digué que no són totes en la dita relació i que algunes no es denominen tal com apareixen a la premsa, com la de Congregacions i Cultes. Recordà el ministre que a Foment hi havia pendents altres projectes que no figuraven en aquest índex, com el de nacionalització i repoblació forestal, assegurança contra incendis, de pesca, assegurança del crèdit forestal i d'altres diversos. Digué que passen de 40 ó 50 els projectes que procedeix aprovar.

Un periodista preguntà al senyor Albornoz què hi havia sobre els rumors que corrien ahir a la nit sobre la publicació aviat d'una disposició dissolguent la Companyia de Jesús. Li preguntaren també els informadors si la suspensió de "El Debate" estava relacionada amb aquesta circumstància.

El ministre ho negà en absolut, dient que en aquest diari es venia fent de molt de temps ençà una constant campanya d'insidies, calúmnies, injúries i de desorientació a l'opinió, ço que es pot comprovar en l'editorial publicat ahir pel dit diari.

Quant al decret, digué que no havia de repetir sinó el que ja manifestà l'altre dia: "que el Govern parlaria a la "Gaceta" i que parlaria aviat". El Govern té adoptades les seves resolucions, reservant-se la forma i possibilitat de la seva decisió, dintre el marge que li concedeixen les Corts, sense que certes afirmacions ni suspicàcies puguin fer variar les seves normes de serenitat que té ja establertes.

Ja hauran vist vostès que ha estat presentada una querella al fiscal de la República per incompliment del paràgraf quart de l'article 26 de la Constitució. El senyor Martinez Aragón me'n donà compte i m'expressà la seva opinió sobre aquesta, creient que l'execució d'aquest precepte constitucional és de la facultat del Govern, i per tant la querella no pot assenyalar cap figura de delicte, ni hi ha procediment per a la seva tramitació perquè el Tribunal de garanties constitucionals no està constituit encara per no haver-se promulgat la llei pendent d'aprovació amb diverses altres que es deriven de la Constitució i que calculo són 30 ó 40. Aquesta querella em sembla una petita habilitat encaminada a fer-se un arma política.

Un periodista preguntà al ministre si la disposició que s'ha de dictar per al compliment del paràgraf quart de l'article 26 de la Constitució ha d'ésser una llei o un decret. El senyor Albornoz digué que aclarir això suposava entrar de ple en l'assumpte i que per tant no podia fer una declaració en aquest sentit.

Ministeri d'Agricultura

El Consorci arrosser

Madrid, 20. — El ministre d'Agricultura fou saludat per diverses comissions, entre elles La Lliquidadora del Consorci arrosser, amb la representació dels tres sectors que la integren: agricultors, industrials i comerciants. Acompanyaven la Comissió els diputats senyors Varela i Manteca; els comissionats indicaren al ministre la fórmula per recollir la quantitat retinguda per l'Estat, i que ascendeix a dos milions de pessetes.

Ministeri d'Estat

La Conferència del Desarmament

Madrid, 20. — El ministre d'Estat, en rebre els periodistes, els féu les manifestacions següents:

—A dos quarts de deu de la nit emprendré el viatge a Ginebra per a assistir a la reunió del Consell de la Societat de Nacions, i després a la Conferència del Desarmament. La primera començarà el dia 25, i jo surto aquesta nit amb el fi de poder entretenir-me uns dos dies a Paris, per tractar amb el nostre ambaixador a aquella capital, senyor Madariaga, d'algunes qüestions relatives als nostres interessos generals amb França. Tal vegada pugui aprofitar l'ocasió per entrevistar-me amb algunes personalitats de la política francesa, ço que em serà molt grat i molt profitós per a les relacions d'Espanya.

No hi ha assumptes d'excepcional importància a tractar en la reunió del Consell de la Societat de les Nacions. Com a representant d'Espanya em toca ésser ponent de dos assumptes de cert interès perquè es refereixen al problema del desarmament: l'un relatiu a l'aviació civil i l'altre al projecte de conveni sobre inspecció en la fabricació d'armes. També hauré de donar lectura a un informe de collaboració de les dones en l'obra de la pau. Aquest informe respon a una iniciativa del meu eminent antecessor senyor eLrroux. Seré ponent en l'exament, en unió dels representants d'Itàlia i Noruega, d'una reclamació del Govern de Filància al britànic. Hi ha també d'altres assumptes, i amb això arribarà la Conferència del Desarmament, que se celebrarà el dia 2 de febrer.

Aquesta Conferència del Desarmament és un esdeveniment internacional, al meu judici, de la major importància. Ja coneixereu vosaltres, per haver-ho llegit a la premsa, el nom dels delegats i perits que formen part de la Comissió espanyola. He de recordar que el senyor Araquistany, per haver d'atenir a treballs electorals, no acceptà la seva designació. Jo he insistit de nou perquè accepti, puix que desitjaria comptar amb el concurs d'una personalitat tan destacada en el socialisme. El nombre de delegats i tècnics que s'ha fixat, d'acord amb el programa que s'ha de tractar en unió dels delegats i perits de les altres nacions. El nombre dels nostres delegats és inferior al d'Holanda i Suècia. En conjunt la representació d'Itàlia passa, segons les meves noticies, de cinquanta persones més, i la del Japó arribarà a unes vuitanta. De tota manera és el nostre desig no realitzar despeses innecessàries. Els delegats i tècnics designats no aniran arribant a Ginebra sinó a mesura que llur concurs resulti precis per a la deliberació dels informes.

Respecte a la Conferència és molt difícil de suposar quin sera enn definitiva el seu resultat, però no s'ha de negar la importància de la significació moral d'aquest intent, que tendeix a assegurar la pau del món. No hi haurà eficàcia possible en el problema de la pau sense resoldre el dels armaments i tenir en compte que, per damunt la situació particular de cada país hi ha l'interès universal i de la humanitat, al qual tenen el deure de collaborar tots els pobles civilitzats.

No és exacte ni just pensar que Espanya puguin desinteressar-se d'aquest gran problema pel fet que els seus armaments estiguin molt per desota dels que podrien correspondre-li dintre l'actual estat de coses. Espanya ha de tenir un gran interès en tots aquests problemes com a membre de la comunitat internacional.

En el primer sentit, en el dels armaments, heu de posar de relleu la nostra voluntat i el nostre esforç per a arribar a la solució absoluta del desarmament, i, sinó, Espanya necessitarà molts elements, directament indispensables per a la seva defensa. En el segon aspecte, sobretot com a membres de la comunitat dels pobles, Espanya ha de realitzar els esforços més sincers i més eficaços per a l'èxit positiu d'aquesta obra de pau que evitarà en el futur els horrors de la guerra, i facilitarà una organització jurídica i pacífica del món. La democràcia republicana espanyola ha fet la seva professió de fe a la Constitució en declarar que el nostre Estat rebutja la guerra com a instrument de política nacional. Això és ben fixat en la nostra carta constitucional.

No puc precisar el temps que haurè de romandre a Ginebra. Em proposo que sigui el més breu possible, puix que desitjo tornar aviat per atendre personalment als serveis del ministeri, en el qual hi ha alguns problemes de caràcter polític.

En el pressupost vénen figurant algunes partides que tenen un aspecte confessional. Al costat d'aquest aspecte religiós apareix no obstant aquell altre aspecte d'alt interès nacional de la influència d'Espanya al món. Jo em proposo de garantir aquest elevat interès, però en forma distinta com correspon a un Estat que s'ha secularitzat plenament, i inspirant-me en la lletra i esperit de la Constitució Republicana.

No cal dir que m'ocupo preferentment, per tots els mitjans eficaços, a afiançar a l'estranger el crèdit i el prestigi de la nostra nació i de la Institució republicana.

En fi vivim en una època predominantment internacional, en la qual els problemes universals predominen sobre els particulars de cada país. Cal que en aquest moment la nostra democràcia republicana, davant els extremismes estèrils, que només condueixen a pertorbacions passatgeres, d'una sensació de coacció i fermesa per a afirmar el progrés d'Espanya, i la missió que la nostra pàtria ha de realitzar al món.

Els periodistes preguntaren al senyor Zulueta si havia estat designada la persona que ha d'ocupar l'ambaixada a Berlín, i contestà negativament.

LES CORTS CONSTITUENTS

Amb gran nerviositat i freqüents interrupcions i escàndols, comença el debat, que prosseguirà avui, sobre els fets de Bilbao

Precs i preguntes

Madrid, 20. — Als passadissos del Congrés hi havia gran expectació pel debat sobre els successos de Bilbao. Els diputats discutien en rotllos.

A les 4'50 obre la sessió el senyor Besteiro, i als escons hi ha pocs diputats, però les tribunes estan plenes. Al banc blau, el ministre de la Governació.

Un secretari dóna lectura a l'acta, que és aprovada, i s'entra en precs i preguntes.

El senyor CARRASCO FORMIGUERA es lamenta de la disposició del governador civil de Barcelona, que prohibí que es tranmetés per ràdio una conferència que donà el dit senyor com a controvèrsia de la conferència del senyor Maura al cinema de de l'Opera, en la qual féu afirmacions sobre el pacte de Sant Sebastià que el senyor Carrasco entenia que havia de contestar. Qualifica la suspensió de transmissió per ràdio d'injusta i pregunta al ministre de la Governació per què és permet donar per ràdio una conferència i d'altres no.

Ocupen el banc blau els ministres d'Instrucció pública i Obres publiques.

El ministre de la GOVERNACIO li contesta dient que és criteri del Govern prohibir la transmissió per ràdio de tots aquells actes que puguin donar origen a alteracions de l'ordre públic i que aquesta fou la raó per la qual es radiés la seva conferència.

El Sr. CARRASCO FORMIGUERA rectifica.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIO també rectifica.

El Sr. ROYO VILANOVA, dirigint-se al Sr. Carrasco Formiguera, exclama: Com es coneix que sou amic del Sr. Anguera de Sojo.

El Sr. FERNANDEZ EGOCHEAGA diu que a Gilena (Sevilla) hi havia un comandant de lloc de la guàrdia civil que, d'acord amb la classe patronal estava disposat a acabar amb l'organització de la U.G.T. Això donà lloc als fets que es van desenrotllar a aquell poble i que van costar la vida al caporal de la guàrdia civil d'Aguastristes i a cinc obrers. Es queixa de la parcialitat del governador civil i a continuació parla de la destitució del director de l'escorxador de Sevilla.

El Sr. GOMARIS prega al ministre de la Governació que s'aconselleixi de la Companyia Telefònica la readmissió dels obrers suspesos de càrrec i sou per actes de sabotatge.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIO diu que va tractar al ministeri de l'arbitratge sobre els acomiadats, i el criteri fou tan ample, que van quedar exclosos solament els sotmesos a procediment judicial, el cas dels quals s'estudiarà després que s'hagin pronunciat els tribunals de justicia.

El Sr. GOMARIS rectifica agraint els mots del Sr. Casares.

La Sta. CLARA CAMPOAMOR es refereix a la investigació sol·licitada pel diputat Sr. Rojo sobre suposats desfalcos a l'Ajuntament de Majarahonda. Afirma que els mals municipals del dit poble tenen el seu origen en la gestió del Sr. Francesc Gómez, alcalde que fou de la dictadura i membre del socialisme local, ara.

Parla de contractes illegals, actes falses i d'altres aspectes de la qüestió. Sol·licita que es dugui a terme una visita d'inspecció al dit municipi per esclarir els fets i depurar les responsabilitats que s'n deriven.

El Sr. ROJO s'adhereix al prec de la Sta. Campoamor.

El Sr. MORENO MENDOZA es refereix a les obres hidràuliques al pantà de Guadalmellato, i creu que no s'han d'interrompre, puix que quan podran ésser utilitzades les seves aigües per al regadiu, a aquella zona hi haurà força treball.

El MINISTRE D'OBRES PUBLIQUES: Com a complement de les meves manifestacions, haig de dir que aquesta nit marxa el director d'Obres hidràuliques i personal tècnic per fer un estudi previ de les obres que siguin més urgents a aquella comarca.

El Sr. MORENO MENDOZA diu que la Comissió tècnica s'ha de traslladar també a la provincia de Càdiz.

La interpel·lació pels fets de Bilbao

El senyor Fatràs acusa les dretes i manifesta que si el Govern no canvia de conducta, es defensaran ells

Es passa a la interpeació sobre els fets de Bilbao.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Té la paraula el Sr. Fatràs.

(La Cambra és totalment plena. Hi ha gran expectació i es fa un gran silenci.)

El Sr. FATRAS diu que els termes de cordialitat en què es desenvolupa l'actuació de la minoria basco-navarresa dintre del Parlament, no correspon, després al que fan a Biscaia, on realitzen les dretes una tasca separatista de gran importància. A Biscaia hi ha molts Ajuntaments que tenen majoria de la dreta i aquells no compleixen les lleis de la República i les ordres emanades del governador de la província. Els jutges municipals són també homes de dreta i no és que ocorri, com s'ha dit, que els republicans, i en aquests cal incloure els socialistes, no tenen condicions. Són homes capacitats per al càrrec, però succeeix que la Territorial, com passa en altres òrgans de la República, estan a mans de les dretes. No es pot perseguir ningú per atacs contra la República, puix que els jutges i les autoritats municipals són homes de dreta i no hi ha justicia. Si es recorre a la justicia municipal, ens trobem en el mateix cas. No hi ha a Biscaia ni policia republicana, ni jutges republicans. La policia en general a Biscaia està al costat dels enemics de la República, salvades rares excepcions i això fa el mal protegides que són les esquerres a Biscaia i el bé que ho estan les dretes.

Allí s'han produit els fets del diumenge i es poden originar d'altres. Fem història. Diumenge proppassat es va celebrar a Bilbao un acte republicà organitzat pels tradicionalistes i principalment perquè hi actuessin els Srs. Beunza, Oreja i Na Maria Guzman. Per la premsa de Bilbao ("La Hoja Oficial") i la nota governativa se sap el que va passar en aquell mitin. Començà a fer ús de la paraula el Sr. Oreja, que saludà amb un "Gora Euzkadi" i va exposar conceptes poc favorables als homes del Govern.

Després parlà aquesta senyoreta, que és inspectora del Treball, que es desfermà contra el fiscal de la República per suspendre una reunió de senyores que conspiraven. El senyor Beunza no digué res de particular. (Rialles.) Qualificà els republicans de nous bàrbars i censurà a Alcalà Zamora i a Maura per no haver complert les seves promeses i als socialistes per haver-se avençat a governar. Digué també que l'única persona decent era Carner i qualificà el ministre d'Instrucció Pública de pobre rifeny.

(El saló està ple de gom a gom. Al banc blau hi ha ara el cap del Govern i els ministres de la Governació, Marina, Instrucció Pública i Obres Públiques. En aquest moment el senyor Fernando de los Ríos s'aixeca, es gira cap al costat que ocupa el senyor Beunza i fa una lleu inclinació. El gest és rebut amb aplaudiments per la Cambra i se sent un visca la República. Des d'una de les tribunes es dóna un visca al Rifeny.)

El senyor FATRAS segueix dient que l'acte del Frontó Euzkalduna fou simplement una protesta per a provocar a les persones honrades. Pels voltants del local es reuniren grups de republicans i socialistes, i en acabar el mitin, els grups situats a la porta del Frontó es dissolgueren. Un grup format per un centenar de minyons baixava cantant "La Internacional" per tot dalt. Darrera d'ells marxava un grup de pistolers. En arribar al pont de l'Arenal, el grup de joves republicans quedà reduit a uns trenta, i es dirigiren per a passar per davant del Circol Tradicionalista. Els pistolers que els seguien baixaren per l'escaleta del costat del pont i tallant el terreny anaren a refugiar-se al domicili del Circol Tradicionalista, per tal d'esperar el grup de nois de 15 a 17 anys, els quals passaren al cap de poc cantant "La Internacional". Del grup de joves es destacà un vailet per a donar un mori. La contestació fou un tret. El pistoler fou perseguit per un guàrdia municipal i un altre de seguretat. En el moment d'ésser detingut tornà a disparar i matà un altre jove i ferí el guàrdia. Mentrestant el tiroteig des del portal del Circol s'intensificà i caigueren morts dos individus més. Un minyó rebé un tret a la cama, i quan era a terra, un pistoler li féu un dispar que li produí la mort. (Sensació. A la Cambra se senten veus d'escàndol i el president agita la campaneta.)

El Sr. ACERO, mirant cap a la minoria basco-navarresa, exclama: I encara riuen. Això és una vergonya i una iniquitat!.

El PRESIDENT es dirigeix a la Cambra i demana als diputats que tinguin la mateixa serenitat que l'orador que està descabdellant el seu debat.

El senyor FATRAS, acallats els rumors de la Cambra, diu que al Circol Tradicionalista hi havia sacerdots, i declara honradament que creu que eren aliens als successos. Hi havien acudit a menjar. Al Circol no hi havia armes, però després, penjades d'una corda, a un pati, es trobaren fins a 14 pistoles i algunes més en un cistell. Això demostra que al Circol hi havia pistoles, pistolers, capellans i que no hi hagué agressió per part dels elements esquerristes, com ho demostra que no hi hagué impactes a la façana del Circol Tradicionalista.

Després ocorregueren agressions isolades, la més significativa de les quals fou la del convent de les Reparadores. Cap allí, i sense cap propòsit, anà un grup i des de l'interior del convent es dispararen uns trets. No obstant les hores transcorregudes fins al moment que l'autoritat es decidí a practicar un escorcoll, s'hi trobaren armes i cartutxos del calibre 16 de caça. Tot això que ocorre a Bilbao és degut a la tolerància de les autoritats amb els elements de la dreta. (Molt bé.)

Jo tinc el deure de dir al Parlament i al Govern, en nom dels elements de l'esquerra, que no estem disposats a seguir perdent més vides aixi. Tenim un gran amor a la República, però com que la justicia està davant la República i tot a Biscaia està contra la República, si el Govern no canvia de conducta, nosaltres declarem que per a defensar la República i les nostres vides no necessitem ni la policia ni el Govern civil. Ens bastem nosaltres mateixos. (Grans aplaudiments als bancs radicals i socialistes i rumors als catòlics.)

Jo haig de demanar per últim a la Cambra que consti en acta el sentiment per les victimes que han caigut a Biscaia defensant els seus ideals, que són els de la República espanyola. (Grans aplaudiments a tots els bancs, llevat als de la minoria basco-navarresa i dels catòlics.)

El PRESIDENT: Té la paraula el senyor Oreja.

El senyor BUYLLA fa constar que la té demanada amb anterioritat.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Es cert que la tenia S. S. demanada amb anterioritat, però em sembla que cal sentir abans els inculpats. (Rumors als bancs dels catòlics i dels basco-navarresos.)

El PRESIDENT: Aquí s'han llançat acusacions i inculpacions als diputats d'aquesta minoria i als elements que representen. Es lògic, doncs, que es concedeixi primer la paraula a aquesta minoria.

El senyor Oreja acusa les esquerres, en un discurs tallat sovint per interrupcions violentes

El senyor OREJA comença dient que el governador ha multat un Ajuntament per assistir a una processó. No fou el governador propietari qui el multà, sinó el governador interí. ¿Per qui raó fou multat?

El senyor BARRIOBERO: Per anar a missa. (Murmuris als bancs dels catòlics.)

El senyor OREJA: S'ha dit que els Ajuntaments estan a mans de les dretes, i jo he de dir que són d'elecció. El senyor Fatràs ha dit que la justicia municipal és a mans de les dretes; i he de contestar-li que és d'elecció popular. També ha dit el senyor Fatràs que en el mitin de l'Euzcalduna els oradors excitaren el públic, i com a única prova aporta allò que diu el delegat del governador, quan hi ha el text taquigràfic del que digueren els oradors. Afirma el senyor Fatràs que el primer orador començà amb un "Gora Euzkadi" i això no es cert. (Rumors a les esquerres.) A tres quarts d'onze fou tancat el frontó, que estava completament ple. (Nous rumors.) Uns 600 o més persones quedaren a la porta i un grup d'uns 250 comunistes. (Des del banc de les esquerres se l'interromp preguntant-li per què eren comunistes.)

El senyor OREJA: Perquè portaven una bandera vermella i donaven determinats crits. No vull fer l'ofensa als republicans i socialistes de Biscaia de dir que que estaven actuant amb aquells provocadors.

El senyor BRUNO ALONSO: ¿I com espliquen que els morts fossin d'ells?

El senyor OREJA: eDs del dia 20 d'abril han caigut 13 víctimes de la dreta.

El senyor FATRAS: En lluita, però no assassinats per pistoles pagades, com ara.

El senyor BEUNZA: Nosaltres no paguem pistolers.

El senyor FATRAS: El que està a la presó és un pistoler.

El senyor BEUNZA: ¿No recorden el sacerdot que morí assassinat a Arboleda per un de l'esquerra?

El senyor FATRAS. O per un de la dreta, que això no està clar.

El senyor OREJA. En el mitin es parlà amb mesura i es tractà dels problemes de Biscaia. Una vegada acabat el mitin, transcorreguda ja una hora, es produïren els disturbis, davant del Circol Tradicionalista. Figureu-vos que en un mitin republicà o socialista assisteix un grup amb la bandera monàrquica (Forts rumors).

El senyor TEMPLADO. Es que estem en la República. No ho oblideu.

El senyor OREJA. Figureu-vos que assisteix un grup a pertorbar amb la dita bandera.

El senyor PEREZ MADRIGAL. Amb el penó, amb el penó.

El senyor OREJA. La força pública no tindria més remei que actuar per a garantir l'ordre. Els grups s'estacionaren davant del Circol Tradicionalista. El senyor Fatràs ha dit que les persones reunides al Frontó eren homes de pau (Diverses veus "No ho ha dit").

El senor PEREZ MADRIGAL assenyalant el costat dels catòlics diu: Aci es troba el senyor Gil Robles que alenta les masses a l'assassinat.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA crida a l'ordre el senyor Pérez Madrigal i diu que en interès de la República i de la Cambra, convé que això no es resolgui amb un escàndol. El senyor Fatràs sabrà contestar els arguments i les afirmacions del senyor Oreja. Prego per tant que no hi hagi interrupcionh.

El senyor OREJA. Agraeixo l'ajut que ofereix la presidència als seus drets de diputat que el senyor Fatràs sap que no tinguereu res a veure amb el que succeí després i que no sap res dels pistolers.

El senyor FARAS. ¿Aleshores qui els pagà?

El senyor OREJA. Crec que procedeix treure ensenyança per a tots dels fets. El que succeeix és que a Bilbao s'estingué mancat d'autoritat amb l'absencia del senyor Calviño des de les tres de la tarda fins les deu de la nit i això tacitarà que els grups s'estacionessin davant el Circol Tradicionalista. El senyor Fatràs no ens ha dit res del que va passar a "La Gaceta del Norte", de l'agressio del conserje al qual se li dispararen tres tres tirs.

El senyor FATRAS. Això fou després del vostre.

El senyor OREJA. I també hem oncs que en fingir els agressors deixaren junt a la porta d'aquell periòdic un bidó de gasalina i tampoc ens ha dit res de l'intent per a cremar el convent de les Reparadores (Una veu de dreta des d'una tribuna entre exclamacions "Quina llàstima!" Diversos diputats "Els vostres morts també!").

El senyor OREJA. Mes el que jo us pugui dir serà suficient que us mostri una fotografia d'aquest dia en què un comunista dirigeix la paraula als seus companys en sortir de la presó, alliberat per les masses.

Diverses VEUS: Això fou després i per ordre del jutge.

El senyor OREJA. Per tal que veieu com surten els desordres i comprengueu el problema social a Biscaia us he de dir que allí falta autoritat. La "Hoja Oficial" publicà enquadrada l'ordre de vaga general firmada pels caps republicans i socialistes. Es que es pot publicar també això a la "Hoja Oficial"?

El senyor GALARZA: S. S. ignora el que és la "Hoja Oficial".

El senyor OREJA: Un grup donant vivaces a la República intenté cremar els convents.

El senyor FATRAS: Això fou després de'ls vostres.

El senyor OREJA: Però al dia següent, al dia de l'enterrament, que anava presidit pel governador, el general Villaabrilles i l'alcalde de Bilbao, quasi totes les banderes de la comitiva eren vermelles i tenien la falç i el martell. Es portava un gran cartell preconitzant el front únic revolucionari obrer.

(El debat es descabdella en aquest moment en termes de gran nerviositat i els diputats radicals i socialistes es contenen amb esforç. Uns exclamen que les banderes no eren comunistes, sinó dels partits republicans i socialistes.)

EL DIA POLITIC A MADRID

(Informació del nostre redactor-corresponsal)

Madrid, 20.—La sessió parlamentària d'aquesta tarda havia produit gran expectació. Els nombrosos curiosos han perseguit ministres i diputats durant tot el matí per tal d'obtenir invitacions per entrar a les tribunes. Aquestes eren completament plenes des de molt abans de començar la sessió i als voltants del Congrés hi havia una gran gentada fent cua.

La sessió ha estat caracteritzada per dues notes essencials: l'apassionament en la discussió i l'afany de decantar el Govern cap a una actitud enèrgica.

El diputat senyor Sabrás ha fet una relació dels esdeveniments de Bilbao i ha estat molt interromput per la minoria basco-navarresa, però aquestes interrupcions han promogut sovint la indignació de la Cambra, la qual ha aplaudit el ministre d'Instrucció Pública en llegir aquest un extracte del discurs de Beunza que atacava enormement el senyor de los Ríos.

El senyor Oreja ha intentat justificar l'actitud dels que prengueren part en el mitin de diumenge. Les protestes de la Cambra, però, han demostrat aviat que no estava decidida a deixar-se convèncer fàcilment.

La revelació sensacional ha estat a càrrec del senyor Alvarez Buylla, el qual ha dit que en ésser detingut un dels que varen disparar i mataren una persona va exclamar que semblava mentida allò que ha de fer un home per guanyar 20 duros i hi ha assegurat que els promotors dels disturbis eren pistolers pagats.

La sensació que ha donat la Cambra durant el debat pot resumir-se dient que ha fet pressió sobre el Govern incitant-lo a aplicar sense pal·liatius la llei de Defensa de la República.

A primera hora de la tarda s'ha declarat davant la Comissió de Responsabilitats el senyor March, però a causa de no haver-hi intervingut l'Emilianu no hi ha hagut manera de saber-ne res.

Un diputat exclama: "Els comunistes són més decents i més valents que vostès."

El ministre d'OBRES PUBLIQUES: A més, he de dir que el primer diari comunista que s'edità a Biscaia ho fou en una impremta vostra.

El senyor OREJA: Tot el succeït a Bilbao es deu a la falta de principi d'autoritat.

Acabat amb gran escàndol el discurs del senyor Oreja, intervé el senyor Prieto

El ministre de la GOVERNACIO, posant-se dret ràpidament i amb gran indignació ensenya uns papers.

(El senyor Oreja s'asseu en mig d'un gran escàndol.)

El ministre d'OBRES PUBLIQUES s'aixeca a parlar en mig d'una gran expectació i diu que ja es donà compte des dels primers moments de les dificultats, no obstant el càrrec que ocupa, de romandre neutral en aquest debat i sense expressar el seu sentiment per les víctimes que sucumbiren diumenge en la part més cèntrica de Bilbao. He dit i afirmo que el primer diari comunista que es publicà a Espanya ho fou a Bilbao i a la impremta d'un diari catòlic. Per a provar les meves paraules vaig a dir on es tirà aquest diari comunista. Es tirà a la impremta de "Euzkadi", diari nacionalista catòlic, amb autorització del Consell d'Administració de l'empresa i amb autorització del bisbe de la diòcesi. Aquestes paraules les dic davant la Cambra, però no refujo el dia que es vulgui arribar a la prova documental. Culpen el Govern que no hi hagué principi d'autoritat. Volen un altre principi d'autoritat que el fet que no es refugi en treure les forces de l'exèrcit al carrer, tot i que es podia suposar que aquestes forces podrien haver topat amb les nostres pròpies masses. El vostre darrer insult ha estat acusarnos de no tenir principi d'autoritat. (Aplaudiments a tota la Cambra.)

El senyor Buylla demana l'enèrgica aplicació de la llei de defensa de la República

El senyor BUYLLA diu que aquests homes són els causants de l'assassinat d'unes joves. Són els que prediquen la germanor. Això s'ha d'acabar. Allí no es va anar contra els ideals que ells defensaven. El primer pistoler que dispari contra els grups exclamà: "Quant s'ha de treballar per guanyar vint duros!" (Forts rumors.) Demana que s'apliqui amb tota energia la llei de defensa de la República. La República ha fet molt, però el poble se sentirà defraudat si el Govern no talla de soca i arrel aquests fets.

El senyor GIL GIL I GIL intervé i provoca rumors dels republicans. Les seves paraules són per a condemnar totes les violències d'una i altra banda.

El senyor ZUGAZAGOITIA (socialista) assegura la veracitat del relat fet pel senyor Fatràs i posa de relleu que les forces d'esquerra no provocaren l'agressió. Entre els partidaris del senyor Oreja, no tan sols hi ha impietat, sinó alegria pel succés.

A dos quarts de vuit i cinc minuts se suspèn aquest debat i queda aplaçat fins demà.

Ordre del dia

Les fàbriques militars

Es passa a l'ordre del dia i queda aprovada definitivament la llei de secularització de cementiris i la modificació de la partida de defunció dels capitans Galán i García Hernández.

Entren el ministre de Justicia i el cap del Govern.

Es passa a discutir el projecte de Consorci d'indústries militars.

El Sr. FERNANDEZ POZAS presenta un vot particular a la totalitat del dictamen i el defensa donant extenses explicacions respecte al funcionament de les fàbriques militars. Explica que coneix perfectament aquestes per ésser comandant d'artilleria.

Per la Comissió se li contesta rebutjant el vot particular. Es posa a votació i és rebutjat per 99 vots contra 75. S'aixeca la sessió a les nou del vespre.

Els que tenen demanada la paraula per a la sessió d'avui

Madrid, 20. — El Sr. Besteiro, en parlar amb els periodistes, va dir que demà es continuaria amb els fets de Bilbao. Tretze oradors tenen demanada la paraula, entre ells els senyors Leizaola, Pérez Madrigal, Galarza, Barriobero, Companys, Balbontín i Jiménez. Sembla que la interpel·lació durarà diversos dies.

Demà l'ordre del dia serà el mateix que per a la sessió d'avui.

Es discutirà el projecte sobre el consorci d'indústries militars.

Pels passadissos

El senyor Beunza

Madrid, 20. — Un cop acabada la interpel·lació sobre els fets de Bilbao, el Sr. Beunza fou preguntat pels periodistes sobre la seva opinió referent al debat.

Digué que volia parlar per deixar al seu lloc tot l'ocorregut. Això semblà un maremàgnum; cadascú dóna una versió diferent. Jo sóc el primer a plànyer el succeït perquè hi ha hagut víctimes, però la veritat la diré clarament i més clarament la podré dir al Jutjat. Es temerari, ni cal dir-ho, parlar com ho ha fet el Sr. Fatràs.

Afegí que el Sr. Besteiro li havia indicat que probablement la interpel·lació duraria fins al pròxim divendres.

Acabà dient que avui se n'anirà de Madrid i que no tornarà fins aquell dia.

El senyor Maura

Madrid, 20. — En acabar la interpel·lació sobre els successos de Bilbao, als passadissos de la Cambra canviaren impressions respecte a l'actualitat política els senyors Galarza i Maura.

El senyor Maura digué:

—Els nervis del poder públic estan relaxats, i això no pot continuar més. Es una cosa que no passa als països democràtics el que succeeix a Espanya. Hi ha pobles on la gent no s'atreveix a sortir de nit per por a ésser assaltats o que ocorrin disturbis. Això cal tallar-ho abans que es contaminin determinades institucions que l'únic que ens queda. Primer que tot cal arranjar l'ordre públic. Després serà el parlar de drets polítics. Això que succeeix ocorre perquè al Govern predomina la tendència socialista, la qual cosa ocasiona debilitat en els ressorts del poder. ¿Quan serà aplicada la llei de defensa de la República?

—Ara s'aplicarà seriosament.

—Sense lleis també poden fer-se moltes coses.

—Ja sabeu que l'expedient instruït ha anat a Guerra i no s'ha sentit més que una part; cal també no fer un ídol de certes institucions.

Els fets d'Arnedo

L'informe del Sr. Calviño, segons "El Imparcial"

Madrid, 20. — "El Imparcial", parlant de l'informe del senyor Calviño sobre els fets d'Arnedo, diu que aquest informe difereix bastant de la informació recollida sobre els successos pels representants de les organitzacions obreres. Segons el diari, l'informe del senyor Calviño coincideix amb el del governador civil de Logroño i que aquest va subscriure des dels primers moments. Es probable que en l'esmentat informe el senyor Calviño consideri com a veritable la versió que facilità la guàrdia civil i en la qual es donava compte que la força pública fou agredida pels manifestants. Assegura que la bala que feri el guàrdia civil fou d'arma curta. Assegura també que la força pública fou víctima d'altres agressions i que foren ocupades bales de plom, ço que indubtablement demostra que hi hagué disparts fets per la multitud.

Els successos de Bilbao

L'auto cremat

Bilbao, 20. — Respecte a manifestacions, que segons notícies de Madrid ha fet el cap de la minoria vasco-navarresa, referents a l'incendi d'un automòbil, podem dir que el cotxe no és del cònsol de l'Argentina sinó d'un ciutadà argentí anomenat García, el qual, segons sembla, havia vingut a Bilbao, procedent de Pamplona amb objecte de presenciar un partit de futbol a Erandio. Aquest senyor va portar dos amics seus que volien assistir al míting del Frontó Euzkalduna i per això el cotxe es trobava prop del dit local.

El senyor García estigué al consolat argentí per a presentar una reclamació per l'incendi del cotxe. El cònsol li indicà que presentés la seva reclamació a les autoritats corresponents. S'explica el fet que el cotxe tingués la matrícula de Madrid perquè el senyor García posseeix diversos automòbils, puix que es dedica a aquesta indústria a Pamplona.

Notícies diverses

Els més ocasionats a l'Església de Santurce per l'incendi s'eleven a 200.000 pessetes.

—El periòdic "Euzkadi" ha estat denunciat i recollit.

—Han estat alliberats els 5 lluïsos i els 4 legionaris que havien estat detinguts per no aparèixer cap culpa contra ells.

A Bermeo s'han reproduït els incidents entre les dretes i les esquerres. Els ànims estan molt excitats. No hi han hagut alteracions d'ordre. Els pescadors no han sortit a mar.

Un individu anomenat Cels Redondo, conegut per les seves habilitats per a escalar torres, pujà a la de l'església de Sant Nicolau i hi collocà una bandera vermella que encara no ha estat retirada.

¿El senyor Calviño, governador de les Bascongades?

Bilbao, 20. — Corre el rumor que el senyor Calviño serà nomenat governador general de les quatre províncies bascongades. A preguntes dels periodistes el senyor Calviño ha manifestat que ja coneixia els rumors, però que no coneixia oficialment una paraula de l'assumpte.

L'AGITACIO SOCIAL

La vaga general de La Corunya

La Corunya, 20. — Aquest matí ha començat la vaga general. L'aspecte de la població és molt trist. No han sortit els periòdics ni han circulat els taxis i tramvies. El comerç obrí les seves portes, però els vaguistes començaren a apedregar els aparadors, i hagueren de tancar-los. Els mercats estan proveïts, i no manca pa.

El governador ha publicat un ban, declarant la vaga ilegal, i ha pres precaucions per a evitar desordres.

La vaga afecta La Corunya, Bertanzos, Sada, Corcubión i Carballo. A Santiago i al Ferrol no ha estat secundada.

A Sevilla s'anuncia la vaga general per al dia 25

Sevilla, 20. — El governador ha manifestat que circula un manifest dient que es declararà la vaga general el dia 25. Recomana calma als obrers, i que no es prestin a fer instruments d'aquestes maniobres.

La policia ha fet un escorcoll al "Centro Social Cerillero", i ha detingut diversos individus que celebraven una reunió clandestina relacionada amb la vaga general revolucionària anunciada per al dia 25.

—Al carrer de Verdi diversos pistolers entraren en un establiment de begudes. Un d'ells amenaçà amb una pistola el fill del propietari, i li exigí que li lliurés tots els diners que tinglés. Aquest, que s'anomena Benito, donà un fort cop al ventre al que l'amenaçava, i, després, treient un revòlver, començà a disparar contra els atracadors, els quals es feren escàpols.

Una marxa sobre Màlaga

Màlaga, 20. — Des de la població d'Alhaurín s'anuncià que venien caminant dos-cents obrers. A Cala els sortiren a l'encontre forces de la guàrdia civil dels pobles immediats, que s'havien concentrat ràpidament al dit lloc. Requerits els obrers per les dites forces no feren resistència. De Màlaga s'enviaren diversos camions, amb els quals foren portats els dos-cents obrers a llur poble de procedència. No es registraren violències.

A Deusto, els treballadors s'incauten d'una fàbrica

Bilbao, 20. — En saber-se que havien estat acomiadats uns obrers dels tallers "Acero de Deuto", aquests, en unió dels restants treballadors de la fàbrica, s'incautaren d'aquesta. Les autoritats han instat als obrers perquè l'abandonin.

La vaga general ferroviària anunciada, també, per al dia 25

Madrid, 20. — Als passadissos els periodistes conversaren amb el diputat socialista Trifon Gómez, al qual preguntaren sobre els rumors circulats de la vaga general ferroviària per al dia 25.

Diu que el Sindicat Nacional és aliè a això. El Sindicat Nacional complirà els acords del seu Congrés. El Comitè Executiu reunirà el Consell Nacional, i d'aquí sortirà l'acord que procedeixi. El portarà a la pràctica l'Executiva en el moment oportú.

A Còrdova també anuncien la vaga general per al dia 25

Còrdova, 25. — Circulen rumors de vaga general revolucionària per al dia 25. Les autoritats han pres precaucions; han clausurat el Centre Comunista.

Els patrons de Villanueva de Còrdova i Villaviciosa han cedit les terres als obrers perquè les explotin durant cinc anys, i els han lliurat diners i d'altres mitjans per a portar endavant els cultius. El governador hi ha enviat un perit agrícola. Els obrers d'aquell terme encara no estan decidits en absolut.

L'Henri Oger d'Almansa

Madrid, 20. — Un senyor que resideix a Almansa, anomenat Saldoni Sans Bordera, ha adreçat un comunicat als periòdics transmetent una carta que ha dirigit al President del Consell. En aquesta carta diu que Espanya hauria de convidar tots els països europeus i oferir-los el Palau del Senat per a celebrar una magna assemblea universal on es resolguessin definitivament les reparacions, els deutes de guerra de tots els Estats, el nou patró moneda i el comerç internacional, pas indispensable per al desarmament absolut. També demana que es constituís un Parlament internacional, la seu del qual podria ésser Aranjuez.

El projecte de llei sobre els jesuïtes

Madrid, 20. — Sembla que el Govern estudia amb gran activitat el corresponent projecte de llei sobre la qüestió dels jesuïtes. Una vegada estudiat i redactat el someterà a l'aprovació de la Cambra.

El senyor Azaña diu que no hi ha res sobre la immediata dissolució d'ordes religioses

Madrid, 20. — Aquesta tarda ha celebrat una conferència amb el president del Consell el nostre ambaixador a Londres senyor Pérez de Ayala, que ha tornat avui a la capital d'Anglaterra.

A la sortida un redactor del "Heraldo" ha interrogat el senyor Azaña referent als rumors que han circulat durant el dia d'avui sobre la immediata dissolució de les ordes religioses que es troben en el cas previst per l'article 26 de la Constitució.

El cap del Govern ha desmentit rotundament el rumor i ha afegit:

—No hi ha res absolutament. L'assumpte és molt delicat, especialment perquè afecta a l'ordre públic. Quan hi hagi alguna cosa se sabrà concretament sense rumors.

L'Estatut

Algú diu que hi haurà moltes restriccions

Madrid, 20. — La Comissió parlamentària que estudia l'Estatut de Catalunya ha estat reunida avui. Ha avançat tant en el seu treball, que ha deixat despatxat el títol III, que tracta de la Generalitat de Catalunya.

En aquesta s'hi plantegen alguns problemes de molta importància, com són, per exemple, el de la radiodifusió, les borses de comerç, etc.

Encara que, com deixem consignat, s'ha aprovat el títol per majoria, en diverses qüestions salvaren els seus vots diversos individus de la Comissió. Així en allò que es refereix a la radiodifusió, hi havia qui demanava que se separés el relatiu a les estacions receptores del tiu a les emissores.

També hi ha hagut diversitat d'opinions en el que es refereix a les borses de comerç, puix que és clar que els agents gaudeixen de la fe pública extrajudicial i un cas semblant ocorre respecte a l'entitat dels diputats, ja que és inherent a la sobirania i per això gaudeixen plenament de la del Parlament espanyol.

Alguna qüestió ha quedat per a perfilar-se, puix que així com el projecte d'Estatut diu que les facultats que no consten a la Constitució per a l'Estat poden ésser atribuïdes a la Generalitat, la Constitució diu el contrari i seria molt propens a extralimitacions.

El títol IV tracta de la Hisenda. Com que l'Estat nomenarà d'un moment a l'altre els seus tres representants tècnics, quan sigui un fet el nomenament s'entrevistaran aquestes tres persones amb les nomenades per la Generalitat perquè emetin el seu informe.

La Comissió d'Arbitris saltarà aquest títol IV i continuarà l'examen del projecte.

Interrogat un dels membres de la Comissió de l'Estatut sobre la notícia publicada en un periòdic del matí en la qual s'assegura que serà concedit a Catalunya l'ordre públic i el nomenament de jutges, registradors i notaris, ha contestat:

—Hi haurà moltes restriccions, i per això **no** es pot dir res sense conèixer el text integre.

Miss Catalunya és proclamada Miss Espanya

Madrid, 21 (1'35 matinada). — Al Teatre Gran Metropolità, la senyoreta Teresa Daniel, Miss Catalunya, ha estat proclamada Miss Espanya, per 10 vots. La senyoreta Urioz, d'Alacant, ha obtingut un vot. Després de la designació, ha començat un animat i lluït ball que encara dura al moment de telefonar.

Informació estrangera

LA CONFERENCIA DEL DESARMAMENT

Els Estats Units s'inhibiran dels afers que afectin exclusivament a Europa

El senyor Stimson

Washington, 20.—El senyor Stimson, cap de la Comissió cap de la Comissió americana del desarmament, no ha determinat encara la data del seu embarcament cap a Europa, i es creu que escollirà el moment que la Conferència tingui un major interès en les seves deliberacions.

Als cercles polítics es diu que a Stimson incumbirà la direcció exclusiva de les negociacions per part dels Estats Units.

Les instruccions que porta la delegació nord-americana és que no tracti de barrejar-se per res en els afers que afecten exclusivament a Europa.

Es descarta tota hipòtesi que els Estats Units es prestin a cap pacte de seguretat ni que vagi unida la qüesió dels deutes en la reducció dels armaments.

En resum, els delegats americans hauran de limitar-se a actuar com a intermediaris i tractar de vèncer tots aquells obstacles que s'oposin a la conclusió d'un acord respecte al desarmament.

Els Estats Units xifren les seves esperances que de moment la Conferència arribarà a l'acord de deixar determinats els armaments de cada país al tipus actual, com a màximum, per poder anar limitant-los a l'esdevenidor. — Fabra.

La Comissió francesa s'ha reunit

París, 20. — La Delegació francesa que ha de prendre part en els treballs de la Conferència dels desarmament, ha examinat aquest matí el conjunt de les qüestions que han de sotmetre's a la dita Conferència, arribant a conclusions generals, que seran objecte de reunions ulteriors. — Fabra.

Les ficcions d'Alemanya i les forces militars italianes

París, 20. — La Comissió de Negocis Estrangers de la Cambra s'ha assabentat d'una comunicació del senyor Eccard i del general Bourgeois sobre els armaments clandestins d'Alemanya i l'estat de les forces militars italianes.

Els informes es refereixen especialment a les ficcions del pressupost alemany i l'activitat de les Societats de preparació militar, fabricació d'armes, etcètera. — Fabra.

Delegats nord-americans cap a Europa

Nova York, 20.—El senador senyor Swanson i la doctora Mary Wooley, que actuaran com a delegats dels Estats Units a la propera Conferència del desarmament, ha nembarcat en direcció a Europa.

Foren objecte d'un entusiasta comiat, al qual prengué part una banda de música. — Fabra.

El renaixement de la flota de guerra alemanya

Londres, 20. — La revista anual de flota i navegació posa de manifest el malestar causat a les altres potències pel llançament del primer creuer alemany de 10.000 tones, i fa ressaltar que qualsevol que sigui el resultat de la Conferència del desarmament, és poc probable que el Reich consenti a prescindir del dit vaixell, que es considera, diu la dita revista, com a iniciador del renaixement de la potència marítima alemanya.

L'article afegeix que en aquest cas França es veuria obligada a prosseguir el seu programa naval. — Fabra.

A L'EXTREM ORIENT

Ha estat capturat pels bandits un capità nord-americà

Londres, 20.—Al "Times" li telegrafien de Xang-Hai que el nord-americà John Backer, capità d'un vapor del servei fluvial de Xina, ha estat capturat per uns bandits amb altres sis tripulants de l'esmentat vapor. — Fabra.

Cinc monjos japonesos agredits

Xang-Hai, 20.—La multitud atacà ahir sense justificació a cinc monjos japonesos en el territori xinès del nort d'aquesta ciutat. Els cinc monjos han hagut d'ésser hospitalitzats i dos d'ells es troben en greu estat.

Un grup de japonesos intentà aquest matí prendre represàlies i incendià una manufactura xinesa de tovalloles, on els xinesos havien atacat ahir als monjos japonesos. L'incendi pogué ésser dominat. — Fabra.

La policia xinesa agredida pels nipons

Xang-Hai, 20.—Durant l'incendi d'una fàbrica de tovalloles a la concessió internacional, la policia xinesa fou agredida pels japonesos quan patrullave pels carrers limítrofes a la concessió.

Un policia xinès fou mort d'una ganivetada. Altres dos policies foren greument ferits. Foren hospitalitzats tres japonesos autors de l'agressió. Un d'ells morí poc després d'haver entrat a l'hospital.

Els japonesos celebren avui una reunió per a demanar que siguin protegits. — Fabra.

Collisió a la sortida d'un míting

Xang-Hai, 20.—De l'Agència Rengo:

A la sortida d'un míting que s'ha celebrat avui, s'ha registrat una violenta collisió entre xinesos i japonesos.

Hi ha hagut necessitat que intervinguéssin la policia anglesa i la policia índia, i han resultat cinc japonesos i un policia ferits. — Fabra.

El nou ministre de Xina a França

Nanquin, 20. — De l'Agència Rengo:

El senyor Soong ha estat nomenat ministre de Xina a França. — Fabra.

Sembla que es dissoldrà la Dieta del Japó

Toquio, 20. — De l'Agència Rengo:

La dissolució de la Dieta sembla que és un fet cert i inevitable per a demà. — Fabra.

Expulsió de xinesos irregulars

Bucden, 20. — De l'Agència Rengo: Les forces japoneses han expulsat de Hoxilatun diversos centenars d'irregulars i ha començat l'ofensiva per a expulsar tots els autors de desordres.

Han sortit cap al riu Liao dos avions oferts a les forces japoneses per subscripció popular. Fabra.

Robatori al Banc de Corea

Toquio, 20. — De l'Agència Rengo: Han estat detinguts quatre individus, autors d'un robatori comès al Banc de Corea.

La suma robada puja a 500,000 iens. — Fabra.

El pacte de no-agressió russo-japonès

Toquio, 20. — De l'Agència Rengo: La premsa s'ocupa àmpliament, criticant-la, de la proposició formulada pels Soviets referent a la conclusió d'un Pacte de no-agressió contra el Japó. — Fabra.

LA QUESTIO DE LES REPARACIONS

Sembla imminent l'ajornament de la Conferència de Lausana. -- Es considera inadmissible per part d'Alemanya tota solució dilatòria

Sembla que la Conferència de Lausana no es podrà celebrar el dia 25

Londres, 20. — El ministre d'Afers estrangers ha publicat a darrera hora de la tarda el següent comunicat:

"Les converses que han tingut lloc entre els governs principalment interessats en la Conferència de Lausana no han acabat encara i és evident que la conferència no podrà començar dilluns vinent, data que havia estat fixada provisionalment.

Actualment s'estan efectuant altres converses, i el Govern anglès espera que serà possible arribar d'aquí a alguns dies a un acord satisfactori en el que es refereix als procediments a adoptar.—Fabra.

Alemanya no acceptarà una pròrroga de la moratòria Hoover

Berlín, 20. — Als circols polítics s'admet que actualment es quasi segur que la Conferència de Lausana no tingui lloc, almenys en la data fixada.

El canceller ha contestat negativament a l'ambaixador anglès, que li preguntà ahir si Alemanya acceptaria la pròrroga de la moratòria Hoover per un any.

Es declara en els dits cercles que tota solució dilatòria és cada cop més admissible, donant a entendre que si no s'arribava aviat a una decisió definitiva, Alemanya es veuria obligada a adoptar iniciatives que podrien tenir greu repercussions a l'estranger.

En els circols financiers es discuteix la possibilitat d'una moratòria completa dels pagaments exteriors.

Per endavant es fa recaure la responsabilitat de tot sobre França.

Ha fet ràpids progressos la idea que Alemanya no pot continuar per molt temps una política de defiació brutal, destinada sobretot a demostrar la seva sinceritat a l'estranger.

No obstant, es declara als circols autoritats que el Reich no veuria inconvenient en el que proposà ahir a la Cambra francesa el senyor Blum, o sigui que la qüestió de saber el que Alemanya hagi pagat fins al moment actual, sigui tractat per un organisme imparcial d'arbitratge.

Per altra part, diversos Sindicats d'obrers i agents ferroviaris han publicat un manifest protestant contra tota represa dels pagaments per reparacions i contra tot projecte encaminat a presentar com a garantia els ferrocarrils alemanys.—Fabra.

Els religiosos i els deutes de guerra

Londres, 20. — Els bisbes anglesos anglicans i els caps de l'Església protestant lliure han dirigit una crida a tots els països de la Cristianitat sol·licitant que utilitzin tota llur influència per realitzar una campanya encaminada a l'anul·lació dels Deutes per reparacions i dels deutes internacionals.—Fabra.

Envieu les notes en català!

EL PLET NACIONALISTA A L'INDIA

Sen Gupta ha estat detingut

Bombai, 20. — Sen Gupta, un dels més coneguts caps del Congrés nacionalista de la regió de Bengala, ha estat detingut. — Fabra.

La detenció de Gupta s'ha efectuat en un vaixell italià

Bombai, 20. — Sen Gupta ha estat detingut per la policia índia a bord del vaixell italià "Ganges", que acabava d'entrar en aquest port.

La senyora Gupta ha manifestat que el capità del vaixell s'oposà a la detenció del seu marit, allegant que Gupta es trobava en aquell moment sota la protecció de la bandera italiana. La policia va dirigir-se aleshores al consolat italià i va obtenir el permís de detenir a Gupta. — Fabra.

LA SITUACIO D'ESPANYA

Mereix elogis del "Manchester Guardian"

Londres, 20. — El "Manchester Guardian", en un article de fons, diu que tenint en compte la difícil situació que heretà el Govern espanyol, el que meravella no és que hi hagi encara, de tant en tant, desordres i vagues, sinó que s'hagin fet progressos, establint una administració sana i metòdica.

A jutjar pel general suport que es presta a les mesures radicals del Govern per mantenir l'ordre públic, sembla que la majoria de la població es doni compte que tal mesures són necessàries en les actuals circumstàncies.—Fabra.

A CORSEGA

La campanya contra bandits

Bastia (Còrsega), 20. — En les operacions portades a cap per la columna mòbil de gendarmeria per a sorprendre el bandit Pinelli, que va disparar fa poc contra els guàrdies i matà un tinent, han estat detinguts els seus còmplices en aquell fet, els bandits Franchi i Albert Luciani. Per tinença d'armes foren també detinguts None Luciani, Santucci i Memi. També s'han lliurat voluntàriament a la policia els germans Maestrassi. — Fabra.

ALS ESTATS UNITS

La qüestió dels arbitratges

Washington, 20. — El Senat ha ratificat sota reserves l'arbitratge de 5 de febrer de 1929, amb els països americans.

Aquestes reserves són:

Que tots els arbitratges ulteriors hagin de merèixer l'aprovació del Senat i del President dels Estats Units.

Que la present ratificació no tingui efectes retroactius i que es refereix únicament als convenis anteriors. — Fabra.

Les exportacions d'or a França

Nova York, 20. — Es declara a Wall Street que han estat adoptades disposicions per tal d'efectuar a París, durant la present setmana, dues exportacions d'or per un valor total de 25.000.000 de dòlars.

Hom creu que les retirades de metall que s'efectuaran per França seran aproximadament deu carregaments, que pujaran en total a 125.000.000 de dòlars.

El trasllat a França d'aquestes disponibilitats s'atribueix a les perspectives que semblen existir d'una major abundància de plata al mercat nord-americà, que donaria per resultat una reducció de la taxa d'interès. — Fabra.

L'or estranger

Nova York, 20. — Referint-se a la propera expedició a França de 125.000.000 de dòlars en or, el "New-York Times" diu que actualment hi ha dipositada al Banc de Reserva Federal una suma global de 400 milions de dòlars per compte de l'estranger i que aquest import no està comprès en el total oficial de les reserves dels Estats Units, que pugen 4.457 milions.

A més el Banc de França té dipositats en diversos Bancs comercials americans uns 450 milions de dòlars. — Fabra.

A FRANÇA

El vi que ha exportat Espanya el mes passat

París, 20. — El Diari Oficial assenyala que durant el passat mes de desembre Espanya ha exportat a França 8.469 hectolitres de vi; 43.133 de vins ordinaris en brut; 3.875 de vins i licors a l'engròs, i 7 de vins embotellats. — Fabra.

BORSA I FINANCES

ANUNCIS MERCANTILS

SALINERA CATALANA, S. A.

Es convoca a la junta general ordinària de SALINERA CATALANA, S. A., que tindrà lloc el dia 30 dels corrents, a les quatre de la tarda, al domicili de la Societat, Llobregat, 19, Hospitalet.

Per a prendre part a l'esmentada junta és necessari complimentar el que fixa l'article 15 dels Estatuts sobre dipòsit de les accions.

Hospitalet - Barcelona, 19 de gener de 1932.—SALINERA CATALANA, S. A. — El president, **Josep M.ª Pi Sunyer.**—El secretari, **Isidor Saló Pons.**

El Butlletí de l'Institut d'Investigacions Econòmiques

Hem rebut el primer Butlletí de la sèrie que mensualment publicarà l'Institut d'Investigacions Econòmiques, organisme patrocinat per la Generalitat, i amb cooperació de les entitats econòmiques barcelonines.

El número, que és imprès amb tota cura, comença amb una presentació que signa el conseller d'Acció Social de la Generalitat, D. M. Serra i Moret, que, amb termes concrets i molt ben adaptats, exposa l'objecte de la creació d'aquest Institut, i les tasques a realitzar que té encomanades. Continua el text amb una exposició detallada dels estudis que realitza l'Institut, sota el títol "Com es planteja l'estudi dels cicles econòmics", que el director de l'Institut, senyors Josep A. Vandellós, persona de reconeguda vàlua en assumptes econòmico - estadístics, explica amb claredat i precisió la manera d'establir l'estudi de la conjuntura a Catalunya.

Llegim la forma de construir les corbes històriques que marquen el curs dels diferents fenomens, mitjançant l'aplicació "d'index numbers" així com la manera de trobar el moviment de llarga durada, línia que indica la tendència i orientació de les corbes històriques, s'estudia l'existència, en tot fenomen de temps, de la variació estacional que invariablement juga un paper molt important en cada època, i, darrerament, la formació dels moviments cíclics, en la construcció dels quals s'ha prescindit de la influència de la variació estacional, donant com a resultat una corba amb períodes positius i negatius, indicadors de les èpoques pròsperes o de retraiment,; totes les explicacions queden demostrades, pràcticament, per gràfics que corroboren les exposicions del text.

Finalment llegim una crida que es fa als productors perquè cooperin, amb llur apoi, a les tasques de l'Institut, i nosaltres creiem que no serà en va aquest avís, ja que, donada la importància d'aquest organisme per l'estudi de l'economia catalana, ells són els primers interessats, i no quedaran passius a l'ajut que se'ls demana.

Celebrarem que l'obra que realitzi l'Institut d'Investigacions Econòmiques sigui ben encertada per al bé de Catalunya i de la seva important indústria, a la qual podrà orientar convenientment en benefici d'aquesta, i, amb la seva existència, ens posem al nivell dels països més avançats, en els quals ja fa anys compten amb entitats similars, amb excellents resul-

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

TANQUES

Mes	Proced.	D'avui	Alça	Baixa
Sucre Nova York				
G. ...	1.04	1.03		1
Mr. .	1.05	1.05		1
M. ...	1.10	1.08		2
Café Nova York				
G. ...	5.84	5.67		17
Mr. .	5.93	5.76		17
M. ...	6.03	5.87		16
Blat Liverpool				
Mr. .	5.2 3/8	5.1 5/8		3-4
M. ...	5.5	5.4 1-2		3-4
Jl. ...	5.7 1/8	5.6 3-4		3/8
Blat Xicago				
Mr. .	2.57 1-2	57 7/8	3/8	
M. ...	59 5/8	60	3/8	
Jl. ...	58 5/8	59 3/8	3-4	
Moresc Xicago				
Mr. .	39. 1/8	39 1-4	1/8	
M. ...	41 3/8	41 5/8	1-4	
Jl. ...	42 7/8	43 1/8	1-4	
Sucre Londres				
G. ...	6.6	6.6		
Mr. .	6.11	6.10 1-2		1-2
M. ...	7.1	7.0 1-2		1-2
J. ...	7.1 1-4	7.0 3-4		1-2
Jl. ...	7.1 3-4	7.1		3-4
A. ...	7.3 1-4	7.2 1-2		3-4
S. ...	7.3	7.2 3-4		1-4
METALL: Londres				
Coure comptat				39.16.3
" 3 mesos				39.16.3
Estany comptat				141.11.3
" 3 mesos				144.11.3
Plom comptat				15.01.3
" termini				15.16.3
Zinc comptat				14.10.0
" termini				14.16.3

Banca Nonell

Canvis-Valors-Giro-Cupons

Rambla del Mig, 16

Negociem els cupons de venciment 1.er de febrer vinent.

Avisem, al mateix dia de la negociació, les amortitzacions publicades

ATENCIÓ

DINER RAPID

petites i grans quantitats. Rb. Catalunya, 58, 1.er, 2.ª, x. Aragó, de 10 a 1 i 4 a 8

DINERS SOBRE VALORS

espanyols cotitzables, s'anticipen ràpidament. Interès legal, i per quantitat major a la pignoració corrent. Informaran: Crèdits i Finances. Ronda de Sant Pere, 37, pral. 2.ª - D'11 a 1 i de 5 a 7

SOLER i TORRA Germans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 11 i 13, Bon-succés, 1 i 3

NEGOCIEM ELS CUPONS VENCIMENT PRIMER DE FEBRER

CAMBRA CUIRASSADA **CAIXES DE LLOGUER**

per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor. Compartiments des de 22 pessetes anuals

Pot visitar-se tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 3'30 a 6

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.	G.	M.	My.	J.	O	D
Tanca anterior	5.53	5.29[illegible]	5.15	5.12	5.13	5.23	5.23
Obertura		Nom.	5.17	5.15	5.14	Nom.	
Segon telegrama	5.47	5.17	5.13	5.10	5.11	5.16	
Tanca		5.20	5.17	5.14	5.13	5.19	5.20
Alça							
Baixa	12	9	9	3	3	3	3

NOVA YORK	Disp	G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	6.80	6.[illegible]	6.[illegible]	6.68	7.06	7.[illegible]	7.46
Obertura		6.[illegible]	6.[illegible]	6.60	6.[illegible]	7.[illegible]	
Segon telegrama		6.[illegible]	6.[illegible]	6.61	7.00	7.[illegible]	
Tanca	6.75	6.[illegible]	6.[illegible]	6.61	7.02	7.24	7.40
Alça							
Baixa	5	3	6	4	1	5	6

NOVA ORLEANS	Disp	G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	6.64	6.64	6.[illegible]	6.[illegible]	7.02[illegible]	7.22	7.40
Obertura		Nom.	6.67	6.61	6.99[illegible]		
Segon telegrama							
Tanca	6.61	6.61	6.[illegible]	6.[illegible]	7.0[illegible]	7.20	7.38
Alça							
Baixa	3	3	4	2	3	3	2

EGIPTE (Liverpool)	Upper Gener	Upper Gener	Sakellar Gener	Sakellar Gener
Tanca anterior	6.02	6.11	6.96	7.09
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	5.98	6.07	6.89	7.04
Alça				
Baixa	4	4	7	5

Alexandria, Tanques del dia — DISPONIBLE EN PLAÇA

	A.	M.	O.	S.
Ashmouni	10.43	10.33	10.03	
	D.	M.	J.	
	12.75	12.90	13.98	

Good Middling (Standard Universal) — Texas — Orleans — Any Port — Nom. — Nom. — Nom.

(Base tanca anterior)

Import del comiss. 5'50 ptes

Arrib. amb EE. UU. en un dia 49.000 B/s contra 15.000 any anterior
Arribi amb EE. UU. des d'1 agost. 7.043.000 " " 7.803.000 " "
Vendes a Liverpool . . . . . " "
Transferencia 3.45

BORSA DE BARCELONA

Quecom encalmat s'ha mostrat el nostre mercat en la sessió d'avui. En el sector de valors de l'Estat els canvis queden en general quelcom fluixos i el negoci poc animat. On les operacions han estat més normals és en els carrils, que queden a canvis variats i lleugerament baixos.

En l'especulació la davallada ha estat general, sense veure's, però, que aquesta hagi de continuar amb intensitat. Amb tot, el nombre de contractacions ha estat normal.

Tanca donada pel Mercat Lliure de Valors, dels operats en la sessió d'avui:

Valors	Dia 20	Tanca anterior	Alça o baixa
Nords	54'90	56'05	—1'15
Alacants	37'—	37'80	—0'80
M. Rif	64'—	65'50	—1'50
Explosius	109'50	113'—	—3'50
Colonial	52'—	53'—	—1'—
Tramvies	45'—	44'—	+1'—
Petrolis	5'25	5'45	—0'20

La darrera tanca dels Tramvies ordinaris és del dia 4 d'aquest mes.

Els deutes de l'Estat mostren quelcom de pesantor, en negoci i cotitzacions, que queden en general un xic fluixes.

Els Ajuntaments regularment animats varien poc en canvis, els que més repeteixen i uns pocs perden un quart d'enter i modifiquen més els 4 1-2 per 100, 1904 i 1905, que fan tots dos 98'00 (+2'00) i 1913, B, 2.ª amp. 61'00 (+1'00). Les Diputacions repeteixen.

La baixa d'Emissions millora a 78'00 (+1'00). Les Cèdules Banc Hipotecari, queden a canvis ferms i les 5 1-2 per 100, fan 94'00 (+1'00). Les Interprovincial Banc Crèdit Local queden les 5 per 100, 74'25 (+1'25) les altres perden tres quarts d'enter.

Les obligacions carrileres amb negoci bastant animat queden a canvis quelcom fluixos. Les Nords algunes repeteixen o reculen sense importància i les que més són les Osca, 4 per 100 que queden a 67'co (—1'00). Les Alacants, algunes perden però, fins a mig enter, les sèrie B, fan 63'00 (—1'50).

Les Andaluses queden a 11'00 (—1'00).

Les Transatlàntiques, 1926 milloren a 81'00 (+2'00).

Les obligacions industrials tractades regularment, varien algunes d'importància, en general, però queden a canvis semblants als anteriors. Les Barcelonesa Electricitat 1913, fan 85'co (—1'50), Chades, 104'25 (+0'50), Cooperativa Fluid 1921, 49'75 (—7'25), 1928, 48'50 (—5'50). 1929, 48'50 (—2'50), Energia Elèctrica, 1928, 100'— (+1'00) i Bons, 100'— (+1'00), Gas Lebon, 92'75 (—0'75), Asland, 1927, 94'00 (+1'00), Indústries Aragoneses, 75'00 (+4'00), Foment d'Obres, 1925, 91'00 (+1'00).

Les accions no varien gaire, es pot anotar les Catalana Gas, 153'50 (—1'00), Cros, 148'00 (—1'00) i Ford, 180'co (—6'00).

La lliura queda a 41'10 (—0'10). El dòlar no varia, 11'86.

MERCAT LLIURE DE VALORS

Nord 56'00, 55'20, 55'40; Alacant 37'30, 37'00; Colonial 52'50; Rif 64'25, 65'00. 64'50; Aigues 154'00; Explosius 112'50, 111'50; Plates 22'75.

Nord 55'00, 54'75, 55'45., 54'90; Alacant 37'00; Colonial 52'25, 52'75, 52'00; Rif 64'25, 64'75, 63'50, 64'00; Tramvies 45'00; Aigues 153'25, 152'50, 153'00; Explosius 110'50, 111'25, 109'50; Petrolets 5'30, 5'25; Montserrat 25'00.

DIVISES ESTRANGERES

Lliures, 41'70; Francs suissos, 231'30; Dòlars, 11'86; Marcs, 281, màximum: 278, mínimum; Belgues, 165'10; Francs francesos, 46'60; Lires, 59'70.

BORSA OFICIAL

Nord 55'30. 55'00; Alacant 37'30, 36'70; Colonial 52'00; Chade 444, paritat; Chade D. 87'00, paritat; Chade E. 82'40, paritat; Aigües 153'50; Filipines 287, darrera paritat; Explosius 111'00, 109'00; Rif 64'25, 64'00; Petrolets 5'20, 5'25, 5'30.

OBLIGACIONS

Deutes de l'Estat

Interior 4 % A	65'25
" " B	65'25
" " C	65'50
" " D	65'50
" " E	65'25*
" " F	65'00
" " G H	66'00*
Exterior 4 % A	76'75
" " B	76'00
" " C	75'50
" " D	75'50
" " E	74'25
" " F	74'00*
" " G H	77'00
Amortitz. 5 % 1920 A	88'00*
" " B	88'00*
" " C	88'00
" " D	88'00
" " E	88'00
" " F	82'00*
Amortitz. 5 % 1917 A	82'00
" " B	82'00
" " C	82'00
" " D	82'75*
" " E	82'50*
" " F	86'50*
Amortitz. 5 % 1927 A	77'75
" " B	77'40
" " C	77'25
" " D	77'50
" " E	77'75*
" " F	77'75*
(amb impostos)	
Amortitz. 5 % 1927 A	92'65
" " B	90'25
" " C	90'25
" " D	90'25
" " E	90'00
" " F	0'15
Amortitz. 5 % 1920 A	92'00
" " B	89'50
" " C	89'75
(sense impostos)	
Amortitz. 5 % 1926 A	68'00
" " B	65'50
" " C	65'50
Amortitz. 4 % 1928 A	76'50
Bons a Tresoreria A	180'00
Deute Ferroviari 5 %	86'75
" " 4 1/2 %	74'50*

Diverses

Port Barcelona 1905	97'00*
Melilla	103'50*
Sevilla	92'00*
Cadis	97 00*
Marroc 5 %	83 50*
Banc Hipotecari 5 %	89'25*
" 6 %	103'00
Caixa d'Emissions	78'00
" Crèdit Local 6 %	86'25
" " 5 1/2 %	76'00*
" " interprov.	74'25
" " 6 %	87'75
Cèdules Argentines	2'97
Bons Exposició Internac.	87'25

Ajuntaments i Diputacions

Badalona	85'00*
Ajunt. Barcelona 1903	58'00
" " 1906 B.	62'75
" " 1906 C.	60'50
" " 1907 D.	55'00*
" " 1912 B.	59'00*
" " 1912 E.	55'00*
" " 1910 D.	49'00*
" " 1912 F.	55'00*
" " 1913 B.	61'00
Ampliació B	61'00*
" 1921 B	74'25
" 1925 Balmes	72'50
" 1926 Port Franc	72'25
" 1922 6 % Exposic.	95'25
" 1928 5 % Exposic.	63'00
Eixampla 1907	64'00*
" 1927	72'50
" 1913	74'00
Bons Reforma	64'00
Ajunt. València 6 %	73'75
" Sevilla Exposició	85'00*
" Málaga	85'50
Diputacions velles	70'00*
Mancomunitat 1920	59'00*
C. Crèdit Comunal	60'00*
Diputació Barcelona 6 %	84'00

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª hipoteca 3 %	59'25
" 2.ª " "	54'75
" 3.ª " "	51'50*
" 4.ª sèrie	51'25*
" 5.ª hipoteca 3 %	51'00*
Pamplona	53'50
Prioritat	59'00*
Lleida a Reus	60'00*
Astúries 1.ª	51'75*
" 2.ª	51'50*
" 3.ª	52'00*
Segòvia 3 %	49'00*
Almansa 4 %	64'75
" Adherits	53'50
Sant Joan 3 %	62'50
Alsàsua 4 1/2 %	72'00
Osca 4 %	67'00
Nord 6 %	91'75
Valencianes 5 1/2 %	90'00*
Alacant 1.ª 3 %	50'50
" 2.ª 3 %	74'50
" 3.ª 3 %	72'00
M. S. A. A 5 %	71'50
" B 1' %	63'00
" C 4 %	66'00
" D 4 %	63'00
" E 4 1/2 %	65'00
" F 5 %	70'00
" G 6 %	81'50*
" H 5 1/2 %	73'00
" I 6 %	81'25*
" J 5 %	68'00*
Francès 2 1/4 %	60'00*
" 2 1/4 %	41'50
Directes 2 1/4 %	45'00*
Badajoz 3 %	75'00
Orense primitiva	33'00*
" prioritat 3 %	48'00*
Andalusa 1.ª fix 3 %	20'00
" 1.ª variable	11'00
" 2.ª fix 3 %	19'25*
" 2.ª variable	19'00*
" 1907	19'00
" Bobadilla 4 1/2	21'50*
" 6 %	28'00*
Groc fix	17'00*
" variable	6'00*
Gris fix	10'00*
" variable	6'00*
Secundària 4 %	39'50*
Manresa - Berga 5 %	29'50*
Sarrià a Barcelona 6 %	73'00*
F. C. Catalunya 5 %	44'00*
" " 6 %	56'25*
" Catalans vells	
" " nous	
Tànger a Fez 6 %	93'50
Cremallera 6 %	45'00*
Gran Metro 6 % 1922	70'00*
Transversal 6 %	29'50*
C.ª de Tramvies 4 %	53'00*
" " 5 %	67'50*
Tramvies B. E. G. 4 %	87'00*
" " 5 %	76'00*
" St. Andreu 4 %	98'00*
" Barcelona 6 %	85'50
" Sevilla 6 %	93'00*
" Granada 6 %	85'00*

Aigües, Gas i Electricitat

Aigües Huelva	47'00*
" Valencia	96'00*
" Barcelona 5 %	91'00*
" " 6 %	99'50
Barcelonesa E 4 %	87'00*
" " B 5 %	85'00
" " 6 %	96'50*
Cata. Gas E. 4 1/2	82'50
" " D 6 %	100'50*
" " Bons 6 %	96'75
Chade 6 %	104'25
" Bons 6 %	115'00*
Energ. Elèct. Cat 5 %	82'50*
" " 6 %	93'00*
" Bons 6 %	99'00
Forces Motrius 6 %	77'50
" Bons 7 %	90'00*
Coop. Fluid Elèct. 6 %	49'75
Gas Lebon 6 %	92'75
Unió Elèct. Cat. 6 %	93'00
Elèct. Cinca 6 %	94'00*
Sevillana Elect. 7 %	91'50*
Gral. Regs 6 %	86 50*
Regs Llevant 6 %	101'50*
" Bons	95'00*

Indústries diverses

Fòrt Andalusa 5 %	100'00*
Asland 5 %	83'00*
" 6 %	90'00*
" 7 %	94'50*
" lip. 6 %	94'00
Colònia Güell 6 %	92'00*
Cons. i Pavim. 6 %	60'00*
Cros 6 %	102'00
Elèct. M. Ebro 6 %	75'50*
E. Ind. Aragó 6 %	75'00
Carbus Metal 6 %	95'00*
Mines Rif 6 %	99'25*
Colorants Exp. 6 %	109'50*
Foment Obres 4 1/2 %	97'75*
" " 5 %	74'00*
" " 6 %	91'00
Sucrera Espanyola 6 %	100'25*
Hullera Espanyola 6 %	89'50*
Maquinista T. M. 6 %	90'00
Potassa Sória 7 %	100'00
National Pirelli 6 %	97'00*
Teneria Moderna 7 %	70'00*
Unió Cotonera 6 %	51'00*
" Salinera 6 %	98'00*
" Vidriera 6 %	79'00*

Navilers i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	91'00*
Transatlàntica 6 %	78'00*
" 6 %	80'75*
" 5 1/2 %	79'00
Especial 6 %	91'00
Transatl. Esp.ª 5 %	73'00
Naval Llevant 6 %	60'00*

ACCIONS

Banc d'Espanya	380'00*
Banc de Catalunya	6'00*
Canal Ebre	45'00*
Petrolis	100'00*
Petrolets	5'20
Catalana Gas D	79'00*
" E	90'00*
" F pref. 6 %	92'25
C.ª Transatlàntica O.	60'00*
" Transmediterrània	130'00*
Espanya Industrial	150'00*
Hispano - Suisse	161'00*
Ford	180'00
Hulleres	72'50*
Indústries Agrícoles	265'00
Telefònica ordinària	105'00*
" pref. 7 %	98'85
Funicular Montjuic ord.	22'00*
Grans Pendents M.-Núria	17'00*
Tramvies Barcelona ord.	78'50*
" " 7 %	72'00*
" " 6 %	73'50*
Cros	148'00

Borses estrangeres

	Anuncis	Parts
Londres		88'25
Nova York	31695	25497
Holanda	8613	1023
França	5803	
Bèrcia	2155	334
Itàlia	6081	12815
Alemanya	1467	
Suïssa	1777	496
Espanya	4106	21137
Dinamarca	151830	
Suècia	1790	180
Noruega	1838	492
Lisboa	9750	
Praga	12700	
Austria	2850	
Argentina	3063	
Rio Janeiro	495	
Montevideo	3100	
Xile	2820	

MERCAT DE LLOTJA

Regularment animat el mercat d'ahir, i les transaccions, de poca importància.

BLATS. — Les escasses ofertes avui existents hom veu que ho són a preus molt més enlairats que aquests dies: ho prova que les operacions practicades ho foren així: Peñafiel, a 50 15: Villaquiran blanc, a 50: Villaquiran empedrat, a 49 15; Sahagun, a 49 15; Càceres, a 49, i Arroyo, a 49.

MORESC. — No ha canviat gaire, i tal com hem vingut expressant, sembla haver-hi una millor disposició vendedora. Així que vinguin carregaments, es veurà més clar tot això que n'havem dit. De moment tenim ja entrat un segon vaixell amb unes 3.900 tones més, tal com apuntem al lloc de les arribades.

ORDIS I CIVADES. — Continuen amb la mateixa fermesa. Els ordis es paguen ja a 46 ptes. Barcelona i no hi ha qui vengui. En les civades es va fent quelcom a 35 15, línia Càceres, i a 36, línia Badajoz.

GARROFES. — Tal com indicàvem en la nostra darrera impressió, han sofert una mica d'augment en el preu, i sembla que per ara no davallaran, al contrari, més aviat podrien reformar-se un xic.

Dels altres gèneres en parlarem així que s'ho valgui.

CEREALS

Aragó . Navarra	51 a 53
Castella superior	50 a 50 1/2
Castella corrent	49 a 49 1/2
Castella empedrats	49 a 49 1/2
Manxa	
Extrem. corrent	a 49
Extremadura crucher.	
Penedès i comarca	
Urgell	52 a 53

(Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata nou, disponible	37 a 37 1/4
Moresc Plata nou a rebre	
Ordi Extrem.ª i Manxa	
Ordi Urgell comarca	46 1/2 a 47
Civada Extremadura	42 1/2 a 43
Civada roja	42 a 42 1/2
Escaiola país s. c.	78 a 85
Escaiola estranger	

ARROS

Bomba Calasparra	129 a 135
Bomba	110 a 115
Selecte	84 a 85
Matiset	56 a 57
Bonlloch O	52 a 54
Trencat	47 a 48
Farina d'arròs	48 a 49

LLEGUMS

Faves estrang. s. p.	38 a 40
Faves Extrem. o And.	
Faves mongetes	
Faves Llobregat	
Favons Extr. o And.	59 a 60
Favons estrangers	56 a 58
Veces estranger	35 a 36
Veces Andalusia s. c.	36 a 38
Erps país	
Erps estrangers	44 1/2 a 45
Pedrerol	41 a 42
Titus	
Guixes	51 a 52

MONGETES

Astúries s. c.	85 a 90
Gallegues	75 a 80
Castella tipus Barco	124 a 1..
Castella corrent	114 a 115
València	93 a 95
Urgell i comarca	90 a 95
Mallorca	88 a 89
Frat	95 a 100
Llentiles s. proced.	80 a 112

CIGRONS

Bàsic	180 a 200
Blancs ar. alt. 44/46	143 a 145
Blanca ar. alt. 48/50	128 a 130
Blanca ar. alt. 52/54	127 a 127
Blanca ar. alt. 58/60	100 a 102
Blanca ar. alt. de 60/65	92 a 95
Pelons	85 a 100
Mexicans o tamany	140 a 200

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	95 a 105
Extra local	70 a 71
Corrent local	68 a 66
Extra blanca Castella	70 a 71
Blanca corl. Castella	64 a 66
Baixa	

(Preus en pessetes, sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 3	29 a 30
Número 4	28 a 29
Segones	25 1/2 a 26
Terceres	24 a 24 1/2
Quartes	23 a 23 1/2

(Preus en pessetes sac de 90 quilos, damunt carro Barcelona)

Menut (prima)	22 1/2 a 23
Segona	22 a 22 1/2
Negre	15 1/2 a 16

(Preus en rals la quartera de 70 litres)

ALTRES GENERES

GARROFES

Negra Vinaroç	a 48
Negre Castelló	a 48
Negra Matafera vella	46 a 46
Negre Matafera nova	44 a 44
Hola	
Eivissa nova	a 40
Mallorca nova	a 46

(Preus en rals els 42 quilos, vells, damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa pats	29 a 30
Torta de coco	39 a 40
Farina de llinosa	36 a 37

(Preus en pessetes els 100 quilos, a sac, damunt carro Barcelona)

Alfals primera	19 a 20
Alfals segona	9 a 9
Palla d'Urgell	8 1/2 a 9
Palla furta	4 a 4 1/2
Fulls d'olivera	

(Preus en pessetes els 40 quilos damunt carro Barcelona.)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordi Aragó i Navarra	
Erps	
Ordi Urgell i comarca	
Civada Manxa	
Civada Extremadura	35 1/2 a 36
Titus i vulles	
Moca Màlaga s. c.	

(Preus en pessetes els 100 quilos, damunt vagó origen.)

ARRIBADES

Per M. S. A. - Vagons: 13 blat, 9 farina, 1 civada, 9 ordi.

Pel Nord. - Vagons: 20 blat, 4 farina i 5 ordi.

Pel Mòlli. - Vaixell "Cabo San Agustin", amb unes 3.000 tones de moresc Plata.

La Medicina

SESSIÓ CIENTIFICA DE LA SOCIETAT MÈDICO-FARMACÈUTICA DELS SANTS COSME I DAMIÀ

En la sessió darrerament celebrada per la Societat Mèdico-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià el doctor Soler Julià va estudiar el tractament del càncer uteri i exposà el fruit de la seva experiència clínica de vint-i-cinc anys. Demostrà les diferències de tractament segons la localització de la malaltia i la necessitat d'un correcte i precoç diagnòstic per a aconseguir millor èxit en el tractament, del qual molt sovint pot deduir-se el guariment de tan maligna dolença. Intervingueren en la discussió els doctors Proubasta i Conill, que aportaren les seves ensenyances personals i confirmaren la possibilitat dels èxits favorables anunciats pel conferenciant.

En la sessió que aquesta Societat celebrarà avui, dijous, a les set del vespre, al seu estatge social, el doctor N'Agustí Pérez-Bufill tractarà de "Cas clínic de guariment de la miòpia per l'operació de Fukala" i "Les hemorràgies recidivants del vitri".

La sardana

Havent estat aprovats per aquest Govern Civil els Estatuts pels quals haurà de regir-se la novella entitat "Agrupació de Compositors de Sardanes de la Provincia de Barcelona", la Comissió organitzadora convoca a tots els companys adherits i altres compositors de sardanes en general que no hagin rebut encara la convocatòria a l'Assemblea de constitució definitiva de l'entitat, que tindrà lloc dilluns vinent, dia 25 del corrent, a les deu de la nit, a l'estatge de l'Agrupació Sardanista de Barcelona, Marquès del Duero, 101 (davant Camp Sagrat).

Als companys de fora que encara no hagin tramès llur adhesió, se'ls recorda la conveniència de fer-ho tot seguit en el cas que es vegin en la impossibilitat d'assistir a l'esmentada Assemblea.

CONVOCATORIA

L'Agrupació Sardanista de Barcelona convoca tots els seus associats a la reunió general ordinària que tindrà lloc a les deu d'aquest vespre a l'estatge social. Parallel, número 101. Per esser de molt d'interès l'assumpte a tractar, prega l'assistència a llurs associats.

BALLADA

Al Palau de les Arts Decoratives de Montjuic, on hi ha installada l'Exposició de les obres del concurs "Montserrat vist pels pintors catalans", se celebrarà el vinent diumenge una audició extraordinària de sardanes.

Al mateix temps es recorda al públic que s'adjudicarà una pintura a un dels visitants d'aquesta setmana i de diumenge vinent, per a la qual finalitat van numerades les entrades. El sorteig serà al mateix dia 24 a la tarda.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES

Exposició i Subhasta d'Art
Del 18 al 22

GALERIES LAIETANES

CORTS CATALANES, 613

T. BOIX - Pintura
J. BORRELL - Pintura
LL. FONT - Fotografies
LOPEZ MORELLO - Pintura
R. MAS MAS - "
R. MARIN - Ceràmica

Fins al 22 actual
vidres de Murano
Demà inauguració d'aquarelles de Josep Civil

Exposició de pintura moderna

SALA BARCINO

V. GARCIA SIMON
RAMBLA CATALUNYA, 29

MARTI GARCES - Pintura

LA PINACOTECA

PASSEIG DE GRACIA, 94

Exposició de pintura de Martí Alzina i altres mestres catalans
Fins al 29 de l'actual

SALA BUSQUETS

PASSEIG DE GRACIA, 86

Mobles i objectes d'art, làmpares
JOSEP CIVIL - Aquarelles

SYRA

DIPUTACIO, 262

Galeries d'Art
SOLEDAT MARTINEZ - Pintura
CAMPS RIBERA - Pintura
Del 16 al 31

SALA BADRINAS

Mobles moderns
Diagonal, 460
Dibuixos gouaches de Gran Sala
Del 9 al 23 de gener

Preguem als nostres comunicants que ens trametin redactades en català les notes que desitgin veure publicades en el nostre periòdic

Banca Rosés

Successora de ROSES I C.ª -- Casa fundada en 1863

VIA LAIETANA, 69 - TELEFON 13100

Negociem els cupons venciment primer de febrer i els del Deute Amortitzable venciment 15 de febrer

REVISEM CUROSAMENT LES AMORTITZACIONS

GIRS -- CANVIS -- BORSA -- COMPTES CORRENTS AMB INTERES, A LA VISTA I A TERMINI

DIPOSIT DE VALORS EN CUSTODIA

CAMBRA CUIRASSADA

amb compartiments de lloguer des de 22 ptes. anuals

ELS ESPORTS

Futbol

EL F. C. CATALUNYA EN PERILL

L'estat precari en què es troba l'economia del club de futbol "Catalunya" obliga els seus components a prendre mesures d'extrema gravetat que molt bé es poden traduir en la desaparició del cercle.

Si hem de dir veritat, no ens sorprèn aquest estat de coses. Al capdavall el Catalunya és víctima de l'evolució que ha sofert el futbol d'uns anys ençà a casa nostra. Aquest caràcter més aviat semblant a empreses que no pas a cercles esportius que han adoptat els clubs, és el que fatalment ha d'anar eliminant, no solament el Catalunya, sinó bon nombre d'altres clubs que han de lluitar amb tota mena de dificultats per tal de fer el paper que què estan inscrits.

Avui, mantenir un club de futbol és un luxe que no està a l'abast de tothom. Causes d'aquesta situació? Seria massa llarg detallar-les per nombrosos i per complexos. Però és un fet que avui el futbol no compta amb aquells nuclis d'adeptes que durant la Dictadura en seguien les vicissituds amb passió. D'aquell bloc enorme se n'han desprès fragments considerables. Els uns han trobat en l'actualitat política aquell alicient de curiositat politicatat que aleshores podien anar a cercar al futbol que els oferia un aspecte de brega lícita, qe no era ben bé la que volien, però servia per a satisfer llur interès.

Aquests aficionats artificials han des-paregut dels rengles esportius tan bon punt han tingut l'alicient. Perg Però, ¿no és un fet també que els casa per a mantenir fidels i l'esport molt dels seus adeptes?

Així veiem com els cercles altra temps poderosos passen considerables dificultats d'ordre econòmic, altres fan la viu-viu i passen com poden tot mercadejant amb els jugadors o amb el que sigui per tal de poder cobrir els sèficits que els veuen a sobre i atendre els compromisos més immediats.

En fi, al Catalunya li ha passat el mateix que una casa comercial en temps de dificultats i crisi general. Era un club jove, per bé que portava la tradició de dos d'itres, l'Espanya i l'Europa, i ara trontolia davant del temporal.

Dissabte vinent, però, ha d'haver-hi una reunió que ha de decidir en definitiva la sort d'aquest cercles molest i ple d'entusiasme que a més d'ésser objecte de la simpatia general és el mantenidor de la glòria d'aquelles que el precediren. No sabem el que resultarà de la reunió que ha de tenir lloc. Les dificultats són evidents i els compromisos immediats. Voldríem, però, que hom trobarà una fórmula d'arranyament i el Catalunya sobreviurà a les dificultats. Així ho desitgem pel bon nombre del nostre esport, del qual "Catalunya" és un dels cercles més representatius.

Així ens fa parlar el cor; però molt ens temem que el "Catalunya" sucumbi i que no trigarà gaire a fer el mateix camí, clubs que un dia foren molt superiors, però que avui paguen les conseqüències de la seva política irreflexiva i maltes vegades d'un antiesportivisme absolut que es dissimulava sota afanys d'exhibicionismes personals.

EL DARRER PARTIT DE CAMPIONAT SE CELEBRARA EL 10 DE FEBRER

El partit Barcelona - Espanyol que com se sap, s'hagué de suspendre el dia dels Reis, a causa d'haver de jugar l'Espanyol a Vitòria, sembla que ha recaigut entre els dos Clubs un acord definitiu, i se celebrarà el dia 10 del mes de febrer.

ZABALO INDISCIPLINAT

El jugador Zabalo s'ha indisciplinat; no va acudir a l'estació a l'hora de sortida del tren en el qual els jugadors blau-grana es desplaçaven a València i, com és natural, no va poder actuar contra el titular valencià.

Aquesta actitud de Zabalo es deu, segons es diu, a l'haver sol·licitat un assument amb motiu d'haver-se'l fet internacional i no se li ha tingut en compte.

Hom sap que el Barcelona adoptarà mesures enèrgiques contra aquests actes d'indisciplina sempre perjudicials a un equip.

Constanti Martí; 11, Josep Asensio; 12, Miquel Asensio.

II CAMPIONAT DE CATALUNYA ENTRE SORDS-MUTS

Per al dia 31 del que som, amb motiu de la festa patronal dels sords-muts, el Centre Esportiu Silenciós organitza el II Campionat de Catalunya en un trajecte de 30 quilòmetres. Hi poden prendre part tots els corredors, que acreditin ésser neòfits i principiants.

Aquest any la dita original prova promet ésser molt concorreguda de participants. Al mateix temps de disputar-se el II Campionat entre sords-muts, també es disputaran valuosos premis que diverses cases de comerç desinteressadament han ofert que podran ésser guanyats tant pels corredors sords com pels oients.

Per a inscripcions i més detalls, carrer d'Urgell, 1, Bar Amigó, tots els dies, de set a vuit del vespre.

MOTORISME

XVII PROVA PER EQUIPS ORGANITZADA PEL MOTO CLUB DE CATALUNYA

(31 de gener de 1932)

En la secretaria del Moto Club de Catalunya ha començat la petició de reserva de colors distintius per participar en la prova pels diferents equips que estan en formació.

El primer equip complet que ha formalitzat la inscripció és el següent:

Equip verd:

Emili Tintoré, motocicleta Dunelt, 250 c. c.

Alfons Orobitg, ídem Dunelt, 250 c. c.

F. G. V., ídem Dunelt, 250 c. c.

Oscar Stahel, autocicle Austin, 750 c. c.

Els concursants que s'inscriguin en aquesta prova, hauran d'efectuar el recorregut als següents promedis:

De Barcelona a La Gleva: 50 quilòmetres per hora.

De La Gleva a Sant Boi de Llusanés, 35 idem.

De Sant Boi de Llusanés a Berga (c): 45 idem.

De Berga a Sant Llorenç dels Morunys: 40 idem.

De Sant Llorenç dels Morunys a Berga: 40 idem.

De Berga a Barcelona: 50 idem.

Després de Barcelona i Vic (matí) i després de Berga, Manresa, Esparraguera i Martorell (tarda) no es posaran controls secrets fins passats cinc quilòmetres.

La classificació dels equips es farà en la forma següent:

Serà guanyador del primer premi l'equip complet que faci el trajecte amb més exactitud en els promedis que s'assenyalen, comptant-se l'aproximació tant per excés com per defecte, i en el ben entès que per als efectes de la classificació es prendrà la diferència del temps del darrer concursant de l'equip al seu pas pels controls, sumant-se a aquesta diferència la que hi hagi entre primer i el darrer del mateix equip.

Si la diferència entre el primer i el darrer del mateix equip no excedeix de 20 segons, no serà sumada al temps de pas del darrer concursant.

Aquesta base de càlcul s'aplicarà tant als controls fixos com als controls secrets que s'estableixin.

ASSEMBLEA GENERAL ORDINARIA DEL MOTO CLUB DE CATALUNYA

Per a demà, divendres, dia 22 de l'actual, té convocada el Moto Club de Catalunya l'assemblea general ordinària anual a un quart d'onze de la nit de primera convocatòria i a dos quarts d'onze de segona. En l'ordre del dia són compresos els assumptes següents:

Lectura de la Memòria de l'exercici de 1931.

Compte de l'estat financier del Club.

Discussió de les proposicions que s'hagin presentat.

Renovació de les parts de Junta directiva i consultiva que assenyalen els Estatuts.

ATLETISME

III CAMPIONAT DE CATALUNYA DE MARXA MATARO-BARCELONA

Després de l'encertada i brillant organització que portà a cap el Casal Barcelonista, amb motiu de la marxa atlética Masnou-Barcelona i vist el fort interès que desvetllà entre els practicants d'aquesta especialitat, encara que la favorable acollida que trobaren en tot moment els organitzadors, han començat ja els treballs — per part dels actius elements d'aquesta entitat — d'organització per a celebrar el vinent dia 7 de febrer, el campionat català de marxa (gran fons) en el recorregut Mataró-Barcelona.

Per tal de poder activar i procurar tots els detalls han estat presentació ja a la Federació Catalana d'Atletisme el reglament pel qual haurà de regir-se aquesta magna prova i que s'espera seran aprovats tot seguit.

Els organitzadors tot just anunciat aquest propòsit han rebut ja diversos premis d'entusiastes esportius.

No dubtem, doncs, que tot fa preveure un altre èxit per aquesta novella entitat i que els nostres marxadors han de preparar-se per poder disputar amb forma bon digna aquest títol.

REPARTIMENT DE PREMIS

El Casal Barcelonista ha anunciat que per a dissabte, dia 23, a les deu del vespre, repartirà els premis als guanyadors de la marxa atlética Masnou-Barcelona, celebrada darrerament per aquest cercle.

Per tal de donar més lluiment a l'acte, els organitzadors celebraran un ball a honor dels marxadors participants.

BASE-BALL

CAMPIONA DE CATALUNYA SEGONA CATEGORIA

F. A. E. E. T., 4 — ESPANYOL, 22

El diumenge passat es va jugar al camp de la Granja el partit entre els clubs esmentats, en el qual l'Espanyol es va refer un xic del partit jugat el diumenge anterior.

Com es pot veure pel resultat, l'ofensiva anà a càrrec dels visitants, els quals des de bon començament van demostrar la seva vàlua beisbolística i sense necessitat de llançar-se a fons, van poder aconseguir l'escore de quatre carreres en contra per 22 a favor seu.

Els de la F. A. E. E. T., sorpresos per l'empenta del seu adversari, van fer un partit regular, sobresortint, però, el catxer i la primera base.

Les carreres foren marcades com segueix:

Per l'Espanyol, Lon II, 3; Rimbau I, 3; Paredes, 3; Vila, 3; Marquès, 2; Rimbau II, 3; Lon I, 2; Cortès, 1; Hernández, 1.

Per la F. A. E. E. T., Doz, 2; Tarragó, 1, i Aldea, 1.

TENNIS

SOCIETAT ESPORTIVA POMPEIA

Com anunciàrem es jugaren, diumenge passat, les finals del XIX concurs social d'aquesta societat.

La prova de campionat de dames la guanyà la senyoreta Yolandz Chailly, que ja des del primer moment era l'única candidata al primer lloc, i vencé en la final, fàcilment, la senyoreta C. Ribalta.

Jaume Durall i A. Boter jugaren un excellent partit, en el qual els dos feren una exhibició de bon joc; guanyà Durall, que està actualment en excellent forma, amb quatre sets.

En la prova doble, Maier - Suquer guanyaren els germans A. i J. Durall; aquests jugaren admirablement, però hagueren de sucumbir davant la formidable actuació de Maier, ben secundat per Suquer.

Se celebrà despres la repartició de premis; resultà molt animada la festa donada en honor dels campions.

Resultats dels partits:

Senyoreta Y. Chailly vencé la senyoreta C. Ribalta per 6-0 i 6-0.

J. Durall vencé A. Boter per 6-4, 6-8, 6-1 i 6-4.

Maier-Suquer vencieren A. i J. Durall per 6-4, 6-3, 3-6, 5-7 i 6-3.

Noblom vencé Salines per w. o.

Gómez vencé Noblom per 6-3, 4-6 i 6-0.

Domènech vencé Perramon per 6-4, 2-6 i 7-5.

AUTOMOBILISME

REVISTA "AUTOMOVIL COMERCIO"

Hem rebut el número 138 de la important revista comercial i tècnica d'automobilisme i aviació "Automóvil Comercio", la qual, ultra altres interessants treballs, publica: Per a ler corbes i boires. — L'automòbil de forma elíptica. — Motors Diesel lleugers de marxa ràpida. — Fusta en lloc de benzina. — A tots els països hom redueix les existències de vehicles nous. — Vint-i-quatre causes d'escalfament del motor. — Nou avió gegant antivi. — El nou ministre d'Hisenda. — Canvi de pernos de bicles. — Conservació d'acumuladors. — Recobriment modern de carreteres d'hormigó. — Conservació de les cadenes de distribució. — Notes de tot arreu. — Miscel·lània general d'automobilisme i aviació, etc., etc.

BOXA

BOXA AMATEUR

Avui, Solà-Jordà (campió de Catalunya i d'Espanya), en la vetllada dels campions organitzada per la Federació Catalana de Boxa

Avui, dijous, al Nou Món, tindrà efecte la vetllada amateur que organitza la Federació per solemnitzar amb un acte esportiu apropiat el repartiment dels premis i trofeus als campions de Catalunya d'enguany i als participants en els darrers campionats.

El programa de la vetllada, integrat per set combats, en sis dels quals veurem a un campió lluitar pel seu prestigi davant d'un dels més destacats homes de llur divisió, ha despertat gran interès entre els aficionats, que tots s'han fixat que el combat que serveix de base al programa és l'esperada revenja entre el campió de Catalunya i d'Espanya del pes mig-fort, Jordà, de Terrassa, i Solà, l'home el nom del qual surt sempre que de la participació d'Espanya a les Olimpíades es parla.

Solà, que després d'haver tornat d'Amèrica, on va prendre part en diversos campionats amateurs, en els quals es va classificar en els primers llocs, s'ha col·locat entre els primers, malgrat no detentar cap títol per no haver pres part en els darrers campionats, demà, davant de Jordà, tindrà l'ocasió per ell tan desitjada de demostrar als aficionats que és justificat tot el que d'ell esperen els aficionats.

El programa de la vetllada es disputarà sota el següent ordre:

Primer, pesos galls, Miguell, del Diana contra Larrosa, del Barcelona.

Segon, pesos plomes, Esteve, del Box (campió de Catalunya) contra Navarro, del Barcelona.

Tercer, pesos lleugers, Roque, del Barceloneta (campió de Catalunya) contra Comes, del Barcelona.

Quart, pesos welters, Martínez, del Diana (campió de Catalunya) contra Prats, del Barcelona.

Cinquè, pesos mosques, Lozano, del Barceloneta (campió de Catalunya i d'Espenya) contra Subies, de l'Aragó.

Sisè, pesos galls, Jiménez, del Catalunya (campió de Catalunya i d'Espanya) contra Llorca, del Firpo.

Setè, pesos mig-forts, Jordà, del Terrassa (campió de Catalunya i d'Espanya) contra Solà, del Barcelona.

Tots els combats seran disputats a la distància olímpica i jutjats per àrbitres amateurs de la Federació Catalana de Boxa.

EL CAMPIONAT D'EUROPA GIRONES-NOACK

Sens dubte, la nostra organització pugilística Barcelona Ring, ha obtingut un èxit que els aficionats al noble art sabran premiar, ja que mentre s'assegurava que aquest campionat es faria a Berlín, continuava les seves gestions i arribà a dominar als organitzadors alemanys, assolint així, pugui el nostre públic veure en reentree el gran campió Josep Gironès, posant en joc el seu títol.

L'organització fa constar al públic que no solament ha costa dels seus sacrificis l'acord d'aquest campionat sinó que també de Gironès que deportivament ha sabut per la seva part sacrificar-se amb una quantitat inferior a l'oferta a Alemanya, corresponent així al públic i organitzadors.

Pesi a la seva gran importància aquest debat, degut a l'època de l'any que no permet fer-se a l'aire lliure, s'efectuarà a l'Olympia.

L'agricultura

UNIO DE SINDICATS AGRICOLES DE CATALUNYA

La U. S. A. advertreix a tots els agricultors que, en virtut de la disposició del ministeri del Treball publicada a la "Gaceta de Madrid" del dia 16 dels corrents, queda prorrogat fins al dia 17 de març vinent el termini per la vigència del decret-reglament d'aplicació a l'agricultura de la llei d'accidents del treball, ajornament que la U. S. A. sol·licità del Ministeri per no haver-se aprovat encara els Estatuts presentats per diverses Mutualitats.

INFORMACIO DE CATALUNYA

SABADELL

DOS CONCURSOS

Són dignes d'esment alguns dels actes que en commemoració del 25 aniversari de la seva fundació ha organitzat el Centre de Dependents de la ciutat de Sabadell. Entitat catalana i cultural per excel·lència, els seus 25 anys de vida li donen avui una personal tradició i una solvència històrica dintre aquella ciutat en la qual tant de bé ha fet en l'ordre professional i en la divulgació dels coneixements mercantils.

D'aquestes activitats portades a terme amb una constància exemplar i sense defallments, imposades per un elevat mirament de classe en el seu més estricte sentit tècnic, n'han quedat com a indestructibles obres les seves escoles i la seva biblioteca especialitzada, la qual constitueix un element de consulta únic en aquella ciutat.

Era just, doncs, que el Centre de Dependents de Sabadell volgués commemorar dignament els seus primers 25 anys d'existència, i àdhuc que sense una rígida solemnitat voltés els actes a celebrar de la importància que realment es mereixen. D'aquests actes, malgrat el seu aspecte local, cal esmentar l'exposició de material modern per a oficines, els concursos locals d'aprenents mercantils, d'auxiliars comptables i de venedors; les conferències a càrrec d'En Rafel Gal de Montellà, amb el tema "Concentració d'indústries", i la d'En Ferran Boter Maurí, amb el tema "Elements per a estudiar el rendiment d'una empresa".

S'han organitzat, després, dos concursos generals d'una importància cabdalíssima en els nostres dies. Són aquests:

Concurs d'Estudis sobre Escoles locals de Comerç, amb els següents premis: 750 pessetes de la Generalitat de Catalunya; 500 pessetes de l'Ajuntament de Sabadell, i 250 pessetes del Centre de Dependents.

Formen el Jurat: Pere Corcmines, president; Pere Gual Villalbí, Manuel Ainaud, Jaume Carner, Rafel Gay de Montellà, vocals; S. Sarrà Serraminyals, secretari.

Concurs d'Estudis Socials de Catalunya, amb els següents premis: 750 pessetes de la Generalitat de Catalunya; 500 pessetes de l'Ajuntament de Sabadell, i 250 pessetes del Centre de Dependents.

Formen el Jurat: Amadeu Hurtado, president; Jaume Serra Hunter, Josep, M.ª Tallada, Manuel Raventós, Josep Xirau, vocals; Josep Olira, secretari.

L'admissió de treballs per a aquests dos concursos acabarà el 30 de juny vinent.

Aquests concursos, que tant poden orientar dintre la seva pecular matèria, són un encert, i és de desitjar que obtinguin l'èxit que es mereixen, amb la qual cosa l'entitat organitzadora veurà compensat el seu esforç i l'ajut material de què ha estat objecte per l'Ajuntament de la ciuat i de la Generalitat de Catalunya per uns estudis de tanta eficàcia per al nostre territori.

GRANOLLERS

Diversos

El diumenge passat assistirem a la festa de germanor organitzada per les entitats Foment de la Sardana i l'Orfeó Granollerí.

Davant d'un nombrós públic, l'Orfeó Granollerí ens delectà amb un escollit programa de cançons, entre les quals figuraven una sardana del nostre compatrici Benet Morató i un himne del mestre de l'Orfeó amb lletra del nostre company, fill també d'aquesta ciutat, Enric Margarit.

A continuació la cobla Llevantina, de Calella, executà algunes sardanes.

Ens plau de remarcar l'èxit assolit en aquesta festa i felicitem cordialment les dues entitats organitzadores, en la seguretat que es repetiran sovintment.

— Par al dimarts està convocada una reunió per tal de reorganitzar el partit Catalanista Republicà. Oportunament donarem compte de com ha quedat constituïda la Junta que ha de regir aquest Centre.

— Dissabte, dia 9, amb motiu de l'homenatge dedicat a l'ex-Ministre d'Economia senyor Nicolau d'Olwer, es traslladà a Barcelona una nodrida representació del nostre Ajuntament i altres admiradors d'aquest eminent polític.

— Segons ens han informat, són molts també els que pensen assistir a l'homenatge que ben aviat se celebrarà al digne Governador senyor Oriol Anguera de Sojo.

— Els nostres polítics fa uns quants dies que mouen molta fresa. Darrerament ens informen que han quedat constituïts un partit Lerrouxista i un altre d'adictes a Marcelli Domingo. Per referències que tenim dels dos equips polítics, quasi podem assegurar que no són altres que els elements torristes disgregats en radicals-socialistes. Tots, uns i altres, fan olor de cremat.

— Ens plau de donar una bona nova referent a l'Escola de música. Una vegada aprovat el nou pressupost, es donaran classes d'harmonia, les quals aniran a càrrec del nostre Director En Joan B. Lambert.

— Se'ns ha facilitat nota del material adquirit suara per al cos de bombers, que consisteix a un carro escala de 15 metres d'alçada, una carretilla per a portar les mangueres, una altra carretilla per a mangueres i escales, dues escales de cinc metres d'alçada, 510 metres mangueres, tres llanes i una bifurcació. No cal dir com ens en felicitem d'aquesta adquisició tan necessària per tal d'atendre el nostre servei d'incendis.

LLAVERIA

Aquesta vila es troba a 18 quilòmetres del poble de Tivissa, del Municipi del qual depèn, i es troba desproveïda dels serveis públics més essencials. Es troba sense carretera o un bon camí de carros. El servei de comunicacions cal fer-lo amb bestiar domèstic. El fet que es trobi en aquest lamentable abandonament és degut a què no s'acaba de decidir el traçat del camí veinal, des de Llaveria al Coll Roig, camí d'una distància de 8 quilòmetres i de fàcil construcció, segons digué l'enginyer d'Obres Públiques de la Generalitat que efectuà els estudis. L'escola tampoc no funciona per manca de professora, la qual, segons digué l'Ajuntament de Tivissa, havia de prendre possessió a primers d'any.

Els habitants de Llaveria veurien amb gust que l'Ajuntament del qual depen procurés gestionar la realització de les millores que soliciten, les quals no es pot negar que són de necessitat urgent.

TARRAGONA

Una desgràcia al tren. — Els Mestres Cantaires de Moràvia. — Lladregots

Dijous a la nit, en passar el correu de Barcelona a València prop de l'estació de Torredembarra, un estranger que viatjava junt amb dos companys seus sense bitllet, va caure des de damunt el vagó a la via i es produí ferides greus.

Les dites ferides li foren curades a Torredembarra de primera intenció i després seguí en tren fins a Tarragona per tal d'ingressar a l'hospital, però morí abans d'arribar al benèfic establiment.

El malaurat viatger es deia Gauss Krange, natural de Kiel.

— Divendres van passar el dia a Tarragona els Mestres Cantaires de Moràvia.

Al migdia van acudir a l'Ajuntament per tal de saludar la ciutat en la persona del seu batlle. Un d'ells, emprant correcte català, va fer la presentació dels seus companys i acte seguit van cantar unes peces.

A la tarda, van visitar el local de l'Orfeó Tarragoní. Aquesta massa choral els donà a conèixer algunes composicions catalanes, que els mestres escoltaren amb molt d'interès.

Van saludar l'Orfeó en català i en txec i, en mig de grans aplaudiments, van cantar dues cançons del seu repertori.

Van ésser acomiadats a peu dret pel nombrós públic que hi havia al local.

Al vespre, van donar al Teatre Tarragona el concert organitzat per la Filharmònica de Tarragona, havent assolit un èxit escatatlan

— Durant aquests darrers dies han estat diversos els domicilis i els establiments visitats pels lladregots.

Seria ja hora que hom donés una batuda amb tota regla per tal d'evitar que la gent malejant saquegi tan sovint els pisos i les botigues.

La festa de Sant Antoni :: Joan de Landa :: Club de billar :: Agitació ferroviària

Els pagesos van celebrar, com cada any, la festa de Sant Antoni Abat, patró deles cavalleries.

Els animals i els carros guarnits van desfilar el matí per la ciutat.

Al vespre se celebrà un ball organitzat per la Societat dels pagesos.

— Al Café Metropol està a punt de constituir-se un club de billar. Un d'aquests dies es reuniran els adscrits per tal de nomenar el Consell directiu de la nova entitat.

— Malgrat que el dia de l'agitació ferroviària era el diumenge de l'altra setmana, diumenge passat van celebrar-se dos mítings en competència.

L'un fou organitzat pels sindicalistes i l'altre pels socialistes, amb l'alicient d'un diputat a Corts, Amós Ruiz.

La concurrència no arribà a ésser nombrosa en cap dels dos actes.

VALLS

Conferència de Marcelli Domingo :- La política local :- Un becari :- Conflicte del treball

S'anuncia, per a diumenge vinent, una conferència a càrrec del ministre d'Agricultura, senyor Marcelli Domingo.

Fa un xic estrany que la propaganda sigui migrada. Tant és així, que l'òrgan esquerrà de la premsa local, en el seu darrer número, no parla d'aquest acte polític, un dels més importants celebrats a la nostra ciutat d'uns quants mesos ençà.

Hom creu, amb tot, que tindrà prou transcendència, àdhuc per arribar a influir dins la vida política local.

— Alguns elements que figuraren en la política de l'antic règim sembla que han rebut una lletra del senyor Anselm Guasch, en la qual els comunica l'adhesió seva i dels seus al programa del senyor Lerroux, i, a més, els recomana de treballar en la reorganització de l'ex-partit liberal i, des d'ara, radical.

Com a cap local s'assegura que serà designat el senyor Joan Cases. En canvi no manca qui creu que els seus antecedents seran un impediment.

— Convocada per la Junta Municipal, dijous passat, se celebrà reunió general extraordinària, al Centre d'Unió Republicana, per a tractar de l'actitud adoptada per tres regidors de la majoria en l'afer del pressupost municipal.

S'aprovà un vot de censura.

Sembla que, a conseqüència d'aquests incidents, un dels interessats ha presentat la renúncia de l'acta a la Junta Municipal.

— Joan Morell i Bonet, de Sarreal, i Joan Guasch i Pié, de la nostra ciutat, han pres part en el concurs per a provisió de deu beques per a cursar els estudis d'experts agrícoles, concedides per la Generalitat de Catalunya.

Una de les beques ha estat concedida al primer.

Ambdós joves són alumnes de l'Escola del Treball de Valls.

— Segons una comunicació de la Secció Provincial d'Estadística, llegida durant la darrera reunió consistorial, Valls té 11.202 habitants de dret i 11.210 de fet.

— Els obrers hortolans del Sindicat de Treballadors del Camp han rebut avís de llurs patrons per a cessar en el treball si no s'avenen a les condicions que regien abans del mes de juny passat.

Les autoritats intervenen en el conflicte.

— El Jutjat realitza activament les diligències originades per l'intent d'atracament i agressió a una noia comès pel detingut Joan Queral i Perrer, de 42 anys.

Es tracta d'un individu de pessims antecedents. Anys enrera ja fou detingut quan anava a cometre un robatori a l'església de Sant Joan, de la nostra ciutat.

— Han contret matrimoni N'Isidre Fàbregues i Vives i la senyoreta Rosa Pujol i Sagú. L'enhorabona.

ESPORTS DE NEU

BUTLLETI DE LA NEU A CATALUNYA

Amb aquest títol, la secció d'esports de muntanya acaba d'establir un servei d'informació meteorològica de la neu i del temps, en el qual constarà, ultra l'estació d'Ode La Molina, les de Núria (Santuari), Vall d'Aran (port de la Bonaigua) i Andorra (Poble de Soldeu), i àdhuc encara podran figurar-hi eventualment algun altre indret de Catalunya que vulgui comunicar periòdicament al Centre les seves informacions.

Les dades que el Centre farà públiques setmanalment seran rebudes el dijous a la tarda i comunicades seguidament a les estacions emissores de la Ràdio i repartides en uns butlletins impressos a aquelles entitats, comerços i particulars que així ho demanin a la Secretaria del Centre, d'acord amb les condicions establertes per la Secció d'E. de M.

Aquests butlletins de la neu podran, doncs, ésser radiats el dissabte al vespre i exposats en els llocs avinents el divendres al matí.

NAUTICA

UN CURSET DE PATRO DE YACHT

Palestra, junt amb el Club Mare Nostrum, participen als amants de les coses de la mar, que han organitzat un curset de patró de yacht, que començarà el dia 26 del mes que som.

Les lliçons seran donades els dimarts i divendres, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou, al local de Palestra (Corts Catalanes, 592).

La inscripció és limitada, i el preu és de dues pessetes per als socis de Palestra i Mare Nostrum i de cinc pessetes per als no socis.

AVIACIO

ESCOLA D'AVIACIO BARCELONA

Dos nous pilots acaben de sortir de la nostra Escola d'Aviació Barcelona: En Carles de Muntades, de Barcelona, i En Pere Fabrer, de Vilanova i Geltrú.

El primer, el dilluns, dia 18, i l'endemà, el segon. Tots dos tripularen avions del tipus Avro-Avian amb motor Cirrus de 85 cv. reglamentari en aquella escola.

Si un examen resultà excellent, l'altre potser fou millor. Les proves d'altura a 2.300 i 2.600 metres; les dels vuits i les d'aterratge, resultaren totes elles perfectament reeixides, com ja és de consuetud en l'Escola d'Aviació Barcelona.

Els comissaris oficials N'Antoni Guitian, N'Antoni Armangué i En Francesc Magret, felicitaren els nous pilots i feren constar, una vegada més la seva enhorabona als professors senyors Xuclà i Carreres, i a llur director, En Josep Canudes, per l'excellent preparació dels seus alumnes.

Mercès a la labor de l'Escola d'Aviació Barcelona, el nombre dels nostres pilots va augmentant ràpidament, i gràcies a les facilitats que aquesta Escola els proporciona, poden continuar volant i practicant-se, única manera que no es converteixin en valors perduts per la causa aeronàutica catalana.

CICLISME

LA SEGONA CARRERA AMATEUR DE LA U. V. E.

La Comissió esportiva, en reunió de dijous passat, acordà que la segona carrera d'amateurs de la sèrie iniciada el dia 10, se celebri diumenge vinent, dia 24.

Com sigui que la primera prova comprèn un quilometratge idèntic a l'anterior, tindrà el seu descabdellament al mateix itinerari, o sigui, des de la fita 5 de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera (Pedralbes) fins a la fita 26 de la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell (Costes de Garraf).

La inscripció per a aquesta carrera queda oberta fins al dia 22, a les set de la tarda. Hi podran participar corredors amateurs que es trobin en possessió de llicència expesa d'aquesta categoria, i tots aquells altres que reunint les condicions exigides per a ésser amateurs es presentin a obtenir-la fins al termini fixat per al tancament de la inscripció.

Aprovà també la classificació de la carrera del dia 10 i acordà que, ultra la puntuació acordada per als primers llocs de la classificació, s'atorgui un punt a tots els que prenguin la sortida.

Per a la primera carrera ha estat establerta la puntuació següent:

Antoni Obiols, set punts; Baudili Valls, sis; Joan López, cinc; Josep Gil, quatre; Miquel Ochoa, tres; Ferran Velilla, dos i a tots els altres classificats un.

Els corredors Estanislau González i Pasqual Calpe, l'entrenament dels quals fou comprovat en el curs de la carrera i per això eliminats de la classificació, no se'ls adjudica cap punt.

També prengué l'acord de no imposar a aquests corredors una major sanció, però fa present que, desitjosa la Unió Velocipedística Espanyola que el títol d'amateur sigui ostentat amb totes les garanties que el qualificatiu porta, tota maniobra deslleial que en el curs d'una carrera pugui comprovar-se a satisfacció per part de qualsevol corredor serà objecte perquè li sigui retirada immediatament la llicència d'amateur, i en el cas de sol·licitar llicència d'una altra categoria no els podrà ésser facilitada fins que sigui acordada la penalització a la qual prèviament hauran d'ésser sotmesos.

Per a aquesta carrera s'han rebut les inscripcions següents:

1, Conrat López; 2, Rossend Barrera; 3, Joan Cases; 4, Salvador Campruví; 5, Baudili Valls; 6, Raquel Conesa; 7, Enric Martí; 8, Josep Falguera; 9, Ramon Gili; 10, Constanti Martí; 11, Josep Asensio; 12, Miquel Asensio.

SANT FELIU DE GUIXOLS

Noticiari

Com ja avançarem la passada setmana, tramesa i signada pel senyor Paulí Margou i Oliveres, rebérem una llista dels ciutadans que foren invitats a contribuir a la subscripció "voluntària" oberta per l'Ajuntament a favor dels obrers afectats per l'atur forçós. Dels 157 invitats, 135 van contribuir-hi amb quantitats que oscillen d'una a quatrecentes pessetes. El total recaptat fou de 7.751 pessetes. No publiquem el nom dels donants, ni el dels que, per raons que no és de la competència de ningú esbrinar, s'abstingueren de contribuir a la llista. Com que la subscripció era "voluntària", no creiem que sigui cosa justa voler exposar uns noms a la vergonya pública.

Consti, però, que en la llista dels donants no figura cap dels consellers de l'Ajuntament guixolenc.

— El notable pessebrista En Josep Anglada i Costa, aquesta vegada amb la valuosa cooperació del pintor d'art En Jaume Perpinyà, ha construït, com ve fent anualment, el pesseble que s'exhibeix aquests dies al públic al Patronat d'Obrers de l'Ateneu Social, que dirigeix el reverend mossèn Sants Boada.

— El Servei Meteorològic de la Generalitat de Catalunya ha designat estació meteorològica agrícola la propietat d'En Martí Vilallonga, coneguda per "Can Pey". El servei, probablement, començarà a prestar-se aquest mateix gener.

— El Govern de la República ha concedit algunes subvencions destinades a alleugerir la crisi de treball en aquesta província. Són les següents: Girona, 50.000; Salt, 25 mil; Sant Pere Les Preses, 2.500; Sant Hilari Sacalm, 18.000, i Sant Feliu de Guíxols, 15.000.

— Dimarts van declarar-se en vaga els obrers afectats per l'atur forçós, que treballen en l'explanament del camí veïnal de Castell d'Aro a la platja de Sant Pol, queixosos que hom no els doni més d'un o dos jornals de treball per setmana. L'assumpte està actualment arranjat.

— Obté un èxit inusitat l'exposició de fotografies del Centre Excursionista "Mar i Muntanya".

En el número vinent en parlarem detingudament.

LLINAS DEL VALLES

Noticiari

Es troba a la Clínica Montserrat, de Barcelona, on ha estat sotmès a una intervenció quirúrgica, el regidor de la majoria federal En Tomàs Collet. Li desitgem un ràpid restablimnet.

— Dissabte passat, al Centre Federal, s'aplegaren al voltant de l'altaveu de la ràdio nombrosos socis que amb fervorós silenci escoltaren el discurs que el senyor Nicolau d'Olwer va pronunciar en l'acte que se celebrava a honor seu. El discurs va produir excellent impressió a tothom.

— En canvi, no va plaure gens el que va pronunciar el diumenge a Madrid el senyor Maura, el qual també fou escoltat per bon nombre de socis. Aquest discurs va indignar molt i quan bagué acabat, el Centre li adreçà el següent telegrama: "Miguel Maura. Madrid. — Centre Federal Llinàs enèrgica protesta extrems anticatalans discurs diumenge Madrid, ofuscació odiosa us impossibilita governar nostra estimada República. — Cebrián, president; Anglada, secretari."

SANT POL DE MAR

Diverses noves

A petició de l'entitat local La Sardana, l'Ajuntament, donarà el nom del creador de la sardana llarga, Pep Ventura, a un dels carrers d'aquesta vila.

S'espera amb curiositat el dia del canvi, ja que no s'encerta a preveure el carrer que serà.

— L'entitat La Sardana, ultra els festivals sardanístics organitzats per als propers dies de fira, ha organitzat un cicle de conferències. Josep Vives i Giner donà ja la primera. El doctor Modest Furest en donarà una diumenge vinent, i resten anunciats els senyors Pau Romeva i Eduard Regasol.

— Per a les properes festes i fires de Sant Pau han estat contractats els següents conjuns musicals:

A l'Amor Social, Oriental Jazz, de Mataró; al Círcol Recreatiu, empresa de Palestra, Artístic Drum's, de Canet; al Cinema Sant Pol, Llevantina, de Calella.

Per a audicions de sardanes organitzades per La Sardana, Cobla Girona, d'aquesta ciutat, i Refilaires de la Maresma, d'aquesta vila.

— També per a aquests dies s'esperen bones festes esportives, que despertin més l'interès dels esportius santpolencs, ja prou desavesllat per les incidències del Campionat de futbol, en el qual l'equip local es creu que aconseguirà un lloc cobejable.

— Sembla imminent, per part del Sindicat de Treballadors de Sant Pol la presentació de les bases per a la reglamentació del treball i jornals.

LA T.S.F.

RETRANSMISSIONS DE RADIO BARCELONA

Avui, dijous, a les 21 hores, aproximadament, Ràdio Barcelona retransmetrà des del Teatre del Liceu la primera meitat de l'òpera "Rigoletto", de Verdi.

Emissions nacionals

Programes per a avui

RADIO ASSOCIACIO E A J-15 (251 m.)

Diari femení

12'00: Obertura. Carillon. Sant del dia.

Indicacions astronòmiques. Les persones nascudes avui.

Full del dia. Conversa femenina.

12'05: Curs de cuina pràctica: El plat de demà.

12'15: Receptes de bellesa. Recomanacions profitoses per a la llar.

L'adagi d'avui.

12'20: La moda al dia.

Secció de consultes. Preguntes i respostes sobre qualsevol tema relacionat amb la dona.

Secció de Grafologia. Consultori grafològic.

12'30: Borsa femenina de treball.

Radiació de discos sol·licitats per les ràdio-oients.

12'45: Fi del diari femení.

Emissió de sobretaula

El trio de Ràdio Associació, alternant amb música variada en discos, interpretarà el següent programa:

12'45: "Avencs", J. M. Torrents (one-step); "Tipsy", Chillemont; "Flirtació", Steck (vals); "Masami", Daniele; "Rienzi", Wagner (fantasia).

13'45: Informació cinematogràfica. Crítica d'estrenes. Reportatge pel senyor A. Navarro Sedó.

14'00: Hora exacta.

"El santo de la Isidra", Torregrossa (fantasia); "Manolo Aguero", R. Gainza (pas-doble).

14'30: Fi de l'emissió.

Emissió de tarda

17'00: Obertura. Carillon.

17'05: Música variada en discos.

17'30: Ràdio-beneficència. Notes informatives. Llistes dels donants per a les diferents institucions benèfiques, hospitals, asils i cases de beneficència.

17'40: Continuació de la música en discos.

Secció infantil

Els dijous infantils de Ràdio Associació.

Primera part:

18'00: Hora exacta.

"Comentari infantil", per Bellugues.

18'05: Lliçonetes d'Història de Catalunya, especialment adaptades per als infants, a càrrec de l'Associació de Joventuts "Palestra", pel professor Sr. Josep Parunella i Eulàlia.

18'15: El conte del dijous. Narració d'un conte original d'un autor català.

18'20: Historietes, anècdotes, passatemps, rodolins i endevinalles.

18'25: Musiqueta alegre.

Segona part:

18'30: Explicació de barbarismes del parlar, amb llurs substituts en llengua catalana, a càrrec del professor Sr. Emili Vallès, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

18'40: Escenes de ventriloquia, en disc.

18'45: Lectura de la interessant novella "Lau o les aventures d'un aprenent de pilot", original de Carles Soldevila.

18'50: Informació del II Concurs Infantil de Ràdio Associació.

Sardana final (en disc).

19'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

20'00: Obertura. Carillon.

L'orquestra de Ràdio Associació interpretarà:

"Pasacalle de Ronda", M. Mayral.

20'10: El disc del ràdio-oient. Radiació de discos que els senyors ràdio-oients hagin sol·licitat per escrit.

20'15: Canvis de valors i moneda. Breu informació de Borsa.

20'20: "El húsar de la guardia", Giménez i Vives (fantasia); "Loin du bal", Gillet.

21'00: Reportatge microfònic, a càrrec del publicista Sr. Octavi Saltor.

21'10: "Aria", D'Ambrosio.

21'30: Canvis de darrera hora de cafè, sucre, cacau, moresc, cautxú, cotó.

Breu impressió del mercat.

21'35: "La viuda alegre", F. Lehar (fantasia).

22'00: Hora exacta.

"Semiramide", Rossini (obertura); "Philemon et Bancis", Gounod; "Mirador", I. Saperes (sardana); "Majezas", J. Forroll (pas-doble).

23'00: Fi de l'emissió.

UNION RADIO BARCELONA EAJ-1 (349 m.)

7'30 a 8: Primera edició de "La Palabra" (diari parlat de Ràdio Barcelona).

8 a 8'30: Segona edició de "La Palabra".

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica radiotelegràfica per a les línies aèries.

Sobretaula

13'00: Sessió de música lleugera, en discos.

13'30: Concert pel Sextet de Ràdio Barcelona: "El Califa de Bagdad", obertura (Boieldieu); "Despertar de l'amor" (C. Worsley); "Javotte", ballet (C. Saint-Saens); "Aria" (A. d'Ambrosio).

14'00: Informació teatral.

Audició de discos selectes.

Secció cinematogràfica.

14'15: Revista cinematogràfica, pel nostre crític J. Cuesta Ridaura.

Continuació del concert.

"El Caserío", preludi de l'acte segon (J. Guridi); "Entre flores", dansa andalusa (J. F. Pacheco); "El arte de ser bonita", selecció (Giménez i Vives); "Ortega", pasdoble (J. Jarque i M. Garcés).

14'50: Borsa del Treball d'EAJ-1.

15'00: Sessió radiobenèfica, organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanya, amb discos escollits.

16'00: Fi de l'emissió.

Tarda

19'00: Concert pel Trio de Ràdio Barcelona: "Discurs amorós", romansa (C. Schmalstich); "Serenata" (M. Moszkowsky); "Safo", selecció (J. Massenet); "Ensueño zingaro", czardes (G. Delille).

19'30: Cotització de monedes.

Curs elemental d'anglès, amb assistència d'alumnes davant el micròfon, donat per les Escoles Massé, a càrrec de la professora nadiua Miss Kinder.

20'00: Sessió infantil. Acudits, contes, endevinalles, poesies, etc.

Continuació de la interessant i popular novella "Aventuras de Robinson Crusoe", de Daniel de Foe.

Collegi de nois: "Pels voltants de Barcelona", original de Toresky.

Tots els treballs seran llegits pel dit senyor locutor.

20'30: Programa del Ràdio-oient. Discos a petició de senyors subscriptors de Ràdio Barcelona.

Noticies de premsa.

Nit

21'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries.

Cotització de mercaderies, valors i cotons.

21'05: Opera. Retransmissió parcial de l'òpera que es representarà al Gran Teatre del Liceu.

24'00: Fi de l'emissió.

UNION RADIO VALENCIA

Sobretaula

13'30: Obertura de l'estació.

Concert pel Trio: "Cómo andan las madrileñas", pasdoble (Ortells); (Sigfrid", idilli (Wagner); "Alma de Dios", fantasia (Serrano); "Rosignol dans les Lilas", intermedi (Krone); "Y se acabó", vals (Lerma); "Despecho", tango (Llorente); "Pincel y espada", marxa (Sagols).

14'55: Tancament de moneda i canvis.

15'00: Tancament de l'estació.

Tarda

18'00: Audició variada.

19'00: Tancament de l'estació.

Nit

21'00: Obertura de l'estació.

Noticies bursàtils.

Mercats agrícoles i fruiters.

Retransmissió parcial de l'òpera que es representarà al Gran Teatre del Liceu, de Barcelona.

Noticies. Servei directe de Unión Radio Valencia.

23'00: Tancament de l'estació.

Emissions Estrangeres més interessants

FRANÇA. Ràdio-París, 1.724 m. — 20'00: Concert i informacions; 20'45: Música de discos; 21'00: Retransmissió de "Amitié", comèdia de Mourgue, des del teatre des Nouveautés.

Torre-Eiffel, 1.445 m. — 19'30: Ràdio-concert de música russa.

Alger, 363 m. — Vetllada d'òpera i comèdia oferta per la Companyia Metal; 21'15: Cants d'òperes; 21'30: Música variada.

Bordeus, 304 m. — 20'30: Música en discos; 21'00: Concert organitzat per l'A. R. C. A., amb el concurs de diversos artistes de cant i l'orquestra simfònica de l'estació.

Estrasburg, 345 m. — 20'30: Retransmissió des de Mulhouse dels concerts donats al Casino i a la Cerveseria Lutterbach i Café Moll.

Tolosa, 385 m. — 20'30: Música militar; Acordió; Melodies; Balls; Orquestra; Discos; 22'45: Concert variat.

ALEMANYA. Langenberg, 472 m. — 20'00: Concert de piano i orquestra.

Estutgard, 360 m. — 21'15: Informacions; 21'35: Música de ball.

AUSTRIA. Viena, 517 m. — 21'45: Vetllada de música lleugera.

BELGICA. Bruselles, 509 m. — 20'00: Concert de música de discos.

ANGLATERRA. Nacional, 1.554 m. i 261 m. — 21'35: Recital de cant i piano.

HONGRIA. Budapest, 550 m. — 19'30: L'òpera "Mignon", de Thomas; Després, concert per l'orquestra de tzigans Alexandre Bura, des del café Emke.

ITALIA. Milà-Torí-Gènova, 331 m. i 274 m. — 20'00: Transmissió d'una òpera.

Roma-Nàpols, 441 m. i 318 m. — 20'00: Concert simfònic per l'orquestra de l'estació; Noticies de Premsa.

RADIO CATALONIA
BALMES 133
RADIO ROSLEY
EL MÉS DOLÇ CANTOR DEL AIRE

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS

Gran Companyia lírica
LLUIS CALVO

Tarda, a les 4'30: El programa preferit del públic.
2 obres d'èxit sorollós, i
EL HUESPED DEL SEVILLANO
per les tiples **Tomás, l'Avelli** i En Ruiz Parés-Barajas i Amengual.
EL ASOMBRO DE DAMASCO
creació de l'Avelli i el gran Palacios amb tota la Companyia.

Nit: **Teatdia Barcelonina**
EL HUESPED DEL SEVILLANO I LA GRANVIA
que amb els nous quadros assoleix un gran èxit diari.

Demà, tarda: Preus baratíssims
LA ALEGRIA DE LA HUERTA
LOS CLAVELES
LA GRANVIA
de grandiós èxit

Es despatxa a Comptaduria

Gran Teatre del Liceu

Avui, dijous, a les nou. 17.ª de propietat i 5.ª d'abonament. Tercera representació de l'òpera en quatre actes, del mestre Verdi,

RIGOLETTO

per la eminent i famosa soprano
MARIA ESPINALT
i els notables artistes **Eduard Metheu, Josep Canudes i Anibal Vela.** Dissabte: Primera de **LOHENGRIN** pel célebre tenor **Josep Palet.** Es despatxa a comptaduria.

TEATRE CATALA ROMEA

Hospital, 51 — Telèfon 19691
Companyia Vila-Davi
Avui, dijous, tarda d'infants, a les 5:
ELS PASTORETS A BETLEM
Darreres representacions
Cavalcada dels Reis a l'Adoració. Es regalarà una reproducció del Naixement. Nit, a un quart d'onze: Tercera representació de l'obra còmica de Lambert Escaler
FLORS I PAPALLONES
El triomf de la rialla
L'obra que acaba els mals de cap
Es riu del començament al final
Demà, divendres, tarda popular. Darrera representació de **LA MORENA DE COLL-BLANC.** Dissabte, tarda: Dos èxits en una sola sessió. **EL SETE CEL** i **L'HOSTAL DE LA GLORIA.** Diumenge: Primera sessió, **ELS PASTORETS.** Segona i nit: **FLORS I PAPALLONES.**

TEATRE BARCELONA

Companyia de comèdia
MARIA PALOU

Avui, dijous, tarda, a un quart de sis. La comèdia en tres actes, de F. Serrano Anguita,
TIERRA EN LOS OJOS
Nit, a un quart d'onze. La comèdia en tres actes, de Santiago Rossinyol, **VIDA Y DULZURA (Els Savis de Vilatrista).** "CHARLA" per Felip Sassone: **"Rossinyol, la risa y el llanto".** Demà, divendres, tarda: **Los andrajos de la púrpura.** Nit: **A campo traviesa.**

TEATRE NOVETATS
Avui, nit
TERTULIA BARCELONINA

TEATRE COMIC

Gran Companyia de Revistes i Vodevils
Primer actor i director: **ARTUR LLEDO**
Ved tiles: **Laura Pinillos i Sara Fenor.**
Un altre primer actor: **"Castrito"**
Avui, dijous, tarda, a les 4'45. Nit, a les 10. 1: **Se necesita una mecanógrafa... fos.** 2: 78 i 79 representació de la colossal revista del mestre Alonso **LAS LEANDRAS,** amb el seu popularíssim xotis **"Pioni".** Demà, nit, i totes les nits: **LAS LEANDRAS.** Molt aviat: **Colossal debut d'enorme sensació.**

TEATRE GOYA

Telèf. 13046. Companyia de la eminent actriu **Carme MORAGAS.** Avui, tarda: **LOS MUÑECOS.** Nit: Exit de **MANON LESCAUT,** creació formidable de Carme **Moragas.** Luxosa presentació. Divendres, tarda i nit, el mateix programa d'avui.

OLYMPIA

Darrera setmana de **CIRC EQUESTRE.** Avui, tarda, a dos quarts de cinc: Darrera **MATINEE INFANTIL.** Butaca 1.ª classe, 3 ptes. 2.ª classe 2 ptes. Solents a 1'50 i General 0'70. Tot el magne programa. Nit, a les 10'15: **COLOSSAL FUNCIO,** prenent-hi part totes les atraccions i els divertits clowns

VINCENT I FELIP

Demà, nit: **Gran funció.** Dimarts vinent: **OPERA FLAMENCA amb NIÑO DE CABRA**

TEATRE TALIA CATALA

Companyia catalana del T. Novetats
Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc: Gran èxit dels "Espectacles per a infants".

LA VENTAFOCS

la rondalla més celebrada de Josep Maria Folch i Torres. Nit, a les 10'15: L'èxit còmic de l'any
ELS TRES PRETENDENTS D'ANTONIA
Dissabte i diumenge: Programes nostres a preus popularíssims.

TEATRE NOU

Companyia de Grans Espectacles de
PEPE VIÑAS
en la qual figuren els aplaudits artistes **Esclaqueta Serrano, Laura Nieto, Vicente Simó.** Direcció musical: **PAU LUNA**
Avui, dijous, tarda, a les 4'30: Butaca, 1'50. General, 0'50. Localitats regalades. **BOMBERIOS, EL TERRIBLE PEREZ i EL SEÑOR JOAQUIN.** Nit i totes les nits, a les 10'15: **PAGANINI,** de Franz Lehar. Demà, divendres, tarda: **ESTRENA de LA MANOLA DEL PORTILLO,** del Mtre. LUNA.

11 PIANOS 11
lloguer, des de pessetes al mes. - C. BIGER 8
BRUC, 78

TEATRE FOLIORAMA

Companyia de
AMPARITO MARTI i PACO PIERRA
Avui, dijous, tarda:
TE QUIERO, TE ADORO
Nit, a les 10'15:
ESTE HOMBRE NO GUSTA!

CINEMES

COLISEUM

Avui, tarda, continua de 4 a 8. Nit, 10: **REVISTA PARAMOUNT - "EL INTREPIDO ALPINISTA"** (dibuixos) i **"FATALIDAD,** per Marlene Dietrich-V. McLaglen

Pomasio

Avui tarda de 4 a 8 sessió contínua. Nit a les 10: **Revista Paramount - ALMA GITANA** (atracció). **ACERO** (instructiva). **Estrena** de l'opereta de gran espectacle en tecnicolor **DESARME OTRA VEZ!,** per **Bernice Clarie i Walter Pidgeon**

ROSSELLO CINEMA

Rosselló, 257 - Telèfon 76116
Avui, tarda, a les 4'30. Nit, 0'45
Programa sonor
SI ALGUN DIA DAS TU CORAZON (Ufa), per Lilian Harvey i Harry Halm) - **Dibuixos animats,**
i la producció
Al compàs de las horas
(C. Almira), cantada i parlada en francès per André Veugé, Georges Treville

orquinaona

Avui, tarda, de 4 a 8 (repetint-se el programa). Nit, a les 10:
Revista - Dibuixos animats i "Amor entre millonarios", per **CLARA BOW.** Demà, divendres, a les sis: Primer divendres de moda actuant el popular
ALADY (El ganso del hongo)

Cine Principal Palace

Aparell Western Electric
Avui, sessió contínua des de les 4
REVISTA PARAMOUNT
LA INTRUSA, per Gloria Swanson
WHOOPEE
(sonora), per Eddie Cantor
Dilluns: **TABU**

CINEMA PARIS

Tarda 4'30. Nit 9'45: **Revista. George O'Brien en MAR DE FONDO**
AL COMPAS DE LAS HORAS
Despatx a taquilla per a la sessió numerada de diumenge, 6 tarda

ESPORTS

FRONTO NOVETATS

Avui, dijous, tarda, a les 4'15: **OLAZABAL-ECENARRO II** contra **HERNANDORENA I-AZPIRI.** Nit, a les 10'15: **IRIGOYEN II-ERDOZA menor** contra **HERNANDORENA II-UGARTECHEA.** Detalls per cartells.

Massatge terapèutic en l'obesitat, restrenyiment, morenes, varices, reuma, neuràlgies, trastorns de la menstruació, fractures, esquinços, anquilosis, etc.
AMPLE. 7, 1.er. - Telèfon 24271 (Demaneu hora)

OBSEQUI DURANT el mes de gener i a títol de propaganda, la Casa Berger, de París, obsequiarà tot comprador d'una LAMPARA BERGER on el seu mòdic i corrent preu de 13 pessetes, amb un flascó d'Oxicalcohol perfumat, a elegir (rosa, gessamí, xipré, ambre, etcètera).

ABSORBEIX MALES OLORS I ELS FUMS DE TABACS

100 models, del més luxós al més senzill: 90 perfums diferents, des del Xipré al de Saba de Pi. - Models des des de 13 pessetes en amunt

Gràcies al seu CON DE NEGRE DE PLATI posat en estat d'INCANDESCENCIA, neutralitza i consumeix les impureses de l'aire; és un aparell d'alt valor higiènic i antisèptic, que fa agradable i sa el rebedor, saló o habitació.
DISTRIBUCIO D'OPUSCLES IL·LUSTRATS. - DEMOSTRACIO I VENDA ALS
Grans Magatzems EL SIGLO (baixos)
Com. Anon. Vicenta Ferrer, Plaça Catalunya, 2. - Perfumeria Viladrosa (J. Oller), Passeig de Gràcia, n.º 76.
Per a informes i tramesa gratuita de fascicles ilustrats, dirigiu-vos als dipositaris generals: JIMENEZ SALINAS I C.ª, Sagués, 2 i 4. - BARCELONA

RESTAURANT CASA JOAN
ESPECIALITAT
PAELLA VALENCIANA
Reformat de nou
Preus econòmics
Rambla Santa Mònica, 21-23
Telèfon 11902

SALONS CINAES

TIVOLI
4 tarda i 10 nit: "M", realització Fritz Lang. Noticiari i Dibuix.
FEMINA
4 tarda i 10 nit: "Gran Gala Travesti", Liane Haid, Ivan Petrovix. Noticiari. Atracció i Dibuixos.
KURSAAL
4 tarda i 10 nit: "La fruita amarga", en espanyol, Joan de Landa i Virginia Fábregas. Noticiari. Dibuix i Còmica. Intervenció personal de Joan de Landa.
CAPITOL
4 tarda i 10 nit: "Carbón". Noticiari. Dibuix i Atracció.
CATALUNYA
4 tarda i 10 nit: "El código penal" (en espanyol), Carles Villarías, Barry Norton. Còmica i Curiositats.
LIDO CINEMA
4 tarda i 10 nit: "Artem", "T. S. F." Noticiari i Dibuixos.
PATHE PALACE
Contínua 4'30 tarda: "La ley del Harem", "Mujeres ligeras". Noticiari. Dibuixos i Còmica.
EXCELSIOR
Contínua 4'30 tarda: "La ley del Harem", "Forasteros en Escocia". Noticiari. Dibuixos. Còmica i Cultural.
IRIS
4 tarda i 9'30 nit: "La fierecilla domada", Mary Pickford. "El malo" i Còmica.
GRAN TEATRE CONTAL
Contínua 3'45 tarda: "Las luces de la ciudad", Charlot. "El halcón de los aires". Noticiari i Dibuix.
MONUMENTAL CINEMA
Contínua 3'45 tarda: "Por un par de pijamas". Jeannette MacDonald. "Coqueta". Noticiari. Dibuixos i Còmica.
IRIS PARK
Contínua 3'45 tarda: "Por un par de pijamas". "Noches de New-York". Noticiari. Dibuixos i Còmica.
ROYAL
Contínua 3'45 tarda: "Roba corazones", "El amante vagabundo". Noticiari. Dibuix i Còmica.
WALKYRIA
Contínua 4 tarda: "El sargento Grischa", "El guapo de la escuadra" i Noticiari.
BOHEMIA
Contínua 4 tarda: "La melodia del corazón". "La muchacha de la Habana" i Noticiari.
DIANA
Contínua 3'45 tarda: "La melodia del corazón". "Tonto de capirote". Noticiari Dibuix i Esport.
ARGENTINA I PEDRO
Contínua 3'45 tarda: "Una mujer incorregible". "Medias de seda". "Los amores de Manón" i Còmica.

FONDA SIMON
Es on menjareu la millor escudella i olla. Saló per a banquets. Esparteria, 6, i Vidrieria, 12. Tel. 17992

CAPSES DE LUXE
PER A CASAMENTS I GATEIGS
ANTIGA CASA
BARGUES
38 — SANT PAU — 38

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

DIVERSOS

MALALTIES DE LA PELL
Vies urinàries. - Defectes sexuals. 600 / Análisis de sang. — POLICLINICA PARIS FRANCES. - Rambla de Canaletes, n.º 11, 1. (escala de la Sastreria).

Magatzems "EL DIA"
Llenceria - Llanoria - Sederia
HOSPITAL, 108 (davant Mare Deu).

AUTO-CAMIONS
Carros, toldes, establiments. Es posen tota classe de veles de lona. Demaneu mostres i preus baratíssims. Assabonadors, 31. Telèfon 12576.

Vós parlareu alemany!
dintre de poques setmanes. Preus baixos. Prof. Gottermann, Muntaner, 69. 1.er. 2.ª

Es traspassa una Lleteria
molt ben situada i amb parròquia. Informarà: Procuraduría, Rosselló, 237, principal, Barcelona.

VENDE
VENC RICS CONTINATGES DE VELLUT
Rosselló, núm. 237, segon

ENDERROCS BALAGUER
Venc els materials del N.º 17 de la PLAÇA DE CATALUNYA
Almogàvers, 76 (cantonada a Marina)
Telèfon 54339

SILLONS - LLITS TURCS
vene confortables, molt còmodes i barats. Envernisso, tapisso i transformo el color dels mobles a domicili.
P. SANT JOAN, 140, botiga. Tel. 54863

PEUS PLANS I DELICATS
Farmàcia Dr. BARTOMEU
Plaça Universitat - Tallers, 81
Telèfon 21954

COMPRA DE MOBLES I ALTRES OBJECTES
Hotel Segur
Claris, 8 - Telèfon 21525

PIANOS DE LLOGUER
Diferents preus. - Carme, 8, 1.er

SOLER I TORRA GERMANS

BITLLETS

Francesos: 46'60 per 100.
Anglesos: 45'10 pessetes.
Italians: 39'70 per 100.
Belgues: 32'50 per 100.
Suissos: 231'30 per 100.
Portuguesos: 0'34 pessetes.
Alemanya (Reichsmark): 2'78 ptes.
Austria (schilling): 1'10 ptes.
Txecoslovàquia: 34 per 100.
Holandesos: 4'60 pessetes.
Suècia: 2'10 pessetes.
Noruega: 2'10 pessetes.
Dinamarca: 2'10 pessetes.
Romania: 6'70 per 100.
Bulgària: 7 per 100.
Turquia: 4'95 pessetes.
Estats Units: 11'86 pessetes.
Canadà: 9'10 pessetes.
Argentins: 2'80 pessetes.
Uruguais: 4'60 pessetes.
Xilens: 0'90 pessetes.
Brasilers: 0'52 pessetes.
Bolivians, 2'25 ptes.
Colombians, 7'60 ptes.
Peruans: 28'25 pessetes.
Paraguais: 0'10 pessetes.
Venezuela: 1'25 pessetes.
Japoneses: 5'50 pessetes.
Argelins: 46'25 per 100.
Egipte: 40 pessetes.
Filipines: 5'28 pessetes.
Hongria: 1'40 pessetes.

OR

Alfons: 228 per 100.
Unces: 228 per 100.
4 i 2 duros: 228 per 100.
1 duro: 11'30 pessetes.
Isabel: 229 per 100.
Francs: 227 per 100.
Lliures: 57'45 pessetes.
Dòlars: 11'80 pessetes.
Cubà: 11'45 pessetes.
Mexicà nou: 228 per 100.
Venezuela: 227 per 100.
Marcs: 279 per 100.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbará, 1, i 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores